

LANDINSPEKTØRLOVEN

med kommentarer

Lars Buhl

Landinspektørloven
med kommentarer
Af Lars Buhl

Layout og tryk:
Jørn Thomsen Elbo A/S
Essen 22, 6000 Kolding

ISBN: 978-87-996699-0-5

Forord

Det er nu 50 år siden, landinspektørloven trådte i kraft, og loven er i tidens løb blevet ændret flere gange. Denne kommenterede udgave af loven er udarbejdet med henblik på at tilvejebringe et samlet overblik for Geodatastyrelsen over administrationen af loven, som den foreligger på nuværende tidspunkt. Andre vil forhåbentligt også kunne anvende denne kommenterede lov, og Praktiserende Landinspektørers Forening har velvilligt påtaget sig at udgive den i samarbejde med styrelsen.

Kommentarerne er ført ajour til juni måned 2013 med hensyn til lovgivning samt Geodatastyrelsens og Landinspektørnævnets administrative praksis. Enkelte ændringer og tilføjelser er dog foretaget senere.

Juli 2013

Lars Buhl

Indholdsfortegnelse

Lov om landinspektørvirksomhed (lovtekst)	5
Indledning	9
Beskikkelse som landinspektør, §§ 1–3	12
Eneret til udførelse af matrikulære arbejder, § 4	22
Selskabsformer m.m., §§ 4 a–4 b	29
Ansvarsforsikring, §§ 4 c–4 d	42
Oplysningspligt, § 4 e	46
Habilitet ved udførelse af matrikulære arbejder, § 5	47
Pålæg om udførelse af et matrikulært arbejde, § 6	55
God landinspektørskik, § 7	56
Straf, § 8	58
Landinspektørnævnet, § 9	60
Klager over praktiserende landinspektører m.m., §§ 9 a–10	61
Domstolsprøvelse af Landinspektørnævnets afgørelser, § 11	74
Ophævelse af frakendelse af beskikkelse, § 12	75
Landinspektørnævnets virksomhed m.m., §§ 13–14	76
Delegation, § 14 a	78
Forkortelser m.m.	80
Bilag 1: Bekendtgørelse om beskikkelse som landinspektør, om anmeldelsespligt ved midlertidig udførelse af tjenesteydelser og om landinspektørers oplysningspligter	82
Bilag 2: Bekendtgørelse om landinspektørselskaber	85
Bilag 3: Bekendtgørelse om ansvarsforsikring for landinspektørvirksomhed	88
Bilag 4: Bekendtgørelse om Landinspektørnævnet	89
Stikordsregister	91

Bekendtgørelse af lov om landinspektørvirksomhed^{*)}

Herved bekendtgøres lov om landinspektørvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 400 af 3. maj 2012, med de ændringer, der følger af § 3 i lov nr. 1392 af 23. december 2012.

§ 1. Landinspektører beskikkes af miljøministeren.

Stk. 2. Ret til at få meddelt beskikkelse som landinspektør har enhver, der

- 1) er myndig og ikke er under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7,
- 2) ikke er under rekonstruktionsbehandling eller konkurs,
- 3) har bestået dansk landinspektørexamen og
- 4) i mindst 3 år efter landinspektørexamen har deltaget i udførelsen af almindeligt forekommende matrikulære arbejder ved ansættelse hos en praktiserende landinspektør, ved Geodatastyrelsens sønderjyske afdeling eller ved matrikelmyndigheden i Københavns eller Frederiksberg Kommune.

Stk. 3. Miljøministeren kan godkende, at ansættelse andre steder end de i stk. 2, nr. 4, nævnte medregnes i de 3 år, dog højst med 1 år, eller at ansættelse i Geodatastyrelsen medregnes med indtil 2 år enten alene eller sammenlagt med indtil 1 års ansættelse andre steder end de i stk. 2, nr. 4, nævnte, således at den sammenlagte periode højst bliver 2 år.

Stk. 4. Kravet i stk. 2, nr. 3, om dansk landinspektørexamen bortfalder, i det omfang dette har hjemmel i international aftale. Miljøministeren kan i særlige tilfælde dispensere fra stk. 2, nr. 4.

Stk. 5. Miljøministeren fastsætter regler om behandling af ansøgninger om beskikkelse som landinspektør, herunder for personer, der har erhvervet deres erhvervsmæssige kvalifikationer i andre EU/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv.

Stk. 6. Miljøministeren kan, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser, fastsætte regler om udveksling af oplysninger med myndigheder i andre EU/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv, om personer, der søger om beskikkelse i Danmark, samt om personer, der er beskikket som landinspektør i Danmark og

søger om tilladelse til at udøve denne virksomhed i andre EU/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om adgangen til udøvelse af lovregulerede erhverv.

Stk. 7. De oplysninger, som kan udveksles, skal være nødvendige for, at miljøministeren og myndighederne i de nævnte lande kan varetage deres opgave med henblik på at opfylde Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer.

Stk. 8. Beskikkelse kan nægtes under de i straffelovens § 78, stk. 2, nævnte omstændigheder. Endvidere kan beskikkelse nægtes, såfremt den pågældende i stilling eller erhverv har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at den pågældende ikke vil udøve virksomheden som landinspektør på forsvarlig måde.

§ 2. (Ophævet)

§ 3. Beskikkelse som landinspektør bortfalder, når vedkommende ophører med at opfylde kravene i § 1, stk. 2, nr. 1 eller 2.

Stk. 2. En beskikkelse, som er bortfaldet efter stk. 1 eller frakendt efter § 10, stk. 2, eller straffelovens § 79, skal straks tilbageleveres til miljøministeren.

Stk. 3. Ophører grunden til en beskikkelses bortfald, eller udløber eller ophæves frakendelsen af en beskikkelse, skal beskikkelsen på ny udleveres til den pågældende.

§ 4. Matrikulære arbejder må kun udføres af praktiserende landinspektører og deres assistenter med landinspektørbeskikkelse, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Matrikulære arbejder må dog også udføres midlertidigt og lejlighedsvis af personer eller selskaber, som er etableret i andre EU/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv, og som er berettiget til at udføre tilsvarende arbejder dér. Afholdelse af skelforretninger i henhold til §§ 35 - 37 i lov om udstykning og anden registrering i matriklen kræver dog beskikkelse efter § 1.

^{*)} Bekendtgørelse nr. 680 af 17. juni 2013.

Landinspektørloven

Stk. 3. Personer eller selskaber, der agter at udføre matrikulære arbejder i henhold til stk. 2, skal indgive en skriftlig anmeldelse til miljøministeren, inden erhvervsudøvelsen påbegyndes første gang. Miljøministeren fastsætter regler om anmeldelsen.

Stk. 4. Denne lovs bestemmelser finder anvendelse på personer og selskaber, der er omfattet af stk. 2, i det omfang det fremgår af de enkelte bestemmelser.

Stk. 5. Miljøministeren kan, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser, fastsætte regler om udveksling af oplysninger med myndigheder i andre EU/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv, om personer, som agter midlertidigt og lejlighedsvis at udføre matrikulære arbejder i Danmark i henhold til stk. 2, samt personer, som er beskikket i Danmark, og som agter midlertidigt og lejlighedsvis at udføre matrikulære arbejder i andre EU/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv.

Stk. 6. Oplysningerne udveksles i overensstemmelse med kravene i § 1, stk. 7.

Stk. 7. Kommuner kan dog med samtykke fra miljøministeren lade matrikulære arbejder udføre af landinspektører ansat under kommunen, når særlige forhold taler derfor.

Stk. 8. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke til hinder for, at miljøministeren lader særlige matrikulære arbejder udføre af landinspektører, der er ansat i Geodatatstyrelsen.

Stk. 9. Miljøministeren kan i øvrigt fravige bestemmelserne i stk. 1, når særlige forhold taler derfor.

§ 4 a. Landinspektørvirksomhed må ud over i enkeltmandsvirksomhed eller i et fællesskab af praktiserende landinspektører kun udøves af et landinspektørselskab, der drives i aktie-, anparts- eller partnerselskabsform. Et landinspektørselskab må alene have til formål at drive landinspektørvirksomhed. Et landinspektørselskab, der alene ejes af praktiserende landinspektører, kan dog som eneste formål og aktivitet have at eje aktier eller anparter i et andet landinspektørselskab.

Stk. 2. Et landinspektørselskab er pligtigt og enerettigt til i navnet at benytte ordene landinspektøraktieselskab, landinspektøranpartsselskab, landinspektørpartnerselskab eller landinspektørkommanditaktieselskab eller deraf dannede forkortelser. Et landinspektørselskab, der er stiftet som et europæisk aktieselskab (SE-selskab), må i navnet endvidere benytte ordene europæisk landinspektørselskab, SE-landinspektøraktieselskab eller SE-landinspektørselskab.

Stk. 3. En landinspektør med beskikkelse, der udøver virksomhed i et landinspektørselskab, hæfter personligt sammen med selskabet for ethvert krav, der er opstået som følge af landinspektørens bistand til en klient.

Stk. 4. I et landinspektørselskab skal mindst 51 pct. af aktie- eller anpartskapitalen og stemmerettighederne ejes enten af landinspektører med beskikkelse, der aktivt driver landinspektørvirksomhed i selskabet eller i dets moder- eller datterselskab, eller af et andet landinspektørselskab. Af de øvrige kapitalandele og stemmerettigheder kan andre end de i 1. pkt. nævnte personer og selskaber højst eje 15 pct. hver.

Denne begrænsning gælder dog ikke for personer, der har deres hovedbeskæftigelse i landinspektørselskabet.

Stk. 5. I et landinspektørselskab skal flertallet af bestyrelsesmedlemmerne have beskikkelse som landinspektør og aktivt drive landinspektørvirksomhed i selskabet eller i dets moder- eller datterselskab. Flertallet af medlemmerne af direktionen i et landinspektørselskab skal have beskikkelse som landinspektør og aktivt drive landinspektørvirksomhed i selskabet.

Stk. 6. Kravene efter stk. 4 og 5 om ejerskab til og om sammensætningen af bestyrelsen og direktionen i et landinspektørselskab finder ikke anvendelse på landinspektørselskaber, som er omfattet af stk. 1, 3. pkt.

Stk. 7. Miljøministeren fastsætter nærmere regler om udøvelse af landinspektørvirksomhed i selskabsform, herunder regler om afhændelse af en aktie eller anpart i tilfælde af en aktionærs eller anpartshavers dødsfald eller ophør med udøvelse af aktiv landinspektørvirksomhed.

Stk. 8. Miljøministeren fastsætter endvidere nærmere regler om navne for landinspektørselskaber samt om navne, hvorunder landinspektørvirksomhed må drives i enkeltmandsvirksomhed eller i et fællesskab af praktiserende landinspektører.

§ 4 b. En praktiserende landinspektør eller et landinspektørselskab må kun have mere end ét kontorsted, hvis hvert kontor ledes af en landinspektør med beskikkelse. Ingen må være leder af mere end ét kontorsted.

Stk. 2. For et kontorsted etableres, skal der indgives anmeldelse herom til miljøministeren.

Stk. 3. Miljøministeren kan fravige stk. 1.

§ 4 c. Det er en betingelse for udførelsen af matrikulære arbejder og andre arbejder, som landinspektører efter lovgivningen har eneret til at udføre, at den praktiserende landinspektør er forsikret mod erstatningskrav, som måtte følge af udførelse af matrikulære arbejder eller anden landinspektørvirksomhed. Tilsvarende gælder for landinspektørselskaber.

Stk. 2. Miljøministeren fastsætter regler om ansvarsforsikringen, herunder om forsikringens omfang og art og dens tidsmæssige udstrækning, samt om forsikringsselskabets forpligtelse til at underrette miljøministeren om forsikringsforholdet.

§ 4 d. Udfører en landinspektør matrikulære arbejder eller andre arbejder, som landinspektører efter lovgivningen har eneret til at udføre, uden at være forsikret i overensstemmelse med reglen i § 4 c, stk. 1, eller reglerne fastsat i medfør af § 4 c, stk. 2, kan miljøministeren nedlægge forbud mod, at landinspektøren fortsat udfører sådanne arbejder.

§ 4 e. Miljøministeren fastsætter, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser, regler om, hvilke oplysninger praktiserende landinspektører, landinspektørselskaber og personer og selskaber, der er omfattet af § 4, stk. 2, skal give til deres klienter om deres virksomhed.

§ 5. En praktiserende landinspektør eller en landinspektør-assistent med beskikkelse må ikke udføre matrikulært arbejde vedrørende en ejendom, når landinspektøren har en væsentlig interesse i ejendommen eller er interesseret i sagen på en måde, der i øvrigt kan vække tvivl om landinspektørens upartiskhed. Det samme gælder, når nogen af følgende har en væsentlig interesse i ejendommen:

- 1) landinspektørens ægtefælle, beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linie eller i sidelinien så nær som søskendebørn eller andre nærstående personer eller
- 2) en person, et selskab, en forening eller en anden privat juridisk person, hvortil landinspektøren er knyttet ved tjenesteforhold.

Stk. 2. Ingen landinspektør må udføre matrikulært arbejde, som en anden landinspektør i samme virksomhed er afskåret fra at udføre efter stk. 1.

Stk. 3. Miljøministeren afgør i tvivlstilfælde, om stk. 1 og 2 er til hinder for, at landinspektøren udfører arbejdet.

Stk. 4. Miljøministeren kan fravige stk. 1 og 2, såfremt interessen må antages ikke at have nogen betydning på grund af det pågældende matrikulære arbejdes karakter eller omfang.

Stk. 5. Miljøministerens afgørelser efter stk. 3 og 4 kan senest 4 uger efter, at afgørelsen blev meddelt, indbringes for retten i den retskreds, hvor ejendommen er beliggende.

Stk. 6. Bestemmelserne i stk. 1-5 finder tilsvarende anvendelse på personer, der er omfattet af § 4, stk. 2.

§ 6. Miljøministeren kan pålægge en praktiserende landinspektør eller et landinspektørselskab at udføre et matrikulært arbejde, såfremt samtlige praktiserende landinspektører eller landinspektørselskaber, inden for hvis naturlige forretningsområde arbejdet falder, har afslået at udføre det. Når ikke særlige forhold taler derimod, bør arbejdets udførelse pålægges en af disse landinspektører eller et af disse selskaber.

Stk. 2. En praktiserende landinspektør og et landinspektørselskab er berettiget til at forlange et beløb deponeret forud for et matrikulært arbejdes udførelse som sikkerhed for betalingen.

§ 7. Praktiserende landinspektører og deres assistenter med beskikkelse skal udvise en adfærd, der stemmer med god landinspektørskik. De skal herunder udføre deres hverv med omhu og nøjagtighed og i overensstemmelse med, hvad berettigede hensyn til klienternes tarv tilsiger. Sagerne skal fremmes med fornøden hurtighed.

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for landinspektørselskaber samt på personer og selskaber, der er omfattet af § 4, stk. 2.

§ 8. Straffelovens §§ 150-152 og §§ 155-157 finder tilsvarende anvendelse på landinspektører med beskikkelse og på personer, der er omfattet af § 4, stk. 2.

Stk. 2. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der overtræder reglerne i § 3, stk. 2, § 4, stk. 1 eller 3, § 4 a, stk. 1, 2, 4 eller 5, § 4 b, stk. 1 eller 2, § 4 c, stk. 1, eller § 5, stk. 1, 2 eller 6.

Stk. 3. I forskrifter, der udstedes i medfør af § 4 a, stk. 7 og 8, § 4 c, stk. 2, samt § 4 e kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.

Stk. 4. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 9. Miljøministeren nedsætter et landinspektørnævns bestående af en landsdommer som formand samt 2 andre medlemmer, hvoraf det ene skal være en landinspektør, der er ansat i Geodastystyrelsen, og det andet en praktiserende landinspektør.

§ 9 a. Klager over, at en praktiserende landinspektør eller en landinspektør-assistent med beskikkelse ved udøvelsen af sin virksomhed har tilsidesat de pligter, som stillingen medfører, kan indbringes for Landinspektørnævnet. Tilsvarende gælder for klager vedrørende landinspektørselskaber samt for personer og selskaber, der er omfattet af § 4, stk. 2.

Stk. 2. Klage skal indgives senest 1 år efter, at klageren blev bekendt med det forhold, som klagen vedrører. Landinspektørnævnet kan dog behandle en klage, der indgives senere, når omstændighederne taler derfor.

§ 10. En praktiserende landinspektør eller en landinspektør-assistent med beskikkelse, der ved udøvelse af sin virksomhed tilsidesætter de pligter, som stillingen medfører, kan af Landinspektørnævnet tildes irettesættelse eller pålægges bøde på indtil 55.000 kr.

Stk. 2. Såfremt den pågældende har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelse i udøvelsen af sin virksomhed og de udviste forhold giver grund til at antage, at landinspektøren ikke fremtidig vil udøve virksomheden på forsvarlig måde, kan Landinspektørnævnet frakende landinspektøren beskikkelsen på tid fra 1-5 år eller indtil videre.

Stk. 3. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for landinspektørselskaber samt på personer og selskaber, der udfører matrikulære arbejder i henhold til § 4, stk. 2.

Stk. 4. I tilfælde som nævnt i stk. 2 kan Landinspektørnævnet frakende personer eller selskaber, der udfører matrikulære arbejder i henhold til § 4, stk. 2, retten til at udføre sådanne arbejder i Danmark. Retten kan frakendes på tid fra 1-5 år eller indtil videre.

Stk. 5. Nævnets afgørelser efter stk. 1-4 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Afgørelsen kan indbringes for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen blev meddelt den pågældende.

§ 10 a. (Ophævet)

§ 11. En i henhold til § 10, stk. 2 eller 4, truffen afgørelse kan af den, afgørelsen vedrører, forlanges indbragt for domstolene.

Stk. 2. Begæring i henhold til stk. 1 skal fremsættes over for miljøministeren inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Afgørelsen skal indeholde oplysning om adgangen til at begære domstolsprøvelse og om fristen herfor. Miljøministeren anlægger sag mod den pågældende i den borgerlige retsplejes former.

Landinspektørloven

Stk. 3. Begæring om sagsanlæg efter § 10, stk. 2 eller 4, har opsættende virkning, men retten kan ved kendelse bestemme, at den pågældende under sagens behandling ikke må udøve virksomhed som landinspektør. Såfremt nævnets afgørelse findes lovlig ved dommen, kan det i denne dom bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.

§ 12. Landinspektørnævnet kan til enhver tid efter ansøgning ophæve en frakendelse i henhold til § 10, stk. 2 eller 4. Er frakendelsen sket indtil videre, og afslår nævnet ansøgningen om ophævelse af frakendelsen, kan den pågældende forlange afgørelsen prøvet ved domstolene. Det er en betingelse, at der er forløbet mindst 5 år siden frakendelsen og mindst 2 år siden, at generhvervelsen af beskikkelsen senest er nægtet ved dom. Tilsvarende gælder ved frakendelse af retten til at udføre matrikulære arbejder i henhold til § 4, stk. 2. § 11, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

§ 13. Miljøministeren fastsætter de nærmere regler for Landinspektørnævnets virksomhed.

Stk. 2. Landinspektørnævnet kan lade afhøring af parter og vidner foretage ved byretten på det sted, hvor parten eller vidnet bor.

§ 14. Lovens bestemmelser for praktiserende landinspektører og deres assistenter med beskikkelse finder tilsvarende anvendelse for landinspektører, der med særlig tilladelse i henhold til § 4, stk. 7 og 9, udfører matrikulært arbejde.

§ 14 a. Henlægger ministeren sine beføjelser til at træffe afgørelser efter loven eller efter bestemmelser fastsat efter loven til en institution under ministeriet, kan ministeren fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelserne, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 15. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Indledning

Der har været landinspektører til siden udskiftningen i sidste halvdel af 1700-tallet¹. Siden 1768 blev der således givet kongelig bestalling til landinspektører. De første landinspektører var embedsmænd, men under udskiftningen viste der sig at være behov for flere, og der blev så også givet bestalling som landinspektør uden løn, men således at de blev betalt af dem, der ønskede deres tjeneste. Landinspektørbestalling blev siden 1773 givet på disse vilkår.

Indtil lov om landinspektørvirksomhed – landinspektørloven – trådte i kraft den 18. juni 1963, var reguleringen af landinspektørerhvervet meget begrænset. Betingelserne for at opnå bestalling som landinspektør var fastsat i kongelige resolutioner, senest ved kongelig resolution nr. 229 af 22. juni 1943. Modstykket til bestallingen som landinspektør, nemlig eneretten til at udføre matrikulære arbejder, har siden 1810² fulgt af udstykningslovgivningen.

Landinspektørloven blev til på baggrund af betænkning nr. 317/1962 om forenkling af administrationen vedrørende udstykningssager og om landinspektørvirksomhed, som blev afgivet af Matrikelkommissionen af 1959. Kommissionen havde blandt andet til opgave at undersøge mulighederne for at forenkle registreringen af matrikulære forandringer med henblik på at opnå en kortere ekspeditionstid. Baggrunden for, at kommissionen blev pålagt denne opgave, var, at antallet af matrikulære sager dengang var stigende, og at den offentlige kontrol med udstykningssager blev øget, hvilket medførte, at ekspeditionstiden steg yderligere. Den øgede offentlige kontrol med udstykningssager havde medført, at Matrikeldirektoratet i en betydelig del af sagerne måtte indhente supplerende oplysninger fra andre myndigheder og fra landinspektørerne, før udstykning kunne godkendes.

Matrikelkommissionen foreslog, at behandlingen af udstykningssager blev forenklet ved, at alle oplysninger, tilladelser og erklæringer fra offentlige myndigheder til brug ved udstykningssager skulle indhentes fra samme sted og på samme tid. Kommissionen fandt det endvidere naturligt og hensigtsmæssigt, at det blev pålagt landinspektørerne at varetage denne opgave. Det øgede ansvar, som landinspektørerne herved blev pålagt, medførte, at kravene til at opnå kongelig bestalling, som samtidigt skulle ændres til ministeriel beskikkelse, burde øges. Kommissionen foreslog derfor også, at det dagældende krav om to års virksomhed i praksis efter at have bestået landinspektøreksamen blev forøget til tre år. Det større ansvar medførte også behov for en disciplinærmyndighed til at skride ind over for landinspektører, som forser sig i deres virksomhed. Kommissionen foreslog derfor, at bestemmelser om en disciplinærmyndighed blev fastsat i en særlig lov, som også burde indeholde bestemmelserne om betingelserne for at opnå beskikkelse som landinspektør.

Mens Matrikelkommissionen var nedsat, foreslog Den danske Landinspektørforening, at landinspektørerhvervet blev nærmere reguleret. Foreningen foreslog en ordning, som lignede retsplejelovens regulering af advokaterhvervet, og foreningen foreslog derudover et forbud mod, at landinspektører udfører matrikulære arbejder vedrørende deres egne ejendomme, samt at offentligt ansatte landinspektørers muligheder for at udføre matrikulære arbejder blev begrænset. Kommissionen anså det imidlertid ikke for muligt at gennemføre lovgivning om landinspektører, som lignede retsplejelovens regler om advokater, men landinspektørforeningens øvrige forslag blev til dels indarbejdet i kommissionens forslag til landinspektørloven. Kommissionens forslag til lov om landinspektørvirksomhed blev fremsat uændret i Folke-

¹ Fl. Tolstrup: Landinspektører gennem 200 år, Landinspektøren, 25. bind, side 149.

² Forordning af 23. juni 1810 om de forholdsregler, som bør iagttages ved jords udstykning i Danmark.

Indledning

tinget sammen med dens forslag til de ændringer af udstykningsloven, der var nødvendige for at gennemføre forenklingen af behandlingen af udstykningsager. Landinspektørloven³ og ændringerne af udstykningsloven blev vedtaget samtidigt. Landinspektører, som havde kongelig bestalling efter de før landinspektørloven gældende regler, blev ved lovens ikrafttræden i det hele omfattet af dens regler.

Landinspektørloven er siden blevet ændret nogle gange⁴. En sammenskrivning af loven og ændringerne foreligger nu som lovebekendtgørelse nr. 680 af 17. juni 2013.

Der er udstedt fire bekendtgørelser i medfør af loven:

- bekendtgørelse nr. 703 af 17. juni 2013 om beskikkelse som landinspektør, om anmeldelsespligt ved midlertidig udførelse af tjenesteydelser og om landinspektørers oplysningspligter (herefter kaldet bekendtgørelse om beskikkelse m.m.),
- bekendtgørelse nr. 955 af 11. juli 2013 om landinspektørselskaber,
- bekendtgørelse nr. 702 af 17. juni 2013 om ansvarsforsikring for landinspektørvirksomhed og
- bekendtgørelse nr. 704 af 17. juni 2013 om Landinspektørnævnet.

Landinspektørloven hører under miljøministerens område. Alle ministerens beføjelser efter loven – bortset fra beføjelsen til at nedsætte Landinspektørnævnet – er delegeret til Geodatastyrelsen ved § 6 sammenholdt med § 10 i bekendtgørelse nr. 890 af 28. august 2012 om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Kort- og Matrikelstyrelsen (det vil nu sige Geodatastyrelsen).

Loven regulerer udøvelsen af landinspektørvirksomhed, som først og fremmest består i udførelse af matrikulære arbejder, som efter lovens § 4 som hovedregel kun må udføres af praktiserende landinspektører og deres assistenter med beskikkelse. Loven havde således ikke betydning for udførelsen af landinspektørers udførelse af matrikulære arbejder ved de nu nedlagte særlige kommunale matrikelmyndigheder i Københavns og Frederiksberg Kommuner eller ved de tidligere særlige statslige landinspektørkontorer i Sønderjylland.

³ Lov nr. 220 af 31. maj 1963 om landinspektørvirksomhed.

⁴ Lov nr. 308 af 8. juni 1977 ændrede reglerne om betingelserne for at opnå beskikkelse samt habilitetsbestemmelsen, og loven indføjede regler om, at landinspektører ikke må drive virksomhed sammen med andre, samt om at kontorsteder skal ledes af en landinspektør med beskikkelse.

Lov nr. 138 af 7. marts 1990 ændrede landinspektørloven som følge af lov om udstykning og anden registrering i matriklen.

Lov nr. 936 af 27. december 1991 indføjede bestemmelser om, at beskikkelse kan nægtes eller frakendes på grund af betydelig forfalden gæld til det offentlige. Bestemmelserne blev ophævet i 2009.

Lov nr. 278 af 29. februar 1992 indføjede bestemmelser om, at landinspektørvirksomhed kan drives i selskabsform.

Lov nr. 386 af 22. maj 1996 ændrede landinspektørloven som følge af værgemålsloven.

Bekendtgørelse nr. 154 af 27. april 1998 ophævede beskikkelsesbetingelsen om dansk indfødsret.

Lov nr. 139 af 17. marts 1999 ændrede landinspektørloven som led i privatiseringen af de sønderjyske landinspektørkontorer.

Lov nr. 1405 af 21. december 2005 ændrede reglerne om, hvem der kan eje aktier eller anpartar i landinspektørselskaber, og loven indføjede regler om ansvarsforsikring.

Lov nr. 1383 af 21. december 2009 ændrede landinspektørloven som følge af implementeringen af servicedirektivet og anerkendelsesdirektivet.

Lov nr. 12 af 11. januar 2010 ændrede landinspektørloven som led i nedlæggelse af de særlige matrikelmyndigheder i Københavns og Frederiksberg Kommuner.

Lov nr. 718 af 25. juni 2010 ændrede landinspektørloven som følge af ændring af konkursloven.

Lov nr. 160 af 28. februar 2012 indføjede regler om, at landinspektørselskaber kan være partnerselskaber og holdingselskaber. Endvidere blev det fastsat, at Landinspektørnævnets formand skal være landsdommer.

Lov nr. 1392 af 23. december 2012 ændrede Kort- og Matrikelstyrelsens navn til Geodatastyrelsen,

Loven fik dog på et enkelt punkt betydning for de kommunale matrikelmyndigheder, da det i 1975 blev indføjet i den dagældende udstykningslov, at Stadskonduktøren i Københavns Kommune og Stadslandinspektøren i Frederiksberg Kommune skulle have beskikkelse som landinspektør. Denne bestemmelse blev ikke videreført i den gældende udstykningslov, men det fremgår af bemærkningerne i lovforslaget til § 13, at forslaget ikke tilsigtede ændringer af denne betingelse for at kunne udnævnes til disse stillinger.

§ 1

Landinspektører beskikkes af miljøministeren.

Stk. 2. Ret til at få meddelt beskikkelse som landinspektør har enhver, der

- 1) er myndig og ikke er under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7,
- 2) ikke er under rekonstruktionsbehandling eller konkurs,
- 3) har bestået dansk landinspektøreksamen og
- 4) i mindst 3 år efter landinspektøreksamen har deltaget i udførelsen af almindeligt forekommende matrikulære arbejder ved ansættelse hos en praktiserende landinspektør, ved Geodatastyrelsens sønderjyske afdeling eller ved matrikelmyndigheden i Københavns eller Frederiksberg Kommune.

Stk. 3. Miljøministeren kan godkende, at ansættelse andre steder end de i stk. 2, nr. 4, nævnte medregnes i de 3 år, dog højst med 1 år, eller at ansættelse i Geodatastyrelsen medregnes med indtil 2 år enten alene eller sammenlagt med indtil 1 års ansættelse andre steder end de i stk. 2, nr. 4, nævnte, således at den sammenlagte periode højst bliver 2 år.

Stk. 4. Kravet i stk. 2, nr. 3, om dansk landinspektøreksamen bortfalder, i det omfang dette har hjemmel i international aftale. Miljøministeren kan i særlige tilfælde dispensere fra stk. 2, nr. 4.

Stk. 5. Miljøministeren fastsætter regler om behandling af ansøgninger om beskikkelse som landinspektør, herunder for personer, der har erhvervet deres erhvervsmæssige kvalifikationer i andre EU-/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv.

Stk. 6. Miljøministeren kan, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser, fastsætte regler om udveksling af oplysninger med myndigheder i andre EU-/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv, om personer, der søger om beskikkelse i Danmark, samt om personer, der er beskikket som landinspektør i Danmark og søger om tilladelse til at udøve denne virksomhed i andre EU-/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om adgangen til udøvelse af lovregulerede erhverv.

Stk. 7. De oplysninger, som kan udveksles, skal være nødvendige for, at miljøministeren og myndighederne i de nævnte lande kan varetage deres opgave med henblik på at opfylde Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer.

Stk. 8. Beskikkelse kan nægtes under de i straffelovens § 78, stk. 2, nævnte omstændigheder. Endvidere kan beskikkelse nægtes, såfremt den pågældende i stilling eller erhverv har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at den pågældende ikke vil udøve virksomheden som landinspektør på forsvarlig måde.

Til stk. 1:

Miljøministerens beføjelse til at give beskikkelse til landinspektører er som de fleste andre beføjelser efter loven delegeret til Geodatastyrelsen. Ansøgning om beskikkelse kan indsendes til Geodatastyrelsen eller til Erhvervsstyrelsen, som så videresender ansøgningen til Geodatastyrelsen, jf. § 2 i bekendtgørelse om beskikkelse m.m. De nærmere bestemmelser om

behandlingen af ansøgninger om beskikkelse er fastsat i bekendtgørelsens §§ 1-4. Ansøgningen skal ifølge bekendtgørelsens § 1, stk. 2, vedlægges dokumentation for, at betingelserne i bekendtgørelsens § 1, stk. 1, som svarer til lovens § 1, stk. 2, er opfyldt.

Styrelsen skal i løbet af én måned kvittere for modtagelsen af ansøgningen og skal samtidigt oplyse om eventuelt manglende dokumenter. Endvidere skal styrelsen oplyse om, at fristen for behandling af ansøgningen som udgangspunkt er tre måneder, samt om at ansøgningen ikke kan anses for imødekommet, hvis fristen overskrides. Endelig skal styrelsen oplyse om, at et afslag på ansøgningen eller en overskridelse af fristen ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, jf. bekendtgørelsens §§ 3 og 4.

Om behandlingen af ansøgninger om beskikkelse på grundlag af erhvervsmæssige kvalifikationer, som er erhvervet i udlandet, se noterne til stk. 4.

Beskikkelser af landinspektører kundgøres i Statstidende. Sammen med beskikkelsesdokumentet udleveres et legitimationskort til brug ved landinspektørernes udøvelse af deres adgangsret til alle ejendomme efter udstykningslovens § 44, stk. 1.

Til stk. 2:

1. Ved ansøgning om beskikkelse skal ansøgeren selv oplyse, at betingelserne i stk. 2, nr. 1 og 2, er opfyldt. Til dokumentation for, at betingelserne i stk. 2, nr. 3 og 4, er opfyldt, skal ansøgningen vedlægges kopi af ansøgerens eksamensbevis og erklæring om omfanget og indholdet af ansøgerens arbejde fra den eller de arbejdsgivere, hvor ansøgeren har været ansat i det tidsrum, som giver grundlag for at opnå beskikkelsen. Af hensyn til identifikationen af ansøgeren skal dåbs-, navne- eller fødselsattest samt dokumentation for eventuelle navneændringer også vedlægges ansøgningen. Bestemmelserne herom er fastsat i § 1, stk. 2, i bekendtgørelse om beskikkelse som landinspektør m.m.

2. Betingelsen for at opnå beskikkelse om, at ansøgeren ikke må være under rekonstruktionsbehandling eller konkurs, hindrer ikke, at beskikkelse gives efter rekonstruktionsbehandlingens ophør eller konkursens afslutning.

I tilfælde af at landinspektøren ikke længere opfylder betingelserne efter stk. 2, nr. 1 eller 2, om, at landinspektøren skal være myndig og ikke må være under rekonstruktionsbehandling eller konkurs, bortfalder beskikkelsen efter lovens § 3, stk. 1.

3. Det er efter stk. 2, nr. 3, en betingelse for at opnå beskikkelse, at ansøgeren har dansk landinspektørexamen, som nu også kaldes kandidatuddannelsen indenfor det landinspektørvidenskabelige område (cand. geom.), jf. punkt 6.1 i bilag 1 til bekendtgørelse om bachelor- og kandidatuddannelserne ved universiteterne⁵. I Danmark kan denne kandidatuddannelse kun opnås ved Aalborg Universitet. Om tilsvarende udenlandske kandidatuddannelser som grundlag for at opnå beskikkelse som landinspektør, se note 1 og 3 til stk. 4.

4. Hovedreglen om, hvilke erhvervsmæssige erfaringer der skal til for at opnå beskikkelse som landinspektør, er fastsat i stk. 2, nr. 4. Efter bestemmelsen er det en betingelse for at opnå beskikkelse, at ansøgeren i mindst tre år efter landinspektørexamen har deltaget i udførelsen af almindeligt forekommende matrikulære arbejder. Hovedreglen er således, at

⁵ Bekendtgørelse nr. 814 af 29. juni 2010 om bachelor- og kandidatuddannelserne ved universiteterne.

beskikkelse kun kan opnås ved at deltage i udførelsen af arbejde af den art, som indehavere af landinspektørbeskikkelse efter lovens § 4, stk. 1, har eneret til at udføre. Det er således en betingelse, at ansøgeren i mindst tre år har arbejdet på steder, hvor man i praksis fastlægger, afmærker og opmåler skel og udarbejder matrikulære sagsdokumenter. Dette kan være hos en praktiserende landinspektør, ved Geodatastyrelsens nu nedlagte sønderjyske afdeling⁶ eller ved de tidligere matrikelmyndigheder i Københavns eller Frederiksberg Kommuner⁷. Ansættelse ved disse kommuner for at udføre matrikulære arbejder og andre arbejder, som efter lovgivningen skal udføres af en landinspektør i henhold til overgangsreglen i § 5, stk. 1, i lov nr. 12 af 10. januar 2010 vil også kunne give grundlag for at opnå beskikkelse.

Bestemmelsen medfører ikke, at ansøgeren skal have deltaget i fastlæggelse, afmærkning og opmåling af skel samt i udarbejdelse af matrikulære sagsdokumenter i sin fulde arbejdstid i mindst tre år. Det er tilstrækkeligt, at ansøgeren har anvendt omkring halvdelen af sin arbejdstid i tre år på arbejdsopgaver af denne art. Tre års ansættelse hos praktiserende landinspektører, som i almindelighed også udfører en del opgaver af teknisk art, som ikke har forbindelse med matrikulære arbejder, vil således kunne føre til, at beskikkelse opnås, hvis ansøgeren i mindst omkring halvdelen af tiden har været beskæftiget med matrikulære arbejder. Udgør de matrikulære arbejder en uvæsentlig del, kan beskikkelse ikke opnås. En landinspektørassistent, som havde været ansat ti år i et landinspektørfirma, kunne således ikke få beskikkelse, da han hovedsageligt havde arbejdet med edb, ledningsmålinger og fremstilling af digitale matrikelkort.

Hvis ansøgeren har haft deltidsansættelse, skal ansøgeren have deltaget i udførelsen af matrikulære arbejder i mere end tre år. Som udgangspunkt medregnes deltidsansættelse delvist i samme forhold som ansættelsesbrøken, dog rundes der op skønsmæssigt til ansøgerens fordel. Ved halvtidsansættelse medregnes således normalt omkring 3/5 af tiden, mens ansættelse på mere end 3/4 af normal arbejdstid medregnes næsten som heltidsansættelse. Ansættelser, hvor den daglige arbejdstid er meget begrænset, vil dog ikke kunne føre til, at beskikkelse opnås, selvom ansættelsesforholdet er langvarigt. For eksempel vil et ansættelsesforhold, som kun indebærer én dags arbejde ugentligt hos en praktiserende landinspektør, ikke kunne medregnes.

Arbejde ud over normal arbejdstid giver ikke grundlag for i medfør af stk. 4, 2. pkt., at lempe kravet om, at ansøgeren i mindst tre år efter landinspektørexamen har deltaget i udførelsen af almindeligt forekommende matrikulære arbejder. Overarbejde eller bibeskæftigelse ved ansættelse i et andet landinspektørfirma vil således ikke medføre, at ansøgeren kan opnå beskikkelse på kortere tid end tre år.

Ferie, som er afholdt efter ferielovens regler under ansættelsen i de tre års praksistid, fragår ikke. Derimod kan barselsorlov ikke medregnes.

⁶ Efter Genforeningen i 1920 blev det preussiske matrikelvæsen opretholdt i Sønderjylland. Dette indebar, at matrikulære arbejder i Sønderjylland blev udført af landinspektører, som var ansat ved fire lokale landinspektørkontorer, som udgjorde en del af Geodatastyrelsen. Ordningen ophørte den 1. oktober 1999, da lov nr. 139 af 17. marts 1999 om ændring af lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt lov om landinspektørvirksomhed trådte i kraft. Herefter er matrikulære arbejder også i Sønderjylland blevet udført af praktiserende landinspektører.

⁷ Københavns og Frederiksberg Kommuner havde siden henholdsvis 1690 og 1925 egne matrikelmyndigheder, hvilket indebar, at matrikulære arbejder i disse kommuner blev udført af kommunalt ansatte landinspektører. Disse ordninger ophørte den 1. oktober 2010, da lov nr. 12 af 11. januar 2010 om ændring af lov om udstykning og anden registrering i matriklen, lov om landinspektørvirksomhed og lov om afgift ved udstykning m.m. trådte i kraft. Herefter er matrikulære arbejder i også disse kommuner blevet udført af praktiserende landinspektører. De kommunale matrikelmyndigheder kan dog fuldføre arbejder, som de før lovens ikrafttræden var blevet anmodet om at udføre.

Ved ansøgning om beskikkelse skal der foreligge dokumentation for, at ansøgeren har deltaget i udførelsen af matrikulære arbejder i fornødent omfang. Dokumentationen skal foreligge i form af erklæringer fra ansøgerens arbejdsgivere med oplysninger om omfanget og indholdet af de matrikulære arbejder, som ansøgeren har været beskæftiget med. Det vil normalt ikke være nødvendigt, at der foreligger oplysninger om hver eneste matrikulære sag, som ansøgeren har været beskæftiget med, eller helt nøjagtige oplysninger om, hvor mange arbejdstimer ansøgeren har anvendt på matrikulære arbejder. Oplysningerne skal imidlertid være så udførlige, at det er muligt at danne sig et dækkende indtryk af, i hvilket omfang ansøgeren har deltaget i udførelsen af matrikulære arbejder.

Til stk. 3:

1. Kravet om, at ansøgeren i mindst tre år har deltaget i udførelsen af almindeligt forekommende matrikulære arbejder, kan fraviges, således at ansættelse andre steder end de i stk. 2, nr. 4, nævnte kan medregnes med indtil ét år. Ansættelse i Geodatastyrelsen kan dog medregnes med indtil to år.

Det er en forudsætning for, at ansættelse andre steder end de i stk. 2, nr. 4, nævnte kan medregnes, at ansøgeren har været beskæftiget med arbejdsopgaver, som har sammenhæng med matrikulære arbejder. Ansættelse ved kommuner, de tidligere amtskommuner, landbrugs-, frednings-, planlægnings- eller vejadministrationer, hvor ansøgeren har været beskæftiget med disse myndigheders behandling af sager om udstykning og andre matrikulære forandringer eller med arealforvaltning i øvrigt, vil således kunne medregnes. Også ansættelse ved landinspektøruddannelsen ved Aalborg Universitet eller ved det færøske matrikelvæsen kan medregnes. Ved bedømmelsen af, hvorvidt ansættelse sådanne steder kan medregnes, er det afgørende, at ansøgerens arbejdsopgaver her sammen med arbejdsopgaverne i den øvrige tid giver ansøgeren en tilstrækkelig alsidig baggrund til at udføre matrikulære arbejder på egen hånd. Hvis disse betingelser er opfyldt, vil også ansættelse i udlandet, for eksempel ved matrikeladministrationer, kunne medregnes.

Som eksempler på tilfælde, hvor ansættelse andre steder end de i stk. 2, nr. 4, nævnte er medregnet, kan næves, at ansættelse som konsulent i et edb-firma er blevet medregnet med fire måneder, og at ansættelse ved Landsingeniøren på Færøerne er blevet medregnet med 11 måneder. Også deltagelse i fremstilling af digitale matrikelkort ved ansættelse hos en landinspektør er blevet medregnet med indtil ét år. Ansættelse i et luftopmålingsfirma er også blevet medregnet med ét år.

Ansættelse i Geodatastyrelsen kan medregnes med indtil to år. Det er dog en betingelse herfor, at ansøgeren ved sit arbejde i styrelsen har fået et indgående kendskab til behandling af sager om matrikulære forandringer. Hvis ansøgeren har arbejdet med andre opgaver i styrelsen, vil ansættelsen i nogle tilfælde kunne medregnes med ét år. I bemærkningerne til forslaget til ændringen af landinspektørloven i 1977, hvorfra bestemmelsen i stk. 2, nr. 4, stammer, er nævnt, at ansættelse i det daværende Geodætisk Institut kan medregnes med indtil ét år. Geodætisk Institut blev i 1989 sammenlagt med Matrikeldirektoratet og Søkortarkivet til Kort- og Matrikelstyrelsen, som siden ændrede navn til Geodatastyrelsen, og ét års beskæftigelse i styrelsen med opgaver af den art, som Geodætisk Institut tidligere varetog, kan fortsat medregnes med ét år.

Ansættelse i Geodatastyrelsen vil også kunne medregnes sammen med ansættelser af den

art, som kan medregnes med indtil ét år. Det er imidlertid fortsat en betingelse, at ansøgeren har haft mindst ét års ansættelse ved et af de i stk. 2, nr. 4, nævnte arbejdssteder.

2. Ifølge stk. 4, 2. pkt., kan der i særlige tilfælde dispenseres fra stk. 2, nr. 4. Bestemmelsen giver mulighed for at fravige betingelsen om mindst tre års ansættelse i praksis med udførelse af matrikulære arbejder. Den kan kun anvendes i tilfælde, hvor særlige forhold gør sig gældende, og giver kun mulighed for mindre fravigelser. Den er for eksempel anvendt i et tilfælde, hvor en landinspektørassistent havde været ansat i næsten tre år hos en landinspektør, som blev alvorligt syg og ikke kunne passe sin forretning. Assistenten fik beskikkelse, selvom han manglede fire måneders ansættelse i praksis, således at han kunne videreføre forretningen. Der er også givet dispensation til en arbejdsløs landinspektørassistent, som manglede én måneds ansættelse i praksis. Derimod blev der ikke givet dispensation til en arbejdsløs landinspektørassistent, som manglede mere end seks måneders ansættelse i praksis.

Loven indeholdt tidligere en bestemmelse om, at miljøministeren kunne fravige stk. 3 om, at ansættelse andre steder end de i stk. 2, nr. 4, nævnte kan medregnes. Bestemmelsen blev udeladt ved omformuleringen af stk. 4 ved ændringen af loven i 2005, da den blev anset for overflødig. Når det af stk. 4 følger, at stk. 2, nr. 4, kan fraviges, er en bestemmelse om, at også stk. 3 kan fraviges, overflødig. Det er derfor fortsat muligt at fravige de tidsmæssige betingelser i stk. 3, således at ansættelse i Geodatastyrelsen kan medregnes med mere end to år og ansættelse andre steder med mere end ét år. Bestemmelsen kan kun anvendes i særlige tilfælde og giver kun mulighed for mindre fravigelser. Bestemmelsen er for eksempel anvendt, således at beskæftigelse i et rådgivende ingeniørfirma med forberedelse af ekspropriationer blev medregnet med 13 måneder.

Til stk. 4:

1. Kravet om dansk landinspektøreksamen bortfalder i det omfang, dette har hjemmel i international aftale eller ved bestemmelser fastsat af miljøministeren. Bestemmelsen, som blev indføjet i loven i 1990, har først og fremmest EU-retlige forpligtelser for øje, og bestemmelsen har fået særlig betydning som følge af anerkendelsesdirektivet, som blev udstedt i 2005. For så vidt angår beskikkelse som landinspektør, er en del af direktivets bestemmelser gennemført i dansk ret ved landinspektørlovens § 1, stk. 5-7, og ved bekendtgørelse om beskikkelse m.m.

Statsborgere i andre EU- eller EØS-lande⁸ kan herefter opnå beskikkelse som landinspektør på grundlag af de erhvervsmæssige kvalifikationer, som de har erhvervet i hjemlandet. Det samme gælder statsborgere i andre lande, som EU har indgået aftale med om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv⁹, jf. §§ 5 og 6 i bekendtgørelse om beskikkelse m.m. Disse personer kan ifølge § 2 i lov om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark¹⁰ udøve landinspektørvirksomhed på samme vilkår som landinspektører med beskikkelse, hvis de opfylder betingelserne i anerkendelsesdirektivet. De kan med andre ord få dansk beskikkelse som landinspektør.

Efter § 3, stk. 1 og 3, i lov om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark kan ansøgninger indsendes til den myndighed, der administrerer det pågældende erhverv, hvilket for landinspektørerhvervet vil sige Geodtastyrelsen. Bestemmelser om behandlingen af sådanne

⁸ Island, Liechtenstein og Norge.

⁹ Schweiz.

¹⁰ Bekendtgørelse nr. 189 af 12. februar 2010 af lov om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark.

ansøgninger er fastsat i §§ 2 og 3 i bekendtgørelse om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer m.v.¹¹ og i §§ 5-6 i bekendtgørelse om beskikkelse m.m. De almindelige regler i §§ 2-4 i sidstnævnte bekendtgørelse om behandlingen af ansøgninger om beskikkelse gælder også for ansøgninger på grundlag af kvalifikationer, som er erhvervet i udlandet. Af bekendtgørelsens § 2 fremgår nærmere, at ansøgninger kan indsendes til Geodatastyrelsen eller via internettet til Erhvervsstyrelsens såkaldte kvikskranke, hvorefter ansøgningen vil blive videresendt til Geodatastyrelsen. Nærmere bestemmelser herom er fastsat i bekendtgørelse om elektronisk kontaktpunkt¹².

Personer, som søger om beskikkelse på grundlag af erhvervsmæssige kvalifikationer, som er erhvervet i udlandet, skal som udgangspunkt have en uddannelse, som kan sidestilles med dansk landinspektørexamen. Som det nærmere fremgår af note 2, kan beskikkelse dog i visse tilfælde opnås alene på grundlag af erhvervsudøvelse i udlandet.

Til brug ved afgørelsen om, hvorvidt en udenlandsk uddannelse kan sidestilles med dansk landinspektørexamen, kan ansøgerens uddannelse vurderes efter reglerne i lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v.¹³ Efter lovens § 2, stk. 2, kan Geodatastyrelsen således indhente en vurdering af ansøgerens uddannelse, jf. herved også lovens § 3, stk. 4, nr. 4, og stk. 5. Ved vurderingen kan der efter lovens § 3, stk. 3, tages stilling til, om og i givet fald hvorledes en ansøgers udenlandske uddannelseskvalifikationer skal suppleres for at kunne sidestilles med dansk landinspektørexamen.

Hvis ansøgerens uddannelse adskiller sig væsentligt fra den danske landinspektørexamen, kan der stilles krav om, at vedkommende gennemgår en prøvetid af indtil tre års varighed eller består en egnethedsprøve. De nærmere betingelser herfor er ifølge § 6, stk. 1, i bekendtgørelse om beskikkelse m.m., at varigheden af ansøgerens uddannelse er mindst ét år kortere end den normerede varighed af landinspektøruddannelsen i Danmark, som er fem år, eller at ansøgerens uddannelse omfatter fag og discipliner, som er væsentligt forskellige fra dem, der indgår i landinspektøruddannelsen i Danmark.

Der kan også stilles krav om, at ansøgeren gennemfører en prøvetid eller egnethedsprøve i tilfælde, hvor landinspektørvirksomhed i Danmark omfatter en eller flere former for lovreguleret virksomhed, der ikke forekommer i det tilsvarende erhverv i ansøgerens hjemland, og hvor denne virksomhed alene må udføres af landinspektører i Danmark. I disse tilfælde er det endvidere en betingelse, at landinspektøruddannelsen i Danmark omfatter fag eller discipliner, der er væsentligt forskellige fra dem, som ansøgerens uddannelse omfatter. Det vil for eksempel kunne komme på tale at stille krav om prøvetid, hvis opdeling af ejendomme i ejerlejligheder ikke forekommer i ansøgerens hjemland, da praktiserende landinspektører som nævnt i note 1 til § 4, stk. 1, har eneret dertil i Danmark.

Hvis Geodatastyrelsen stiller krav om, at ansøgeren gennemgår en prøvetid, kan ansøgeren efter § 6, stk. 2, i bekendtgørelse om beskikkelse m.m. vælge i stedet at bestå en egnethedsprøve. Bestemmelsen må indebære, at styrelsen kan fastsætte prøvens indhold og omfang.

Efter § 5, stk. 2, i bekendtgørelse om beskikkelse m.m. skal ansøgningen om beskikkelse vedlægges kopier af eksamensbeviser samt dokumentation for ansøgerens erhvervs erfaring. Ansøgningen skal endvidere vedlægges dokumentation for ansøgerens identitet og nationalitet.

Ansøgeren skal ifølge § 5, stk. 1, i bekendtgørelse om beskikkelse m.m. ligesom ansøgere med dansk landinspektørexamen være myndig og må ikke være under rekonstruktions-

¹¹ Bekendtgørelse nr. 575 af 1. juni 2011 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer m.v.

¹² Bekendtgørelse nr. 1362 af 15. december 2009 om elektronisk kontaktpunkt.

¹³ Bekendtgørelse nr. 371 af 13. april 2007 af lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v.

behandling eller konkurs. Hvorvidt disse betingelser er opfyldt afgøres efter lovgivningen i ansøgerens hjemland, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 3 og 4.

Bestemmelsen i landinspektørlovens § 1, stk. 2, nr. 4, om praktiske, erhvervsmæssige erfaringer i Danmark gælder ikke for personer, som ansøger om beskikkelse som landinspektør på grundlag af en udenlandsk uddannelse. I bedømmelsen af sådanne personers uddannelse kan imidlertid indgå den praktiske uddannelse og de erhvervsmæssige erfaringer, som de har opnået i udlandet. Afgørende er, at ansøgeren har en sådan teoretisk og praktisk uddannelse, at ansøgeren kan udføre matrikulære arbejder på egen hånd.

2. Når en ansøger i sit hjemland har udøvet et ikke lovreguleret erhverv i mindst to år i løbet af de seneste ti år, skal der efter anerkendelsesdirektivets artikel 13, stk. 2, gives tilladelse til at udøve erhvervet i et andet land, selvom erhvervet er lovreguleret dér. Beskikkelse som landinspektør vil således kunne opnås på grundlag af udøvelse af det tilsvarende erhverv i et land, hvor dette ikke er lovreguleret, jf. § 5, stk. 5, i bekendtgørelse om beskikkelse m.m. Det er således som udgangspunkt blot en betingelse for, at beskikkelse kan gives, at ansøgeren har udøvet erhvervet ved fuldtidsarbejde i mindst to år i løbet af de seneste ti år. Ansøgeren skal ifølge bekendtgørelsens § 5, stk. 1, opfylde de øvrige betingelser efter § 1, stk. 1, nr. 1 og 2, om at være myndig og berettiget til at råde over sin formue.

Bekendtgørelsens § 6 om prøvetid eller egnethedsprøve gælder dog også i disse tilfælde. Om de nærmere betingelser for at kræve en prøvetid eller egnethedsprøve og om vurdering af ansøgerens uddannelsesmæssige kvalifikationer efter lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer, se note 1. Det bemærkes, at selvom ansøgerens erhverv ikke er lovreguleret i hjemlandet, kan ansøgeren have en teoretisk og praktisk uddannelse, som kan vurderes efter reglerne i lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v.

3. Udover anerkendelsesdirektivet kan særlige aftaler mellem de nordiske lande om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer give mulighed for at opnå beskikkelse som landinspektør, jf. herved § 2 i lov om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark. For statsborgere fra de nordiske lande gælder således bestemmelserne i overenskomst af 24. oktober 1990 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om nordisk arbejdsmarked for personer, som har gennemgået en erhvervskompetencegivende, højere uddannelse af mindst tre års varighed¹⁴, jf. § 5, stk. 6, i bekendtgørelse om beskikkelse m.m. I overenskomstens artikel 6 er særligt nævnt om beskikkelse som landinspektør, at Danmark kan stille krav om, at ansøgeren har udøvet erhvervet i tre år på en beskikket landinspektørs ansvar eller har aflagt en egnethedsprøve, før ansøgeren gives beskikkelse. Hidtil har ingen søgt beskikkelse som landinspektør på grundlag af denne aftale.

4. Ifølge stk. 4, 2. pkt., kan miljøministeren i særlige tilfælde dispensere fra stk. 2, nr. 4. Se om denne bestemmelse under note 2 til stk. 3.

¹⁴ Bekendtgørelse nr. 55 af 10. december 1998 om overenskomst af 24. oktober 1990 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om nordisk arbejdsmarked for personer, som har gennemgået en erhvervskompetencegivende, højere uddannelse af mindst tre års varighed.

Til stk. 5:

Bestemmelserne om behandling af ansøgninger om beskikkelse er fastsat i §§ 1-6 i bekendtgørelse om beskikkelse m.m. Bestemmelserne om beskikkelse på grundlag af erhvervsmæssige kvalifikationer, som er erhvervet i udlandet, er fastsat i bekendtgørelsens §§ 5 og 6.

Til stk. 6:

Der er ikke i medfør af denne bestemmelse fastsat særlige regler om udveksling af oplysninger med andre landes myndigheder om personer, der søger om beskikkelse i Danmark, eller om danske landinspektører, der agter at udøve virksomhed i andre lande. Oplysningerne kan imidlertid udveksles efter § 6, stk. 4, i bekendtgørelse om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Endvidere er der fastsat bestemmelser om udveksling af oplysninger i bekendtgørelse om administrativt samarbejde med kompetente myndigheder i andre EU-/EØS-lande¹⁵.

Til stk. 7:

Bestemmelsen præciserer, at der i stk. 6 med EU-retlige forpligtelser menes forpligtelser efter anerkendelsesdirektivet.

Til stk. 8:

Geodatastyrelsen kan nægte at imødekomme ansøgninger om beskikkelse. Beskikkelse kan således nægtes under de i straffelovens § 78, stk. 2, nævnte omstændigheder. Efter denne bestemmelse kan den, der er dømt for et strafbart forhold, udelukkes fra at udøve en virksomhed, som kræver særlig offentlig autorisation, såfremt det udviste forhold begrundes en nærliggende fare for misbrug af hvervet.

Beskikkelse kan også nægtes, såfremt ansøgeren i stilling eller erhverv har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at den pågældende ikke vil udøve virksomheden som landinspektør på forsvarlig måde. Bestemmelsen blev i forslaget til landinspektørloven i 1963 begrundet med landinspektørernes øgede ansvar efter lovgivningen i forbindelse med behandlingen af udstykningssager.

Ansøgninger om beskikkelse er hidtil ikke blevet nægtet efter disse bestemmelser. Afslag på ansøgninger vil kunne indbringes for domstolene efter almindelige regler. Afslag efter straffelovens § 78, stk. 2, kan også begæres indbragt for domstolene af anklagemyndigheden efter de særlige bestemmelser i lovens § 78, stk. 3. De noget lignende bestemmelser i landinspektørlovens § 11 om indbringelse af frakendelse af beskikkelser for domstolene omfatter ikke afslag på ansøgninger om beskikkelse efter stk. 8.

¹⁵ Bekendtgørelse nr. 1363 af 15. december 2009 om administrativt samarbejde med kompetente myndigheder i andre EU-/EØS-lande.

§ 2.

(Ophævet)

Oprindeligt var det en betingelse for at opnå beskikkelse, at ansøgeren havde underskrevet en erklæring om at ville opfylde sine pligter som landinspektør samvittighedsfuldt. Bestemmelsen blev ophævet i 1977, da erklæringen ingen retlig betydning havde.

§ 3.

Beskikkelse som landinspektør bortfalder, når vedkommende ophører med at opfylde kravene i § 1, stk. 2, nr. 1 eller 2.

Stk. 2. En beskikkelse, som er bortfaldet efter stk. 1 eller frakendt efter § 10, stk. 2, eller straffelovens § 79, skal straks tilbageleveres til miljøministeren.

Stk. 3. Ophører grunden til en beskikkelses bortfald, eller udløber eller ophæves frakendelsen af en beskikkelse, skal beskikkelsen på ny udleveres til den pågældende.

Til stk. 1:

Beskikkelsen bortfalder, når der iværksættes værgemål for en landinspektør efter værgemålslovens § 5 eller samværgemål efter lovens § 7. Det samme gælder, hvis landinspektøren kommer under rekonstruktionsbehandling eller konkurs.

Beskikkelsen bortfalder i og med, at en af disse omstændigheder indtræder. Geodatastyrelsen, hvortil miljøministerens beføjelser efter § 3 er delegeret, skal således ikke træffe afgørelse om, at beskikkelsen bortfalder. Når Geodatastyrelsen bliver bekendt med, at en beskikkelse er bortfaldet, vil en meddelelse herom blive kundgjort i Statstidende.

Til stk. 2:

En beskikkelse, som er bortfaldet efter stk. 1 eller frakendt af Landinspektørnævnet efter § 10, stk. 2, eller frakendt ved dom efter straffelovens § 79, skal straks tilbageleveres Geodatastyrelsen. Det påhviler landinspektøren at tilbagelevere beskikkelsen, det vil sige beskikkelsesdokumentet, af egen drift. I tilfælde hvor Geodatastyrelsen bliver bekendt med, at en beskikkelse skal tilbageleveres, vil styrelsen om nødvendigt bede landinspektøren herom. Undladelse af at tilbagelevere en beskikkelse kan straffes efter lovens § 8, stk. 2.

Det vil kunne forekomme, at beskikkelsesdokumentet er bortkommet for landinspektøren. I så fald må landinspektøren redegøre nærmere herfor overfor Geodatastyrelsen for at afværge, at der iværksættes sanktioner efter § 8, stk. 2.

Tilbageleveringen af beskikkelsesdokumentet er naturligvis ikke afgørende for, at landinspektøren ikke længere kan drive landinspektørvirksomhed. Ved tilbageleveringen fratages den pågældende blot dokumentationen for at have beskikkelse som landinspektør.

Til stk. 3:

En beskikkelse skal på ny udleveres til den pågældende, når grunden til dens bortfald efter stk. 1 ophører, eller når frakendelsen af en beskikkelse udløber eller ophæves. Geodatastyrelsen kan ikke i alle tilfælde vide, at der er grundlag for at udlevere en beskikkelse, og vedkommende må selv oplyse, at beskikkelsen ønskes udleveret på ny.

Bestemmelsen forudsætter, at betingelserne for at have beskikkelse fortsat er opfyldt. Hvis beskikkelsen af andre grunde ville bortfalde efter stk. 1, vil den ikke kunne udleveres på ny.

§ 4.

Matrikulære arbejder må kun udføres af praktiserende landinspektører og deres assistenter med landinspektørbeskikkelse, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Matrikulære arbejder må dog også udføres midlertidigt og lejlighedsvist af personer eller selskaber, som er etableret i andre EU-/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv, og som er berettiget til at udføre tilsvarende arbejder dér. Afholdelse af skelforretninger i henhold til §§ 35-37 i lov om udstykning og anden registrering i matriklen kræver dog beskikkelse efter § 1.

Stk. 3. Personer eller selskaber, der agter at udføre matrikulære arbejder i henhold til stk. 2, skal indgive en skriftlig anmeldelse til miljøministeren, inden erhvervsudøvelsen påbegyndes første gang. Miljøministeren fastsætter regler om anmeldelsen.

Stk. 4. Denne lovs bestemmelser finder anvendelse på personer og selskaber, der er omfattet af stk. 2, i det omfang det fremgår af de enkelte bestemmelser.

Stk. 5. Miljøministeren kan, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser, fastsætte regler om udveksling af oplysninger med myndigheder i andre EU-/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv, om personer, som agter midlertidigt og lejlighedsvist at udføre matrikulære arbejder i Danmark i henhold til stk. 2, samt personer, som er beskikket i Danmark, og som agter midlertidigt og lejlighedsvist at udføre matrikulære arbejder i andre EU-/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv.

Stk. 6. Oplysningerne udveksles i overensstemmelse med kravene i § 1, stk. 7.

Stk. 7. Kommuner kan dog med samtykke fra miljøministeren lade matrikulære arbejder udføre af landinspektører ansat under kommunen, når særlige forhold taler derfor.

Stk. 8. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke til hinder for, at miljøministeren lader særlige matrikulære arbejder udføre af landinspektører, der er ansat i Geodatastyrelsen.

Stk. 9. Miljøministeren kan i øvrigt fravige bestemmelserne i stk. 1, når særlige forhold taler derfor.

Til stk. 1:

1. Bestemmelsen om praktiserende landinspektørers eneret til at udføre matrikulære arbejder sikrer, at ejendomsgrænser afsættes, og at grundlaget for ejendomsregistreringen tilvejebringes af personer, som har de fornødne kvalifikationer dertil. Bestemmelsen suppleres af udstykningslovens § 13, stk. 1, hvor det ligeledes er fastsat, at matrikulære arbejder kun må udføres af en landinspektør med beskikkelse. Der er dog den forskel, at der kun er knyttet en sanktionsbestemmelse til landinspektørlovens § 4, stk. 1, nemlig lovens § 8, stk. 2.

Enkelte andre bestemmelser i lovgivningen tillægger også landinspektører enerettigheder. Ifølge § 31, stk. 4, og § 32 i bekendtgørelse om tinglysning i tingbogen (fast ejendom) skal dokumenter om opdeling af ejendomme i ejerlejligheder attesteres af en landinspektør med beskikkelse. Tinglysningslovens § 22, stk. 1, og § 23, stk. 3, giver også praktiserende landinspektører enerettigheder til at afgive erklæringer om servitutters geografiske udstrækning samt erklæringer som danner grundlag for uskadelighedsattester. Efter bygningsreglementet 2010, afsnit 1.3.3, stk. 3, nr. 5, kan kommunalbestyrelsen forlange, at oplysninger om grundens størrelse eller et byggeris afsætning attesteres af en landinspektør.

2. Matrikulære arbejder er defineret i udstykningslovens § 13, stk. 1. Det er her fastsat, at matrikulære arbejder omfatter afsætning af skel samt udarbejdelse af de dokumenter, der er nødvendige for registrering af matrikulære forandringer, herunder fremskaffelse af den nødvendige dokumentation for, at udstykningslovens §§ 18-20 og §§ 25-27 er overholdt. Matrikulære forandringer finder sted, når matrikulering, udstykning, arealoverførsel, sammenlægning eller ejendomsberigtigelse registreres i matriklen, jf. udstykningslovens §§ 5-9. Registreringer i matriklen af private veje og af nyberegnete arealer for ejendomme er også matrikulære forandringer.

Udenfor begrebet "matrikulære arbejder" falder matrikulering af et umatrikuleret areal, der allerede er optaget i matriklen uden matrikelbetegnelse, jf. udstykningslovens § 4, stk. 1, nr. 2, samt visse tekniske ændringer af registreringen i matriklen efter udstykningslovens § 31, stk. 2.

3. Ved praktiserende landinspektør forstås en landinspektør med beskikkelse, som driver landinspektørvirksomhed helt eller delvist for egen regning. Ifølge lovens § 4 a, stk. 1, kan landinspektørvirksomhed også drives i form af et landinspektørselskab, som kan være et aktieselskab, herunder et europæisk aktieselskab (SE-selskab), et anpartsselskab eller et partnerselskab. Bortset fra en landinspektør, der er komplementar i et partnerselskab, er landinspektøren i disse tilfælde knyttet til landinspektørselskabet både ved et ansættelsesforhold og som aktionær eller anpartshaver. Landinspektører, som driver virksomhed i et landinspektørselskab, hvori landinspektøren er aktionær eller anpartshaver, er også praktiserende landinspektør i landinspektørlovens forstand.

Eneretten til at udføre matrikulære arbejder omfatter også landinspektørassistenter, som har beskikkelse som landinspektør. Landinspektørassistenter er ansatte hos praktiserende landinspektører eller ansatte i et landinspektørselskab, hvori de ikke ejer aktier eller anpartar. Landinspektørassistenter med beskikkelse er omfattet af landinspektørlovens regler på samme måde som praktiserende landinspektører. Erstatningsansvarslovens § 19, stk. 3, om arbejdstageres erstatningsansvar antages dog at omfatte landinspektørassistenter, jf. noten til § 4 a, stk. 3.

Selvom landinspektørvirksomhed drives i et landinspektørselskab, kan selskabet som sådant ikke udføre matrikulære arbejder. Efter bestemmelsen er alene praktiserende landinspektører og deres assistenter med beskikkelse berettiget hertil.

En landinspektør, som ved tjenesteforhold er knyttet til en person, en virksomhed eller en institution, anses også som praktiserende landinspektør, når vedkommende ved siden af dette tjenesteforhold driver landinspektørvirksomhed. Landinspektøren anses kun for praktiserende landinspektør i relation til sin landinspektørvirksomhed.

Til stk. 2:

1. Uanset bestemmelsen i stk. 1 kan matrikulære arbejder udføres i begrænset omfang af personer, som er etableret i andre lande, og som er berettiget til at udføre tilsvarende arbejder i deres hjemland. Dette gælder personer, som er etableret i andre EU- eller EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv. Bestemmelsen, som følger af anerkendelsesdirektivets artikel 5, giver således sådanne personer adgang til at udføre matrikulære arbejder, selvom de ikke har beskikkelse som landinspektør. Bestem-

melsen giver kun adgang til at udføre matrikulære arbejder i Danmark midlertidigt og lejlighedsvist, og den giver således ikke udenlandske personer mulighed for at etablere sig i Danmark og drive virksomhed med udførelse af matrikulære arbejder fra et forretningssted her. Dette kan alene praktiserende landinspektører gøre.

De nævnte udenlandske personer kan dog ikke udføre matrikulære arbejder af enhver art. Det er en betingelse for at afholde skelforretninger efter udstykningslovens §§ 35-37, at den pågældende har beskikkelse som landinspektør. Begrundelsen for denne betingelse er, at skelforretninger indebærer udøvelse af offentlig myndighed, da landinspektører her træffer afgørelse i skeltvister. Virksomhed, som er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed, er efter artikel 51 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde undtaget fra traktatens bestemmelser om etableringsfrihed og dermed også fra anerkendelsesdirektivets bestemmelser. Bestemmelsen indebærer, at skelforretninger alene kan udføres af de i stk. 1 nævnte praktiserende landinspektører og landinspektørassistenter samt af personer, som er etableret i et af de i stk. 2, 1. pkt., nævnte lande, og som har dansk beskikkelse som landinspektør.

2. Efter sin ordlyd giver bestemmelsen udover personer selskaber, som er etableret i de i bestemmelsen nævnte lande, ret til midlertidigt og lejlighedsvist at udføre matrikulære arbejder i Danmark, og den går her videre end anerkendelsesdirektivet, som alene omfatter fysiske personer, jf. direktivets artikel 2, stk. 1. Bestemmelsen giver således tilsyneladende udenlandske selskaber mere vidtgående rettigheder end danske landinspektørselskaber, da den giver udenlandske selskaber mulighed for at udføre matrikulære arbejder. Som nævnt i note 3 til stk. 1 kan et landinspektørselskab som sådant ikke udføre matrikulære arbejder, når landinspektørvirksomhed drives i selskabsform. Da bestemmelsen tilsigter at implementere anerkendelsesdirektivet, som alene vedrører fysiske personer, må bestemmelsen forstås således, at den giver fysiske personer mulighed for midlertidigt og lejlighedsvist at drive virksomhed med udførelse af matrikulære arbejder i Danmark under den samme selskabsform, som de kan udføre tilsvarende arbejder under i hjemlandet. Som nævnt i note 3 kan bestemmelsen heller ikke antages at medføre, at et selskab med hjemsted i udlandet kan udføre matrikulære arbejder i Danmark alene på grund af, at selskabet som sådant i mindst to år indenfor de seneste ti år har udført tilsvarende arbejder i sit hjemland, hvor udførelsen af sådanne arbejder ikke er forbeholdt et lovreguleret erhverv. Bestemmelsen i § 8 i bekendtgørelse om beskikkelse m.m. om anmeldelse af midlertidig og lejlighedsvis udførelse af matrikulære arbejder angår således alene personer og ikke selskaber.

3. I tilfælde af, at et erhverv ikke er lovreguleret i et af de lande, som anerkendelsesdirektivet omfatter, kan erhvervet efter direktivets artikel 5, stk. 1, udføres midlertidigt og lejlighedsvist i et andet land, hvor det tilsvarende erhverv er lovreguleret. Det forhold, at et erhverv ikke er lovreguleret, indebærer, at der ikke efter lovgivningen kræves bestemte erhvervsmæssige kvalifikationer for at udøve det. Erhvervet kan med andre ord udøves af enhver. Betingelsen for midlertidigt og lejlighedsvist at udøve et lovreguleret erhverv i et andet land uden at opfylde bestemte erhvervsmæssige kvalifikationer er, at erhvervet er udøvet i hjemlandet i mindst to år indenfor de seneste ti år.

Matrikulære arbejder kan således udføres midlertidigt og lejlighedsvist i Danmark af personer, som har udført tilsvarende arbejder i deres hjemland, hvis det pågældende erhverv ikke er lovreguleret i hjemlandet, og hvis den tidsmæssige betingelse er opfyldt, jf. § 8, stk.

2, nr. 5, i bekendtgørelse om beskikkelse m.m. Det samme gælder ikke for selskaber med hjemsted i lande, hvor udførelsen af matrikulære arbejder ikke er forbeholdt et lovreguleret erhverv, da en så lempelig fortolkning ville indebære, at et hvilket som helst selskab kunne udføre matrikulære arbejder i Danmark, hvis det har udført tilsvarende arbejder i hjemlandet i mindst to år indenfor de seneste ti år. Da anerkendelsesdirektivet ifølge direktivets artikel 2, stk. 1, alene omfatter fysiske personer, må bestemmelsen om, at også selskaber midlertidigt og lejlighedsvist kan udføre matrikulære arbejder, forstås således, at den alene giver fysiske personer mulighed for at udføre sådanne arbejder i Danmark under den samme selskabsform, som tilsvarende arbejder kan udføres under i hjemlandet. Se også note 2.

4. Bestemmelsen giver de nævnte personer ret til midlertidigt og lejlighedsvist at udføre matrikulære arbejder i Danmark. Af anerkendelsesdirektivets artikel 5 følger imidlertid, at disse personer også er berettiget til at udføre andre arbejder, som efter lovgivningen skal udføres af en landinspektør, hvis de er berettiget til at udføre tilsvarende arbejder i hjemlandet. Dette vil for eksempel kunne gælde opdeling af ejendomme i ejerlejligheder, da dokumenter om sådan opdeling ifølge § 31, stk. 4, og § 32 i bekendtgørelse om tinglysning i tingbogen (fast ejendom) skal attesteres af en landinspektør med beskikkelse.

Om betydningen af, at selskaber også er nævnt i bestemmelsen, se note 2.

5. Personer, som midlertidigt og lejlighedsvist udfører matrikulære arbejder i Danmark efter bestemmelsen, skal udøve deres virksomhed under den titel, som de anvender i hjemlandet. Hvis titlen for erhvervet ikke er fastsat ved lov i hjemlandet, skal vedkommendes uddannelse oplyses. Titlen eller uddannelsen skal anføres på hjemlandets officielle sprog, jf. § 9 i bekendtgørelse om beskikkelse m.m. Klienterne skal oplyses om titlen, og om hvilket lands myndigheder der har givet tilladelsen til at anvende den, jf. bekendtgørelsens § 10 og § 7, stk. 1.

Udover titlen skal personer, som midlertidigt og lejlighedsvist udfører matrikulære arbejder i Danmark, give deres klienter de samme oplysninger, som praktiserende landinspektører skal give deres klienter efter § 7 i bekendtgørelse om beskikkelse m.m. Derudover skal de give deres klienter de oplysninger, som er nævnt i bekendtgørelsens § 10. Herom henvises til noten til § 4 e.

Til stk. 3:

De nærmere bestemmelser om, at personer, som er etableret i udlandet, skal anmelde, at de agter at udføre matrikulære arbejder midlertidigt og lejlighedsvist i Danmark efter bestemmelsen i stk. 2, er fastsat i § 8 i bekendtgørelse om beskikkelse m.m. Efter disse bestemmelser skal anmeldelsen indgives til Geodatastyrelsen eller Erhvervsstyrelsen, og det kræves, at anmeldelsen indgives skriftligt. Med anmeldelsen skal følge dokumentation for anmelderens identitet og nationalitet samt attestation fra hjemlandets kompetente myndighed om, at anmelderen er lovligt etableret dér og udøver virksomhed, som svarer til landinspektørvirksomhed. Det skal her fremgå, at det ikke varigt eller midlertidigt er blevet anmelderen forbudt at udøve sin virksomhed i hjemlandet. Hvis dette er tilfældet, er anmelderen heller ikke berettiget til at udøve virksomhed i Danmark.

Endvidere skal der indsendes dokumentation for anmelderens erhvervsmæssige kvalifikationer, for eksempel i form af eksamensbevis og autorisation. Hvis erhvervet ikke er

lovreguleret i anmelderens hjemland, skal der indsendes dokumentation for, at anmelderen har udøvet sin virksomhed i hjemlandet i mindst to år indenfor de seneste ti år. Efter anerkendelsesdirektivets artikel 7, stk. 2, kan denne dokumentation foreligge i en hvilken som helst form.

Endelig skal der foreligge oplysninger om, hvorvidt anmelderen har tegnet erhvervsansvarsforsikring eller lignende. Er dette tilfældet, kan der kræves nærmere oplysninger om forsikringsselskab, dækningssum og lignende, da det i anerkendelsesdirektivets artikel 7, stk. 1, er fastsat, at detaljerne vedrørende forsikringsaftalen skal oplyses. Det bemærkes i denne forbindelse, at udenlandske personer og selskaber, som udfører matrikulære arbejder i Danmark efter stk. 2, i modsætning til praktiserende landinspektører ikke er forpligtet til at tegne erhvervsansvarsforsikring, jf. stk. 4 sammenholdt med § 4 c. Dette fremgår også af § 6 i bekendtgørelse om ansvarsforsikring for landinspektørvirksomhed.

Anmeldelsen skal fornys én gang om året, hvis anmelderen vil udføre matrikulære arbejder midlertidigt og lejlighedsvist i Danmark i længere tid. Der stilles ingen formkrav til efterfølgende anmeldelser, og de skal derfor i modsætning til den første anmeldelse ikke nødvendigvis være skriftlige.

Om betydningen af, at selskaber også er nævnt i bestemmelsen, se note 2 til stk. 2.

Til stk. 4:

Personer, som er etableret i udlandet, og som midlertidigt og lejlighedsvist udfører matrikulære arbejder i Danmark efter stk. 2, er omfattet af bestemmelserne om landinspektørers oplysninger til deres klienter, som er fastsat i medfør af § 4 e. De er endvidere omfattet af lovens § 5 om landinspektørers inhabilitet, § 7 om god landinspektørskik, § 8, stk. 1, om anvendelse af straffelovens §§ 150-152 og §§ 155-157 på landinspektører med beskikkelse samt omfattet af §§ 9 a og 10 om klager til Landinspektørnævnet og nævnets sanktioner. Personer, som midlertidigt og lejlighedsvist udfører matrikulære arbejder i Danmark, kan dog ikke fratages beskikkelsen som landinspektør, da de ikke har en sådan, men kan i stedet fratages retten efter stk. 2 til midlertidigt og lejlighedsvist at udføre matrikulære arbejder i Danmark, jf. § 10, stk. 4.

Om betydningen af, at selskaber også er nævnt i bestemmelsen, se note 2 til stk. 2.

Til stk. 5:

Der er ikke i medfør af denne bestemmelse fastsat særlige regler om udveksling af oplysninger med andre landes myndigheder om udenlandske personer, der midlertidigt og lejlighedsvist udfører matrikulære arbejder i Danmark, og om danske landinspektører, der agter at udøve virksomhed i andre lande. Oplysningerne kan imidlertid udveksles efter § 8 i bekendtgørelse om anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer m.v.¹⁶ Endvidere er der fastsat bestemmelser om udveksling af oplysninger i bekendtgørelse om administrativt samarbejde med kompetente myndigheder i andre EU-/EØS-lande¹⁷.

¹⁶ Bekendtgørelse nr. 575 af 1. juni 2011 om anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer m.v.

¹⁷ Bekendtgørelse nr. 1363 af 15. december 2009 om administrativt samarbejde med kompetente myndigheder i andre EU-/EØS-lande.

Til stk. 6:

Bestemmelsen præciserer, at der i stk. 6 med EU-retlige forpligtelser menes forpligtelser efter anerkendelsesdirektivet.

Til stk. 7:

Miljøministeren kan tillade, at kommunalt ansatte landinspektører udfører matrikulære arbejder. Hensigten med bestemmelsen er at give mulighed for, at kommunalt ansatte landinspektører kan udføre matrikulære arbejder i tilfælde, hvor det ikke er muligt for en kommune at få et arbejde udført af en praktiserende landinspektør indenfor en rimelig tid. Kommunen kan så lade en ansat landinspektør udføre arbejdet. Bestemmelsen vil også kunne anvendes i tilfælde, hvor en kommunalt ansat landinspektør i forbindelse med et teknisk opmålingsarbejde støder på et mindre matrikulært problem, som kan løses samtidigt. Bestemmelsen er alene tænkt anvendt til matrikulære arbejder af et begrænset omfang, og den giver ikke mulighed for, at en kommune kan ansætte landinspektører til at udføre matrikulære arbejder for kommunen.

Bestemmelsen må forudsætte, at tilladelse til, at en kommunalt ansat landinspektør udfører matrikulære arbejder, kun kan gives, hvis landinspektøren har de fornødne kvalifikationer til på egen hånd at udføre matrikulære arbejder. Tilladelser til at udføre matrikulære arbejder kan derfor kun gives til kommunalt ansatte landinspektører med beskikkelse. Dette følger af, at landinspektøren ifølge lovens § 14 er omfattet af lovens regler ligesom praktiserende landinspektører og landinspektørassistenter med beskikkelse. Landinspektøren er dermed også omfattet af lovens § 10 om Landinspektørnævnets sanktionsmuligheder, som forudsætter, at landinspektøren har beskikkelse.

Bestemmelsen, som hidtil ikke har været anvendt, har enkeltstående matrikulære arbejder for øje. En ansøgning fra en kommune om tilladelse til, at kommunens ansatte landinspektører foretog vejudskillelser, er således blevet afslået. Ved lovens ikrafttræden i 1963 havde to kommuner ansat landinspektører til at udføre matrikulære arbejder for kommunen, og det var ved lovens tilblivelse hensigten, at disse forhold kunne fortsætte. Dispensationerne hertil blev givet efter stk. 9.

Til stk. 8:

Miljøministeren kan lade landinspektører, der er ansat i Geodatastyrelsen, udføre særlige matrikulære arbejder. Bestemmelsen har i lighed med stk. 7 til formål at lade landinspektører, der er ansat i Geodatastyrelsen, udføre matrikulære arbejder, når det ikke er muligt at få praktiserende landinspektører til at udføre arbejderne indenfor en rimelig tid. Bestemmelsen har hidtil ikke været anvendt.

Landinspektører, som er ansat i Geodatastyrelsen, og som udfører matrikulære arbejder i medfør af bestemmelsen, er i øvrigt ikke omfattet af loven, jf. lovens § 14.

Til stk. 9:

Miljøministeren kan fravige stk. 1, således at andre end praktiserende landinspektører og landinspektørassistenter med beskikkelse kan udføre matrikulære arbejder. Bestemmelsen

havde blandt andet til formål at give mulighed for, at kommunalt ansatte landinspektører, som ved lovens ikrafttræden i 1963 udførte matrikulære arbejder for deres arbejdsgivere, kunne fortsætte dermed. Ved lovens ikrafttræden havde to kommuner som nævnt i noten til stk. 7 hver ansat en landinspektør til at udføre matrikulære arbejder for kommunen.

Bestemmelsen har endvidere været anvendt i tilfælde, hvor en praktiserende landinspektør var død, således at dødsboet i nogle måneder kunne fortsætte hans virksomhed med en landinspektørassistents bistand, indtil boet kunne afsluttes. Den ansatte landinspektør havde i disse tilfælde beskikkelse, og dispensationen bestod i, at landinspektørvirksomheden blev drevet for dødsboets regning.

Som eksempel på tilfælde, hvor bestemmelsen kan anvendes, er i lovens forarbejder nævnt, at landinspektører med beskikkelse, der er ansat i luftopmålingsselskaber eller lignende, kan udføre ejendomsberigtigelsessager. Bestemmelsen er dog ikke blevet anvendt i tilfælde af den art.

Bestemmelsen må ligesom stk. 7 forudsætte, at det er en betingelse for at tillade, at en landinspektør, som ikke er praktiserende, udfører matrikulære arbejder, at landinspektøren har beskikkelse. Landinspektøren er ifølge lovens § 14 omfattet af lovens regler ligesom praktiserende landinspektører og landinspektørassistenter med beskikkelse.

§ 4 a.

Landinspektørvirksomhed må ud over i enkeltmandsvirksomhed eller i et fællesskab af praktiserende landinspektører kun udøves af et landinspektørselskab, der drives i aktie-, anparts- eller partnerselskabsform. Et landinspektørselskab må alene have til formål at drive landinspektørvirksomhed. Et landinspektørselskab, der alene ejes af praktiserende landinspektører, kan dog som eneste formål og aktivitet have at eje aktier eller anparter i et andet landinspektørselskab.

Stk. 2. Et landinspektørselskab er pligtigt og eneberettiget til i navnet at benytte ordene landinspektøraktieselskab, landinspektøranpartsselskab, landinspektørpartnerselskab eller landinspektørkommanditaktieselskab eller deraf dannede forkortelser. Et landinspektørselskab, der er stiftet som et europæisk aktieselskab (SE-selskab), må i navnet endvidere benytte ordene europæisk landinspektørselskab, SE-landinspektøraktieselskab eller SE-landinspektørselskab.

Stk. 3. En landinspektør med beskikkelse, der udøver virksomhed i et landinspektørselskab, hæfter personligt sammen med selskabet for ethvert krav, der er opstået som følge af landinspektørens bistand til en klient.

Stk. 4. I et landinspektørselskab skal mindst 51 pct. af aktie- eller anpartskapitalen og stemmerettighederne ejes enten af landinspektører med beskikkelse, der aktivt driver landinspektørvirksomhed i selskabet eller i dets moder- eller datterselskab, eller af et andet landinspektørselskab. Af de øvrige kapitalandele og stemmerettigheder kan andre end de i 1. pkt. nævnte personer og selskaber højst eje 15 pct. hver. Denne begrænsning gælder dog ikke for personer, der har deres hovedbeskæftigelse i landinspektørselskabet.

Stk. 5. I et landinspektørselskab skal flertallet af bestyrelsesmedlemmerne have beskikkelse som landinspektør og aktivt drive landinspektørvirksomhed i selskabet eller i dets moder- eller datterselskab. Flertallet af medlemmerne af direktionen i et landinspektørselskab skal have beskikkelse som landinspektør og aktivt drive landinspektørvirksomhed i selskabet.

Stk. 6. Kravene efter stk. 4 og 5 om ejerskab til og om sammensætningen af bestyrelsen og direktionen i et landinspektørselskab finder ikke anvendelse på landinspektørselskaber, som er omfattet af stk. 1, 3. pkt.

Stk. 7. Miljøministeren fastsætter nærmere regler om udøvelse af landinspektørvirksomhed i selskabsform, herunder regler om afhændelse af en aktie eller anpart i tilfælde af en aktionærs eller anpartshavers dødsfald eller ophør med udøvelse af aktiv landinspektørvirksomhed.

Stk. 8. Miljøministeren fastsætter endvidere nærmere regler om navne for landinspektørselskaber samt om navne, hvorunder landinspektørvirksomhed må drives i enkeltmandsvirksomhed eller i et fællesskab af praktiserende landinspektører.

Til stk. 1:

1. Bestemmelsen begrænser de former, under hvilke landinspektørvirksomhed kan drives. Dette kan være i enkeltmandsvirksomhed eller i fællesskab med andre praktiserende landinspektører, og det vil i sidstnævnte tilfælde normalt være i form af interessentskab. Endvidere kan landinspektørvirksomhed drives i form af et landinspektørselskab, som kan være et aktie-, anparts- eller partnerselskab.

§ 4 a

Det fremgår ikke nærmere af loven, hvilke arbejder landinspektørvirksomhed omfatter. Bestemmelsen må imidlertid omfatte matrikulære arbejder og alle andre arbejder, som landinspektører efter lovgivningen har eneret til at udføre, jf. note 1 til § 4, stk. 1. Sådanne arbejder kan derfor alene udføres indenfor personligt drevne virksomheder eller indenfor de former for selskaber, som er nævnt i bestemmelsen. En landinspektør, som er ansat i for eksempel et almindeligt aktieselskab, vil ikke som led i sin ansættelse i selskabet lovligt kunne udføre arbejder, som landinspektører har eneret til at udføre. Derimod vil landinspektøren ved siden af sin ansættelse i selskabet kunne udføre et sådant arbejde i sin egen virksomhed eller i et landinspektørselskab, hvis vedkommende i øvrigt opfylder lovens betingelser herfor.

Arbejder, som kan udføres af enhver, kan som udgangspunkt også udføres af landinspektører under andre former for virksomheder end dem, der er nævnt i bestemmelsen. Dette gælder dog ikke arbejder, som normalt og naturligt udføres af landinspektører. Som nævnt i note 3 til § 9 a, stk. 1, er sådanne arbejder omfattet af Landinspektørnævnets kompetence og dermed af landinspektørers og landinspektørselskabers disciplinære ansvar efter lovens §§ 7 og 10, stk. 1-4. En praktiserende landinspektør vil ikke kunne forflygtige sit disciplinære ansvar vedrørende arbejder, som normalt og naturligt udføres af landinspektører, ved at udføre sådanne arbejder indenfor en anden form for virksomhed end dem, der er nævnt i bestemmelsen.

2. Bestemmelsen om, at landinspektørvirksomhed kan drives i fællesskab med andre praktiserende landinspektører, udelukker, at landinspektører driver virksomhed i form af interessentskab sammen med udøvere af andre erhverv. Landinspektørvirksomheder, som drives i interessentskabsform, kan således alene ejes af praktiserende landinspektører. Det er med andre ord en betingelse for at deltage i en sådan virksomhed, at interessenten har beskikkelse som landinspektør.

Begrundelsen for, at landinspektører alene må drive landinspektørvirksomhed i form af interessentskab med andre praktiserende landinspektører, var oprindeligt, at virksomhed i interessentskab med udøvere af andre erhverv kan medføre en forflygtigelse af den beskikkede landinspektørs personlige ansvar. Ved ændringen af loven i 2005, hvor det blev muligt for andre end landinspektører med beskikkelse at eje op til 49 % af aktie- eller anpartskapitalen i landinspektørselskaber, blev det overvejet at indføre tilsvarende regler for landinspektørvirksomhed i interessentskabsform. Regler om, at flertallet af deltagerne skal være praktiserende landinspektører, kan imidlertid være vanskelige at overholde i interessentskaber, som ofte har få deltagere, for eksempel ved en eller flere landinspektørers pludselige udtræden. Hertil kommer, at interessentskaber ofte ikke har egentlige ledelsesorganer, og det ville derfor ikke som for landinspektørselskaber kunne sikres, at flertallet i ledelsen af en landinspektørvirksomhed i interessentskabsform består af landinspektører med beskikkelse. Bestemmelsen om, at praktiserende landinspektører alene må drive virksomhed i interessentskabsform med andre praktiserende landinspektører, blev derfor fastholdt.

Bestemmelsen om, at landinspektører ikke må drive landinspektørvirksomhed sammen med andre end praktiserende landinspektører, blev indføjet i loven i 1977. Landinspektører, som drev virksomhed sammen med andre end praktiserende landinspektører ved lovens ikrafttræden, kunne dog opnå dispensation, hvis de søgte derom inden tre måneder. Landinspektører, som ønsker at etablere virksomhed sammen med udøvere af andre erhverv, kan som nævnt nu gøre det i form af et landinspektørselskab, jf. stk. 4.

3. Landinspektørvirksomhed kan også drives i form af et landinspektørselskab, som kan være et aktie-, anparts- eller partnerselskab. Et landinspektørselskab er således omfattet af selskabslovens regler samt de særlige regler for landinspektørselskaber efter landinspektørloven og bekendtgørelse om landinspektørselskaber, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 1. Landinspektørselskaber skal ikke nødvendigvis være danske. Også selskaber med hjemsted i andre EU- eller EØS-lande kan være landinspektørselskaber, hvis de opfylder landinspektørlovens krav dertil. Landinspektørvirksomhed kan endvidere drives i form af et europæisk aktieselskab (SE-selskab), jf. stk. 2, og selskabet vil så yderligere være omfattet af bestemmelserne i lov om det europæiske selskab¹⁸, hvis selskabet har vedtægtsmæssigt hjemsted i Danmark. Også udenlandske SE-selskaber kan være landinspektørselskaber. Landinspektørvirksomhed kan ikke drives lovligt i andre former for juridiske personer. Det vil således være strafbart efter lovens § 8, stk. 2, at en juridisk person, som ikke er et landinspektørselskab, driver landinspektørvirksomhed. Det vil ligeledes være strafbart, at en landinspektør med beskikkelse driver landinspektørvirksomhed i form af en sådan juridisk person.

4. Partnerselskaber er kommanditaktieselskaber, som består af en eller flere komplementarer, som hæfter personligt, direkte og solidarisk for selskabets forpligtelser, samt af et aktieselskab, hvori kommanditisterne er aktionærer. Det aktieselskab, som indgår i et landinspektørpartnerselskab, skal opfylde kravene til landinspektørselskaber i loven og i bekendtgørelse om landinspektørselskaber. Komplementaren eller komplementarerne i et landinspektørpartnerselskab kan være praktiserende landinspektører eller landinspektørselskaber.

5. Et landinspektørselskab skal stiftes som et sådant selskab eller oprettes ved fusion af bestående landinspektørselskaber. Et allerede registreret aktie-, anparts- eller partnerselskab kan dog gøres til et landinspektørselskab, hvis det ikke tidligere har drevet erhvervsmæssig virksomhed, jf. § 2, stk. 1, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber. Et "skuffeselskab" kan således efter tilpasning være et landinspektørselskab.

Straks efter at et landinspektørselskab er blevet registreret, skal selskabets bestyrelse ifølge § 2, stk. 2, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber tilsende Geodatastyrelsen fortegnelsen over selskabets aktionærer eller anpartshavere. For landinspektører med beskikkelse skal det efter bekendtgørelsens § 8 fremgå af fortegnelsen, i hvilket landinspektørselskab vedkommende driver virksomhed som landinspektør. For partnerselskaber gælder efter bekendtgørelsens § 2, stk. 3, at det også skal oplyses, hvem der er komplementarer.

Når fortegnelsen over selskabsdeltagerne eller andre af de oplysninger, som er indberettet til Geodatastyrelsen, ændres, skal ændringerne også indberettes, jf. § 2, stk. 4, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber. Dette gælder ifølge bekendtgørelsens § 4, stk. 3, også ændringer af landinspektørselskabers navne.

6. Et landinspektørselskab må alene have til formål at drive landinspektørvirksomhed. Et landinspektørselskab må således ikke have andre formål ved siden af at drive landinspektørvirksomhed. Landinspektørvirksomhed omfatter matrikulære arbejder, som praktiserende landinspektører og landinspektørassistenter med beskikkelse har eneret til at udføre efter lovens § 4, stk. 1, samt andre arbejder, der efter lovgivningen skal udføres af en landinspektør med beskikkelse, jf. note 1 til § 4, stk. 1. Landinspektørvirksomhed omfatter endvidere

¹⁸ Bekendtgørelse nr. 654 af 15. juni 2006 af lov om det europæiske selskab.

§ 4 a

arbejder, som landinspektører normalt udfører som led i deres virksomhed, selvom de ikke har eneret dertil, for eksempel bygningsafsætninger, opmålings- og kortlægningsarbejder samt rådgivning, jf. note 1.

Bestemmelsen om, at et landinspektørselskab alene må have til formål at drive landinspektørvirksomhed, blev fastholdt ved ændringen af loven i 2005, hvorved det blev muligt for udøvere af andre erhverv at eje op til 49 % af aktie- eller anpartskapitalen i landinspektørselskaber. Herved sikres det, at landinspektørvirksomhed fortsat er det centrale i landinspektørselskabers virksomhed, og at der ikke opstår selskaber, hvor landinspektørvirksomheden kun udgør en ubetydelig del af den samlede virksomhed, som omfatter områder, som ikke har nær tilknytning til landinspektørvirksomheden.

Som undtagelse fra kravet om, at landinspektørselskaber alene må have til formål at drive landinspektørvirksomhed, gælder, at landinspektørselskaber under visse betingelser kan være holdingselskaber, jf. note 7.

7. Ifølge stk. 1, 3. pkt., kan et landinspektørselskab være et holdingselskab, hvorved her forstås et selskab, hvis eneste formål og aktivitet er at eje aktier eller anparter i et andet landinspektørselskab. Det er dog en betingelse herfor, at holdingselskabet alene ejes af praktiserende landinspektører enten direkte eller gennem landinspektørselskaber, der alene ejes af praktiserende landinspektører, jf. § 3, stk. 1, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber. Derimod gælder de almindelige krav til sammensætningen af bestyrelsen og direktionen i et landinspektørselskab ikke for holdingselskaber, jf. stk. 6. Et landinspektørholdingselskab kan uden begrænsning eje aktier eller anparter og stemmerettigheder i et landinspektørselskab, jf. § 3, stk. 1, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber.

Ifølge stk. 4 kan indtil 15 % af selskabskapitalen i et landinspektørselskab være ejet af hvem som helst og dermed også af et holdingselskab, som ikke opfylder betingelserne for at være et landinspektørselskab, jf. § 3, stk. 2, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber.

Til stk. 2:

Bestemmelsen om, at et landinspektørselskab er forpligtet til i sit navn at benytte ordene "landinspektøraktieselskab", "landinspektøranpartsselskab", "landinspektørpartnerselskab" eller "landinspektørkommanditaktieselskab" eller deraf dannede forkortelser, sikrer, at det over for omverdenen er klart, at virksomheden drives i selskabsform, og hvilken art virksomhed det driver. Landinspektørselskaber er endvidere eneberegtiget til at anvende disse betegnelser. Et landinspektørselskab, der er stiftet som et europæisk aktieselskab, må endvidere, dog uden at være forpligtet til det, anvende de i bestemmelsen nævnte betegnelser, der viser, at der er tale om et sådant selskab.

Bestemmelsen fortolkes ret lempeligt. Det anses således for tilstrækkeligt, at det af navnet kan ses, at der er tale om et aktie-, anparts- eller partnerselskab, som driver landinspektørvirksomhed.

Der er ingen pligt til at oplyse et landinspektørselskabs klienter eller andre forretningsforbindelser om, hvem der er aktionærer eller anpartshavere i selskabet. Aktionærernes eller anpartshavernes navne skal således ikke fremgå af selskabets brevpapir. Bestemmelsen om, at det af et landinspektørselskabs navn skal fremgå, at det er et sådant selskab, skal imidlertid ses i sammenhæng med de bestemmelser, der er nævnt i noten til § 4 e om landinspektørers

forpligtelser til oplyse deres klienter om deres virksomhed, blandt andet om virksomhedens retlige form.

Til stk. 3:

En landinspektør med beskikkelse, der udøver virksomhed i et landinspektørselskab, hæfter personligt sammen med selskabet for ethvert krav, der er opstået som følge af landinspektørens bistand til en klient. En praktiserende landinspektør, der driver virksomhed i selskabsform, hæfter således personligt, direkte og solidarisk med selskabet for ethvert krav, der udspringer af landinspektørens arbejde for klienten, selvom aftalen om udførelsen af arbejdet blev indgået mellem klienten og selskabet.

En landinspektørassistent, det vil sige en landinspektør med beskikkelse, som er ansat i selskabet, og som ikke er aktionær eller anpartshaver, hæfter dog næppe i alle tilfælde personligt og solidarisk med selskabet. Bestemmelsen tilsigter ikke, at landinspektørassistenter, som er ansat i landinspektørselskaber, skal have et mere vidtgående erstatningsansvar end landinspektørassistenter, som er ansat hos praktiserende landinspektører, som driver virksomhed i interessentskabsform. Bestemmelsen i erstatningsansvarslovens § 19, stk. 3, om, at en arbejdstager, der har forvoldt en skade, ikke er erstatningsansvarlig, hvis skaden er dækket af arbejdsgiverens ansvarsforsikring, og hvis skaden ikke er forvoldt forsætligt eller ved grov uagtsomhed, må derfor antages at omfatte landinspektørassistenter, som er ansat i et landinspektørselskab¹⁹.

Stk. 3 medfører, at en landinspektør, som udøver sin virksomhed i et landinspektørselskab, er personligt ansvarlig for sine ydelser. Andre landinspektører i samme landinspektørselskab, hæfter derimod ikke personligt for det pågældende krav, selvom de er medejere, men de hæfter som aktionærer eller anpartshavere med deres indskud i selskabet.

Til stk. 4:

1. Oprindeligt kunne aktier eller anparter i landinspektørselskaber alene ejes af landinspektører med beskikkelse, der aktivt drev landinspektørvirksomhed i selskabet eller i dets moder- eller datterselskab. Aktier eller anparter i et landinspektørselskab kunne således også ejes af andre landinspektørselskaber. Reglerne sikrede hensynet til landinspektørens uafhængighed og til, at landinspektørens loyale varetagelse af sine klienters interesse ikke blev svækket som følge af, at landinspektøren drev virksomhed i selskabsform. Disse regler blev lempet ved ændringen af landinspektørloven i 2005, således at op til 49 % af aktie- eller anpartskapitalen og stemmerettighederne kan ejes af andre. Hensigten med ændringen var at lempe de oprindelige bestemmelsers konkurrencebegrænsende virkning ved give mulighed for, at landinspektører kan indgå i nye former for samarbejder med andre faggrupper, hvilket skulle kunne øge konkurrencen på landinspektørydelser. Ændringernes mulige virkninger mindskes nok af, at landinspektørselskaber ifølge stk. 1 fortsat alene må have til formål at drive landinspektørvirksomhed. Endvidere skulle de nye regler kunne forbedre landinspektørvirksomheders muligheder for at få tilført kapital.

Bestemmelsen om, at mindst 51 % – majoriteten – af aktie- eller anpartskapitalen og

¹⁹ Se også Kommenteret Retsplejelov (2008), side 241-42, om den tilsvarende bestemmelse i retsplejelovens § 124 om advokaters erstatningsansvar.

stemmerettighederne skal ejes *enten* af landinspektører med beskikkelse, som aktivt driver virksomhed i selskabet eller dets moder- eller datterselskab, *eller* af et andet landinspektørselskab, tilgodeser hensynet til landinspektørens uafhængighed og til, at landinspektørens loyale varetægelse af sine klienters interesse ikke svækkes som følge af, at virksomheden drives i selskabsform. Andre end de nævnte kan således eje op til 49 % af aktie- eller anpartskapitalen og stemmerettighederne. For at begrænse indflydelsen af personer, som ikke har deres hovedbeskæftigelse i selskabet, og for at begrænse indflydelsen af andre selskaber end landinspektørselskaber, er sådanne andres muligheder for at eje aktier eller anparter og stemmerettigheder begrænset yderligere, således at de hver højst kan eje 15 % af selskabskapitalen og stemmerettighederne. Fordeling af en større del af selskabskapitalen og stemmerettighederne end 15 % mellem to eller flere selskaber, som ejes af samme personkreds, eller som i det væsentlige har samme bestyrelse og direktion, vil kunne anses for omgåelse af bestemmelsen. Begrænsningen modvirker også, at der til skade for konkurrencen dannes dominerende forretningskæder.

Begrænsningen på 15 % gælder ikke for landinspektørselskaber. Et landinspektørselskab kan således eje hele selskabskapitalen og alle stemmerettighederne i et andet landinspektørselskab. Dette gælder også for landinspektørholdingselskaber, jf. § 3, stk. 1, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber.

Personer, som har deres hovedbeskæftigelse i et landinspektørselskab, er heller ikke omfattet af begrænsningen på 15 %. En ansat, som ikke er landinspektør med beskikkelse, og som har sin hovedbeskæftigelse i et landinspektørselskab, kan derfor eje op til 49 % af aktie- eller anpartskapitalen og stemmerettighederne. Ved hovedbeskæftigelse forstås, at den pågældende anvender mindst halvdelen af sin arbejdstid i selskabet. Bestemmelsen giver kun mulighed for at eje mere end 15 % af aktie- eller anpartskapitalen i det selskab, hvor den pågældende er ansat og har sin hovedbeskæftigelse. En sådan aktionær eller anpartshaver kan således ikke, som praktiserende landinspektører kan, opfylde kravene til at besidde aktier eller anparter i et landinspektørselskab ved at drive virksomhed i selskabets moder- eller datterselskab.

2. Aktier eller anparter i landinspektørselskaber kan overdrages til en landinspektør med beskikkelse, et landinspektørselskab eller andre personer eller selskaber. Bestemmelserne i stk. 4 om, at mindst 51 % af aktie- eller anpartskapitalen skal ejes af landinspektører med beskikkelse eller andre landinspektørselskaber, samt de øvrige betingelser for at eje aktier eller anparter skal naturligvis være overholdt efter overdragelsen. Hvis dette ikke er tilfældet, vil også selve overdragelsen, hvorved der opstår forhold i strid med stk. 4, være ulovlig efter § 9 bekendtgørelse om landinspektørselskaber og strafbar efter bekendtgørelsens § 18. Aktierne eller anparterne og de dertil hørende stemmerettigheder og andre rettigheder skal overdrages samlet, jf. § 9, stk. 2, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber.

Til overdragelse eller anden overgang til eje af aktier eller anparter i et landinspektørselskab kræves ifølge § 10 i bekendtgørelse om landinspektørselskaber selskabets forudgående samtykke. Bestemmelsen omfatter derimod ikke overdragelse til sikkerhed, det vil sige pantsætning. Bestemmelsen omfatter også overgang i tilfælde af en aktionærs eller anpartshavers død eller ved bodeling. Aktionærens eller anpartshaverens dødsbo, efterlevende ægtefæller eller arvinger kan dog efter § 12, stk. 3, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber uden begrænsninger eje aktier eller anparter indtil udløbet af det efter dødsfaldet følgende første fulde regnskabsår.

Bestyrelsen for et landinspektørselskab skal i fortegnelsen over aktionærer eller anparts-havere anføre selskabsdeltagernes navne og for landinspektører med beskikkelse, der aktivt driver landinspektørvirksomhed, tillige det selskab, hvor vedkommende driver virksomhed som landinspektør. Ved overdragelse af aktier eller anparter skal ændringen noteres senest én måned efter, at ejerskiftet fandt sted, jf. § 8 i bekendtgørelse om landinspektørselskaber. Ifølge bekendtgørelsens § 2, stk. 4, skal ændringen straks efter noteringen i fortegnelsen meddeles Geodatastyrelsen.

Aktier i et landinspektørselskab må efter § 5 i bekendtgørelse om landinspektørselskaber ikke være omsætningspapirer, og de skal udstedes på navn.

3. Bestemmelserne om, hvem der kan eje aktier eller anparter i landinspektørselskaber, kan ikke omgås ved, at selskabet udsteder obligationer eller andre gældsbreve, der giver långiveren ret til at konvertere sin fordring til aktier eller anparter. Sådanne gældsbreve kan ifølge § 7, stk. 1, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber kun ejes af personer, som kan eje aktier eller anparter efter stk. 4. Det samme gælder tildeling af tegningsrettigheder og udstedelse af gældsbreve, der giver udbytte, som er afhængigt af udbyttet af selskabets aktier eller anparter. Ved overdragelsen af sådanne konvertible eller udbyttegivende gældsbreve gælder reglerne om overdragelse af aktier eller anparter, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 2.

Hvis en långiver, som opfylder betingelserne for at eje aktier eller anparter i et landinspektørselskab, har ydet lån mod konvertible eller udbyttegivende gældsbreve, ophører med at opfylde disse betingelser, forfalder lånet til indfrielse efter 6 måneder, jf. § 7, stk. 3, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber.

4. Når en selskabsdeltager ikke længere opfylder betingelserne i stk. 4, skal forholdet lovliggøres. Dette kan være tilfældet, hvis en landinspektør, som er aktionær i landinspektørselskabet eller i dets moder- eller datterselskab, mister sin beskikkelse ved, at den frakendes eller bortfalder, eller hvis landinspektøren ophører med aktivt at drive landinspektørvirksomhed i selskabet. Betingelserne i stk. 4 vil heller ikke være opfyldt, hvis en selskabsdeltager, som ejer mere end 15 % af selskabskapitalen, og som ikke er landinspektør med beskikkelse, ophører med aktivt at drive virksomhed i landinspektørselskabet eller ikke længere har sin hovedbeskæftigelse i selskabet.

En aktionær eller anpartshaver, som ikke længere opfylder betingelserne i stk. 4, skal efter § 11, stk. 1, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber underrette selskabet herom i løbet af én måned. I løbet af denne måned kan forholdet lovliggøres ved, at den pågældendes aktier eller anparter eller en del af disse sælges frivilligt til personer eller selskaber, således at betingelserne i lovens stk. 4 på ny er opfyldt. Et sådant salg kræver selskabets samtykke efter § 10 i bekendtgørelse om landinspektørselskaber.

Hvis forholdet ikke kan lovliggøres ved, at aktier eller anparter sælges, skal bestyrelsen efter bekendtgørelsens § 11, stk. 2, indkalde til en ekstraordinær generalforsamling, hvor selskabets aktionærer eller anpartshavere er forpligtet til at vedtage beslutning om selskabets opløsning. I stedet kan der dog træffes beslutning om kapitalnedsættelse ved indløsning af den pågældendes aktier eller anparter eller en del af disse, således at betingelserne i stk. 4 på ny er opfyldt. Kapitalnedsættelsen skal naturligvis overholde selskabslovgivningens bestemmelser herom. Generalforsamlingen skal afholdes senest fire måneder efter meddelelsen fra selskabsdeltageren om, at stk. 4 ikke længere overholdes. Hvis selskabets bestyrelse på

§ 4 a

anden måde bliver bekendt med, at stk. 4 ikke overholdes, regnes fristen på fire måneder fra det tidspunkt, da bestyrelsen blev bekendt med forholdet. Generalforsamlingen kan dog tidligst afholdes én måned efter, ændringen fandt sted, jf. § 11, stk. 3, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber. Opfylder selskabet ikke sine forpligtelser til at lovliggøre forholdene, vil selskabet kunne opløses af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen efter Geodatastyrelsens anmodning derom, jf. § 17, stk. 2, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber. Bestemmelsen forudsætter, at betingelserne efter selskabsloven for opløsning af selskabet er opfyldt.

En aktionær eller anpartshaver, som er ophørt med at opfylde betingelserne i stk. 4 for at eje aktier eller anparter, mister ved udløbet af den i § 11, stk. 2, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber nævnte frist på fire måneder de rettigheder, der er knyttet til aktie- eller anpartsbesiddelsen, herunder stemmeret, ret til udbytte eller udlodning, jf. § 15, stk. 2, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber.

5. I tilfælde, hvor grunden til, at stk. 4 ikke længere opfyldes, er, at selskabsdeltageren er ophørt med erhvervsmæssig virksomhed på grund af sygdom eller alder, kan den pågældende efter § 12, stk. 1 og 2, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber beholde sine aktier eller anparter. Det er dog en betingelse herfor, at de øvrige selskabsdeltagere giver deres samtykke dertil. En selskabsdeltager, som beholder sine aktier eller anparter efter disse bestemmelser, kan ikke udøve de dertil hørende stemmerettigheder, men bevarer i øvrigt de rettigheder, der er forbundet med aktierne eller anparterne, for eksempel retten til udbytte eller udlodning, jf. § 15, stk. 1, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber.

Hvis selskabsdeltageren genoptager sin erhvervsmæssige virksomhed under sådanne former, at lovens stk. 4 ikke overholdes, skal vedkommendes beholdning af aktier eller anparter afvikles eller nedbringes efter reglerne i § 11, stk. 2, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 1.

Bestemmelserne gælder såvel for praktiserende landinspektører, der er aktionærer, som for andre aktionærer med mere end 15 % af aktie- eller anpartskapitalen, der har deres hovedbeskæftigelse i selskabet. Bestemmelserne er ikke relevante for aktionærer med mindre end 15 % af aktie- eller anpartskapitalen, da sådanne dele af selskabskapitalen kan ejes af enhver.

6. Efter en aktionærs eller anpartshavers død kan dennes dødsbo, efterlevende ægtefælle eller arvinger eje afdødes aktier indtil udløbet af det efter dødsfaldet følgende fulde regnskabsår, jf. § 12, stk. 3, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber. Herefter kan ægtefællen eller arvingerne eje aktier eller anparter, såfremt lovens stk. 4 er opfyldt. Bestemmelsen giver mulighed for, at de hver kan eje op til 15 %, dog tilsammen højst 49 %, af aktie- eller anpartskapitalen, selvom de i øvrigt ikke har tilknytning til selskabet som landinspektør med beskikkelse eller i form af hovedbeskæftigelse i selskabet. Hvis betingelserne ikke er opfyldt efter udløbet af den nævnte periode, skal aktie- eller anpartsbesiddelsen afvikles eller nedbringes efter reglerne i § 11, stk. 2, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber.

Et dødsbo, en efterlevende ægtefælle eller arvinger, som ejer aktier eller anparter indtil udløbet af det efter dødsfaldet følgende fulde regnskabsår, kan efter bekendtgørelsens § 15, stk. 1, ikke udøve den stemmeret, der er knyttet til aktierne eller anparterne, men bevarer i øvrigt alle rettigheder, der er forbundet dermed.

7. Aktier eller anparter i landinspektørselskaber kan pantsættes og blive genstand for retsfor-

følgning. Pantsætning kræver i modsætning til overgang til eje ikke selskabets forudgående samtykke, jf. § 10 i bekendtgørelse om landinspektørselskaber. Når panthavere eller retsforfølgende kreditorer iværksætter tvangssalg af en selskabsdeltagers aktier eller anparter, følges reglerne i bekendtgørelsens § 11, stk. 2, om afhændelse af aktier eller anparter, om selskabets opløsning eller om kapitalnedsættelse. Afhændelse kræver i denne situation både selskabets og pantsætters samtykke, jf. bekendtgørelsens § 13. Aktionærens rettigheder, der er knyttet til aktie- eller anpartsbesiddelsen, bortfalder efter bekendtgørelsens § 15, stk. 2.

8. I tilfælde af, at stemmeretten til aktier eller anparter ikke kan udøves, fordi aktionæren eller anpartshaveren ikke opfylder betingelserne i stk. 4, og hvor der til en beslutning kræves enighed eller en vis stemmeflerhed enten af de på generalforsamlingen repræsenterede aktier eller af hele selskabets kapital, medregnes sådanne aktier ikke, jf. § 15, stk. 3, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber.

Hvis stemmeretten til aktier eller anparter, som er medregnet i de mindst 51 % af aktie- eller anpartskapitalen, som skal ejes af landinspektører med beskikkelse, der aktivt driver virksomhed i selskabet eller i dets moder- eller datterselskab, eller af et andet landinspektørselskab, ikke kan udøves efter bekendtgørelsens § 15, stk. 1 eller 2, reduceres stemmeretten til de øvrige aktier eller anparter om nødvendigt forholdsmæssigt, således landinspektører med beskikkelse eller landinspektørselskaber kan udøve 51 % af de effektive stemmerettigheder, jf. bekendtgørelsens § 15, stk. 4.

9. Stemmerettigheder, der er knyttet til aktier eller anparter i landinspektørselskaber, kan ifølge § 6, stk. 1, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber alene udøves af ejeren. Stemmerettigheder kan dog ikke udøves i tilfælde, hvor ejeren er ophørt med at drive erhvervsmæssig virksomhed på grund af sygdom eller alder eller af andre grunde ikke opfylder betingelserne i stk. 4, jf. bekendtgørelsens § 15, stk. 1 og 2. Sådanne tilfælde kan medføre, at stemmeretten til de øvrige aktier eller anparter i selskabet ikke medregnes eller reduceres, jf. note 8.

Bestemmelsen om, at alene ejeren kan udøve stemmeretten, der er knyttet til aktier eller anparter, hindrer ikke, at aktionæren eller anpartshaveren kan møde på generalforsamlingen ved fuldmægtig. En fuldmægtig for en landinspektør med beskikkelse eller et landinspektørselskab skal have beskikkelse som landinspektør og skal aktivt drive landinspektørvirksomhed, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 2. Fuldmægtigen skal ikke nødvendigvis drive landinspektørvirksomhed i samme landinspektørselskab som fuldmagtsgiveren.

10. §§ 11-15 i bekendtgørelse om landinspektørselskaber indeholder regler om følgerne af, at en aktionærs eller anpartshavers forhold medfører, at bestemmelserne om, hvem der kan eje aktier eller anparter i et landinspektørselskab, ikke længere er opfyldt. Hvis et landinspektørselskab af andre grunde ikke længere opfylder lovgivningens betingelser for sådanne selskaber, skal det efter bekendtgørelsens § 16 straks omdannes ved, at dets navn og formål ændres. Selskabet kan i stedet indlede likvidation.

Til stk. 5:

1. Oprindeligt skulle alle medlemmer af bestyrelsen i et landinspektørselskab, bortset fra medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, aktivt drive landinspektørvirksomhed i selskabet

eller dets moder- eller datterselskab. Medlemmer af direktionen af landinspektørselskaber skulle ligeledes alle aktivt drive landinspektørvirksomhed i selskabet. Bortset fra medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer skulle alle medlemmer af bestyrelse og direktion således have beskikkelse som landinspektør. Disse bestemmelser blev lempet ved ændringen af loven i 2005, da det af konkurrencemæssige hensyn anses for en fordel, at landinspektørselskaber kan tilføres anden faglig, herunder ledelsesmæssig og økonomisk viden og indsigt. Herefter skal blot flertallet af bestyrelsesmedlemmerne have beskikkelse som landinspektør og aktivt drive landinspektørvirksomhed i selskabet eller i dets moder- eller datterselskab. Tilsvarende skal flertallet af medlemmerne i direktionen have beskikkelse som landinspektør og aktivt drive virksomhed i selskabet.

Medlemmer af bestyrelsen eller direktionen af et landinspektørselskab, som ikke har beskikkelse som landinspektør, skal heller ikke aktivt drive virksomhed i selskabet. De kan derfor have deres hovedbeskæftigelse andetsteds, hvilket i praksis vil have størst betydning for bestyrelsesmedlemmer. Sådanne udenforstående medlemmer af bestyrelsen eller direktionen kan også være landinspektører med beskikkelse, som ikke driver virksomhed i selskabet eller dets moder- eller datterselskab.

Uanset at andre end landinspektører med beskikkelse kan være medlemmer af et landinspektørselskabs bestyrelse eller direktion, følger det af lovens § 4, stk. 1, at matrikulære arbejder alene må udføres af landinspektører med beskikkelse. Det samme gælder andre arbejder, som landinspektører har eneret til at udføre. Såfremt der måtte blive givet retsstridige ledelsesmæssige instruktioner om udførelse af sådanne arbejder, vil den landinspektør, som modtager instruktionen, ikke være forpligtet til at følge den, og følges den alligevel, vil såvel landinspektøren som selskabet kunne være ansvarlig herfor efter reglerne i lovens § 10. Medlemmer af selskabets bestyrelse eller direktion, som har beskikkelse som landinspektør, og som har givet retsstridige instruktioner, vil også kunne være ansvarlige herfor efter lovens § 10. Andre medlemmer af et landinspektørselskabs bestyrelse eller direktion er ikke ansvarlige efter lovens § 10, men vil kunne være ansvarlige efter almindelige erstatningsregler, hvis de har givet retsstridige instruktioner til selskabets ansatte.

2. SE-selskaber kan efter Rådets forordning (EF) 2157/2001 om statut for det europæiske selskab have et enstrengt eller et tostrengt ledelsessystem. For SE-selskaber med et tostrengt ledelsessystem, som også er et landinspektørselskab, gælder stk. 5, 1. pkt., om landinspektørselskabers bestyrelsesmedlemmer for selskabets tilsynsorgan. Stk. 5, 2. pkt., gælder for selskabets ledelsesorgan, jf. § 1, stk. 2, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber. I SE-selskaber med et enstrengt ledelsessystem skal flertallet af medlemmerne af selskabets administrationsorgan have beskikkelse som landinspektør.

I § 14 i bekendtgørelse om landinspektørselskaber er fastsat, hvilke af bekendtgørelsens bestemmelser for landinspektørselskabers bestyrelse der gælder for tilsynsorganet i SE-selskaber med et tostrengt ledelsessystem.

I aktie- eller anpartsselskaber, som ikke har en direktion og en bestyrelse, men en direktion og et tilsynsråd, jf. selskabsloves § 111, stk. 1, gælder bestemmelsen i stk., 5, 1. pkt., for tilsynsrådet, da tilsynsrådet ellers ikke kan varetage sin opgave med at påse, at direktionen udøver sit hverv på behørig måde. I sådanne selskaber påhviler forpligtelsen til at udarbejde den i § 8 i bekendtgørelse om landinspektørselskaber nævnte fortegnelse og forpligtelsen efter bekendtgørelsens §§ 11-13 til at indkalde til en ekstraordinær generalforsamling direk-

tionen, jf. selskabslovens § 5, nr. 4. Det samme gælder anpartsselskaber, hvis ledelse alene består af en direktion.

Til stk. 6:

Bestemmelsen omfatter landinspektørholdingselskaber, hvilket vil sige landinspektørselskaber, hvis eneste formål og aktivitet er at eje aktier eller anparter i andre landinspektørselskaber, og som alene ejes af praktiserende landinspektører eller af andre landinspektørselskaber, der alene ejes af praktiserende landinspektører, jf. § 3, stk. 1, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber.

Stk., 1, 3. pkt., indebærer, at bestemmelserne i stk. 4 om, at mindst 51 % af aktie- eller anpartskapitalen i et landinspektørselskab skal ejes af landinspektører med beskikkelse, der aktivt driver virksomhed i selskabet eller i dets moder- eller datterselskab, ikke gælder for landinspektørholdingselskaber.

Bestemmelsen i stk. 5 om, at flertallet af medlemmerne af bestyrelsen i et landinspektørselskab skal drive virksomhed i selskabet eller i dets moder- eller datterselskab, gælder heller ikke for bestyrelsen i landinspektørholdingselskaber. Bestemmelsen om, at flertallet af medlemmerne af direktionen i landinspektørselskab skal drive virksomhed i selskabet, gælder ligeledes ikke bestyrelsen i landinspektørholdingselskaber. Der gælder således ingen begrænsninger for, hvem der kan være medlemmer af bestyrelsen eller direktionen i et landinspektørholdingselskab. Landinspektørholdingselskaber driver ikke landinspektørvirksomhed, og hensyn til landinspektørernes klienter kan derfor ikke begrunde, at der skulle gælde samme krav for landinspektørholdingselskaber som for landinspektørselskaber til sammensætningen af bestyrelsen eller direktionen. Bestemmelserne i lovens § 4 c om forsikringspligt gælder heller ikke for landinspektørholdingselskaber, da de ikke driver landinspektørvirksomhed.

Til stk. 7:

De nærmere bestemmelser om udøvelse af landinspektørvirksomhed i selskabsform er fastsat i bekendtgørelse om landinspektørselskaber.

Til stk. 8:

Stk. 2 indeholder bestemmelser om landinspektørselskabers navne. Derudover er bestemmelserne om navne for landinspektørselskaber og andre former for landinspektørvirksomheder fastsat i § 4 i bekendtgørelse om landinspektørselskaber.

Landinspektørselskaber navngives i forbindelse med, at de stiftes, og Geodatastyrelsen vil med de oplysninger, som selskabets bestyrelse i den forbindelse skal indsende til styrelsen, få oplysninger om selskabets navn, jf. § 2, stk. 2, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber. Ændringer af navnet skal efter bekendtgørelsens § 4, stk. 3, også indberettes til styrelsen.

Et landinspektørselskab må ifølge § 4, stk. 2, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber ikke navngives med stednavne, der kan give indtryk af, at det pågældende selskab har eneret eller på anden måde en fortrinsstilling til at udføre matrikulære arbejder indenfor et bestemt geografisk område. Et selskabsnavn, som består af en sammenstilling af et bynavn, navnet på en kommune eller region og af ordet "landinspektørkontor", vil for eksempel ikke være

§ 4 a

lovligt. Sammenstilles ordet "landinspektørkontor" med navnet på en egn eller et landområde, som ikke er klart afgrænset, giver sammenstillingen ikke på samme måde indtryk af, at der kan være tale om en fortrinsstilling til at udføre matrikulære arbejder i området, og navnet vil efter omstændighederne kunne være lovligt. Det samme gælder, hvis navnet på et havområde eller en sø, hvor der normalt ikke kan udføres matrikulære arbejder, indgår i selskabets navn. Et logo, hvori et omrids af Bornholm indgik, mens landinspektørvirksomhedens navn ikke indeholdt ordet "Bornholm", blev ikke anset for at stride mod bestemmelsen om navne.

Bestemmelsen gælder ifølge § 4, stk. 4, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber også for landinspektørvirksomheder, som drives i anden form end landinspektørselskaber. Navne, som var taget i brug før den 13. november 1991, kan dog fortsat benyttes, selvom de ikke er i overensstemmelse med bestemmelsen i bekendtgørelsens § 4, stk. 1.

§ 4 b.

En praktiserende landinspektør eller et landinspektørselskab må kun have mere end ét kontorsted, hvis hvert kontor ledes af en landinspektør med beskikkelse. Ingen må være leder af mere end ét kontorsted.

Stk. 2. Før et kontorsted etableres, skal der indgives anmeldelse herom til miljøministeren.

Stk. 3. Miljøministeren kan fravige stk. 1.

Til stk. 1:

Alle kontorsteder, som hører til en landinspektørvirksomhed, skal ledes af en landinspektør med beskikkelse. Bestemmelsen indebærer, at alle hovedforretningssteder og filialer skal have en landinspektør med beskikkelse som fast, daglig leder. Bestemmelsen sikrer, at landinspektørvirksomheder ikke etablerer filialer, hvorfra der udføres matrikulære arbejder og andre arbejder, som landinspektører har eneret til at udføre, uden en landinspektør med beskikkelse tager del deri.

Bestemmelsen er ikke til hinder for, at en landinspektør har mødekontorer eller lignende, hvor landinspektøren kan træffes lejlighedsvist eller på fastsatte tidspunkter. Bestemmelsen er heller ikke til hinder for, at en landinspektør har postindleveringssteder eller lignende. På sådanne mødekontorer, træffesteder eller postindleveringssteder må landinspektøren imidlertid ikke have personale, som varetager landinspektørens interesser overfor klienter, når landinspektøren ikke selv træffes der. Andre må således ikke møde landinspektørens klienter sådanne steder eller på landinspektørens vegne afsende breve derfra til klienterne. Derimod er det ikke udelukket, at der på sådanne steder er personale, som varetager andre opgaver end landinspektørens forbindelse til klienter.

Til stk. 2:

Kontorsteder skal anmeldes til Geodatastyrelsen, som påser, at bestemmelsen i stk. 1 overholdes. Derimod skal mødekontorer, postindleveringssteder og lignende ikke anmeldes. Overtrædelse af stk. 1 eller 2 straffes med bøde, jf. lovens § 8, stk. 2.

Til stk. 3:

Bestemmelsen i stk. 3 var især tænkt anvendt på filialkontorer, som ikke opfyldte bestemmelsen i stk. 1 ved ikrafttrædelsen af ændringsloven i 1977. I sådanne tilfælde blev der dispenseret, således at kontorstedet kunne opretholdes i en overgangsperiode.

Bestemmelsen anvendes i øvrigt normalt kun i tilfælde, hvor det på grund af en landinspektørs sygdom, dødsfald eller fratreden ikke er muligt at have en landinspektør med beskikkelse som leder af et kontorsted. Bestemmelsen er også anvendt i et tilfælde, hvor en landinspektør som led i sit bierhverv midlertidigt skulle gøre tjeneste i udlandet. Dispensationer gives kun midlertidigt. Der gives ikke dispensation i forbindelse med etablering af et kontorsted eller køb af en anden landinspektørs forretning med henblik på at gøre den til et nyt kontorsted.

§ 4 c.

Det er en betingelse for udførelsen af matrikulære arbejder og andre arbejder, som landinspektører efter lovgivningen har eneret til at udføre, at den praktiserende landinspektør er forsikret mod erstatningskrav, som måtte følge af udførelse af matrikulære arbejder eller anden landinspektørvirksomhed. Tilsvarende gælder for landinspektørselskaber.

Stk. 2. Miljøministeren fastsætter regler om ansvarsforsikringen, herunder om forsikringens omfang og art og dens tidsmæssige udstrækning, samt om forsikringsselskabets forpligtelse til at underrette miljøministeren om forsikringsforholdet.

Til stk. 1:

1. Efter stk. 1 er praktiserende landinspektører forpligtet til at tegne ansvarsforsikring for det erstatningsansvar, som landinspektøren måtte ifalde under udøvelsen af almindelig landinspektørvirksomhed. Forsikringen skal også dække landinspektørens personales erstatningsansvar, jf. § 1, stk. 1, i bekendtgørelse om ansvarsforsikring for landinspektørvirksomhed. Landinspektører, som driver virksomhed i form af et landinspektørselskab, skal tillige tegne forsikring, som dækker selskabets erstatningsansvar, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2. Forsikringen skal dække erstatningskrav i mindst fem år efter, at landinspektøren eller landinspektørselskabet varigt er ophørt med at drive landinspektørvirksomhed, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 3.

Bestemmelserne om forsikringspligt omfatter ikke landinspektørselskaber, som er holdingselskaber. Bestemmelserne forudsætter, at selskabet udfører matrikulære arbejder eller andre arbejder, som landinspektører har eneret til at udføre, og det kan holdingselskaber ikke, jf. lovens § 4 a, stk. 1.

2. Landinspektører med beskikkelse har ifølge lovens § 4, stk. 1, eneret til at udføre matrikulære arbejder. Landinspektører har som nævnt i note 1 til § 4, stk. 1, også eneret til at udføre visse andre arbejder. Udover arbejder, som de har eneret til, udfører landinspektører normalt som led i deres virksomhed andre arbejder som for eksempel bygningsafsætninger, opmålings- og kortlægningsarbejder samt rådgivning. De forsikringer, som landinspektører er forpligtet til at tegne efter stk. 1, skal ikke alene dække erstatningskrav, som følger af udførelsen af matrikulære arbejder og andre arbejder, som landinspektører har eneret til at udføre. Forsikringerne skal dække tab som følge af alle arbejder, der normalt udføres som led i landinspektørvirksomhed.

Selvom praktiserende landinspektører normalt også udfører andre arbejder, er det alene udførelsen af matrikulære arbejder og andre eneretsarbejder, der er betinget af, at landinspektøren har tegnet ansvarsforsikring. En landinspektør, som alene udfører andre arbejder end dem, som beskikkelsen som landinspektør vedrører, skal således ikke være forsikret.

3. For en enkelt praktiserende landinspektør skal ansvarsforsikringens dækningssum mindst udgøre 4 mio. kr. pr. forsikringsår. I landinspektørvirksomheder, hvori der virker flere landinspektører med beskikkelse, skal dækningssummen pr. forsikringsår mindst udgøre 4 mio. kr. multipliceret med antallet af disse. For virksomheder med fire eller flere landinspektører med beskikkelse skal dækningssummen dog uanset antallet af landinspektører mindst udgøre 16

mio. kr. pr. forsikringsår, jf. § 2, stk. 1 og 2, i bekendtgørelse om landinspektørselskaber. Disse beregningsregler gælder, uanset om virksomheden drives i form af et landinspektørselskab, interessentskab eller anden form for samvirke.

Ansvarsforsikringen kan dog også tegnes således, at der for den enkelte landinspektør med beskikkelse er dækning med en dækningssum pr. forsikringsår på mindst 4 mio. kr. uanset antallet af landinspektører i samme virksomhed. Det er dog en betingelse herfor, at forsikringen omfatter dækning for genikraftsættelse af forsikringssummen i tilfælde af, at den måtte blive udtømt som følge af en eller flere skader i et forsikringsår, jf. § 2, stk. 3, i bekendtgørelse om ansvarsforsikring for landinspektørvirksomhed.

4. Ved ansvarsforsikring for landinspektørvirksomhed hæfter forsikringsselskabet ifølge § 1, stk. 1, i bekendtgørelse om ansvarsforsikring for landinspektørvirksomhed umiddelbart overfor skadelidte. Skadelidte kan derfor rejse sit erstatningskrav direkte mod forsikringsselskabet i stedet for mod landinspektøren.

For skadelidte indebærer forsikringsselskabets umiddelbare hæftelse den fordel, at tabet dækkes fuldt ud også i tilfælde, hvor den skadevoldende landinspektør ikke er i stand til at udrede en eventuel selvrisiko. Endvidere lettes administrationen af ordningen med lovpligtig ansvarsforsikring, da der ikke skal fastsættes bestemmelser om den maksimale størrelse af en eventuel selvrisiko, og det skal heller ikke påses, at en sådan bestemmelse overholdes.

5. Ansvarsforsikring for landinspektørvirksomhed skal ikke nødvendigvis tegnes i et dansk forsikringsselskab. Forsikringen kan tegnes i forsikringsselskaber, som har hjemsted i EU-lande eller EØS-lande, jf. § 5 i bekendtgørelse om ansvarsforsikring for landinspektørvirksomhed.

6. Personer, som opnår beskikkelse som landinspektør på grundlag af erhvervsmæssige kvalifikationer, som de har erhvervet i udlandet, vil herefter kunne udføre matrikulære arbejder i Danmark. Sådanne landinspektører kan være forsikrede i deres hjemland og drive virksomhed i Danmark, hvis deres forsikring i det væsentligste dækker det samme som forsikringer tegnet her i landet i overensstemmelse med stk. 1 og med bestemmelserne i bekendtgørelse om ansvarsforsikring for landinspektørvirksomhed. De nærmere bestemmelser herom er fastsat i servicedirektivets artikel 23, stk. 2.

7. Personer eller selskaber, som midlertidigt og lejlighedsvist udfører matrikulære arbejder i Danmark i henhold til lovens § 4, stk. 2, skal ikke have tegnet ansvarsforsikring, jf. § 6 i bekendtgørelse om ansvarsforsikring for landinspektørvirksomhed. Servicedirektivets artikel 23 giver alene mulighed for at stille krav om ansvarsforsikring i tilfælde, hvor den pågældende opnår beskikkelse og etablerer sig i Danmark. Anerkendelsesdirektivets artikel 7, stk. 1, giver imidlertid mulighed for, at tjenesteydere, som midlertidigt og lejlighedsvist udfører tjenesteydelser i en anden medlemsstat, kan afkræves oplysninger om deres erhvervsansvarsforsikring i forbindelse med anmeldelsen om, at de agter at udføre tjenesteydelser midlertidigt og lejlighedsvist. Bestemmelser herom er fastsat i § 8, stk. 2, nr. 1, i bekendtgørelse om beskikkelse m.m.

8. Det påses af Geodatastyrelsen, at praktiserende landinspektører ikke udfører matrikulære arbejder uden at have tegnet ansvarsforsikring. Før en landinspektør påbegynder at udføre

§ 4 c

matrikulære arbejder eller andre arbejder, der efter lovgivningen skal udføres af en landinspektør, skal der for Geodatastyrelsen foreligge en erklæring fra et forsikringsselskab om, at der for landinspektøren er tegnet ansvarsforsikring, som opfylder betingelserne i §§ 1-2 i bekendtgørelse om ansvarsforsikring for landinspektørvirksomhed, herunder betingelserne om dækningssummens mindstestørrelse og selskabets umiddelbare hæftelse over for skadelidte, jf. § 3, stk. 1, i bekendtgørelse om ansvarsforsikring for landinspektørvirksomhed. Udførelsen af matrikulære arbejder indebærer i langt de fleste tilfælde, at landinspektøren skal indsende sager om registrering af matrikulære forandringer til Geodatastyrelsen, og alle praktiserende landinspektører og landinspektørselskaber skal af andre grunde være registreret i styrelsen, før de kan påbegynde at indsende sager. Det er således ikke praktisk muligt at udføre matrikulære arbejder, uden Geodatastyrelsen kan påse, om den pågældende landinspektør har tegnet ansvarsforsikring.

Hvis en landinspektør udfører matrikulære arbejder eller andre eneretsarbejder uden at være lovligt forsikret, kan miljøministeren efter lovens § 4 d nedlægge forbud mod, at landinspektøren fortsat udfører sådanne arbejder. Endvidere kan overtrædelse af stk. 1 straffes med bøde, jf. lovens § 8, stk. 2.

Landinspektører, som er medlemmer af Den danske Landinspektørforening, er også på privatretligt grundlag forpligtet til at tegne ansvarsforsikring. Foreningens medlemmer skal være forsikrede i Landinspektørernes gensidige Erhvervsansvarsforsikring eller have tegnet tilsvarende forsikring i et andet selskab.

Til stk. 2:

Bestemmelserne om landinspektørers ansvarsforsikring er fastsat i bekendtgørelse om ansvarsforsikring for landinspektørvirksomhed.

§ 4 d.

Udfører en landinspektør matrikulære arbejder eller andre arbejder, som landinspektører efter lovgivningen har eneret til at udføre, uden at være forsikret i overensstemmelse med reglen i § 4 c, stk. 1, eller reglerne fastsat i medfør af § 4 c, stk. 2, kan miljøministeren nedlægge forbud mod, at landinspektøren fortsat udfører sådanne arbejder.

Hvis det konstateres, at en landinspektør udfører matrikulære arbejder eller andre eneretsarbejder uden at have tegnet ansvarsforsikring i overensstemmelse med § 4 c og reglerne i bekendtgørelse om ansvarsforsikring for landinspektørvirksomhed, kan Geodatastyrelsen nedlægge forbud mod, at landinspektøren fortsat udfører arbejder af denne art. I de fleste tilfælde vil landinspektøren blive gjort opmærksom på pligten til at tegne forsikring, før et forbud nedlægges. Virkningerne af et forbud er, at landinspektøren ikke længere lovligt kan udføre matrikulære arbejder eller andre eneretsarbejder. Geodatastyrelsen skal som følge heraf afvise at modtage sager om matrikulære forandringer fra den pågældende landinspektør.

Kontrollen med, at landinspektører har tegnet ansvarsforsikring, udøves som nævnt i note 8 til § 4 c, stk. 1, af Geodatastyrelsen i forbindelse med, at styrelsen modtager sager om matrikulære forandringer fra landinspektørerne. En tilsvarende kontrol udøves ikke i forbindelse med, at landinspektørerne udfører arbejde af anden art, som de også har eneret til. Udfører en landinspektør andre eneretsarbejder end matrikulære arbejder uden at være ansvarsforsikret som foreskrevet, kan forholdet imidlertid straffes med bøde efter lovens § 8, stk. 2. Det er også strafbart efter denne bestemmelse at udføre matrikulære arbejder uden at være ansvarsforsikret som foreskrevet.

§ 4 e

Miljøministeren fastsætter, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde Danmarks EU-retlige forpligtelser, regler om, hvilke oplysninger praktiserende landinspektører, landinspektørselskaber og personer og selskaber, der er omfattet af § 4, stk. 2, skal give til deres klienter om deres virksomhed.

Efter servicedirektivets artikel 22 skal tjenesteyderen give tjenestemodtageren en række oplysninger om sin virksomhed. Nogle af direktivets bestemmelser herom er implementeret i markedsføringsloven og andre i lov om tjenesteydelser i det indre marked. Direktivets bestemmelser om tjenesteyderes oplysningspligt, som alene vedrører lovregulerede erhverv, er implementeret i de love, som regulerer de pågældende erhverv. Bestemmelserne, som vedrører landinspektørvirksomhed, er fastsat i medfør af § 4 e i § 7 i bekendtgørelse om beskikkelse m.m. Disse bestemmelser supplerer således de generelle regler i §§ 3 og 4 i lov om tjenesteydelser i det indre marked, ifølge hvilke tjenesteydere skal oplyse tjenestemodtagere om virksomhedens retlige form, om hvilke arter tjenesteydelser der leveres, og om samarbejde med andre tjenesteydere.

Efter bestemmelserne i § 7 i bekendtgørelse om beskikkelse m.m. skal praktiserende landinspektører oplyse deres klienter om adressen, herunder e-mailadressen, for Geodatastyrelsen, hvor landinspektører er registreret. Adressen på Erhvervsstyrelsens såkaldte kvikskranke kan i stedet oplyses.

Praktiserende landinspektører skal endvidere oplyse om deres titel, og om i hvilket land tilladelsen til at anvende titlen er givet, samt om hvilke brancheorganisationer eller lignende de er medlem af. Hvis klienten anmoder om det, skal landinspektøren også oplyse om lovgivningen vedrørende landinspektørers virksomhed, hvilket vil sige landinspektørloven med tilhørende bekendtgørelser. Bestemmelsen omfatter efter direktivet "faglige regler" og kan derfor ikke antages at omfatte for eksempel udstykningslovgivningens regler om, hvordan landinspektørens arbejde skal udføres.

Landinspektøren skal give oplysningerne, før kontrakten med klienten indgås, eller, hvis aftalen ikke er skriftlig, før arbejdet udføres. I nogle tilfælde kan det formentlig forekomme unaturligt og uhensigtsmæssigt for landinspektøren at skulle give disse oplysninger. Efter bekendtgørelsens § 7, stk. 3, bestemmer landinspektøren imidlertid selv, hvordan og i hvilken form oplysningerne gives. Oplysningerne skal dog gives på en måde, som falder indenfor de muligheder, der er nævnt i servicedirektivets artikel 22, stk. 2, som blandt andet giver mulighed for, at oplysningerne kan gives på en hjemmeside, hvis adresse landinspektøren op giver, eller i informationsmateriale, som landinspektøren giver sin klient.

Personer og selskaber, som er etableret i andre EU-/EØS-lande, og som midlertidigt og lejlighedsvist udfører matrikulære arbejder i Danmark i medfør af § 4, stk. 2, er også omfattet af bestemmelserne i § 7 i bekendtgørelse om beskikkelse m.m. Sådanne personer og selskaber er derudover omfattet af de særlige bestemmelser om oplysningspligt i bekendtgørelsens § 10. Efter denne bestemmelse skal de også oplyse om det offentlige register i hjemlandet, som de er optaget i, samt deres momsregistreringsnummer. Endelig skal de oplyse, om deres ydelser er dækket af en erhvervsansvarsforsikring, og i givet fald skal de give nærmere oplysninger herom, jf. bekendtgørelsens § 10, stk. 1, nr. 5, og stk. 2.

§ 5.

En praktiserende landinspektør eller en landinspektørassistent med beskikkelse må ikke udføre matrikulært arbejde vedrørende en ejendom, når landinspektøren har en væsentlig interesse i ejendommen eller er interesseret i sagen på en måde, der i øvrigt kan vække tvivl om landinspektørens upartiskhed. Det samme gælder, når nogen af følgende har en væsentlig interesse i ejendommen:

- 1) landinspektørens ægtefælle, beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linje eller i sidelinjen så nært som søskendebørn eller andre nærtstående personer eller
- 2) en person, et selskab, en forening eller en anden privat juridisk person, hvortil landinspektøren er knyttet ved tjenesteforhold.

Stk. 2. Ingen landinspektør må udføre matrikulært arbejde, som en anden landinspektør i samme virksomhed er afskåret fra at udføre efter stk. 1.

Stk. 3. Miljøministeren afgør i tvivlstilfælde, om stk. 1 og 2 er til hinder for, at landinspektøren udfører arbejdet.

Stk. 4. Miljøministeren kan fravige stk. 1 og 2, såfremt interessen må antages ikke at have nogen betydning på grund af det pågældende matrikulære arbejdes karakter eller omfang.

Stk. 5. Miljøministerens afgørelser efter stk. 3 og 4 kan senest 4 uger efter, at afgørelsen blev meddelt, indbringes for retten i den retskreds, hvor ejendommen er beliggende.

Stk. 6. Bestemmelserne i stk. 1-5 finder tilsvarende anvendelse på personer, der er omfattet af § 4, stk. 2.

Til stk. 1:

1. Bestemmelsen om landinspektørers specielle inhabilitet omfatter matrikulære arbejder af enhver art og omfatter således alle arbejder, som praktiserende landinspektører og landinspektørassistenter med beskikkelse har eneret til at udføre efter § 4, stk. 1. Som det ene yderpunkt gælder bestemmelsen ved landinspektørers udførelse af skelforretninger efter udstykningslovens § 35, hvor landinspektører træffer afgørelse i skeltvister, hvor det er indlysende, at landinspektøren skal være uafhængig af sagen uvedkommende hensyn eller interesser. Bestemmelsen blev skærpet ved ændringen af loven i 1977 netop af hensyn til, at den også omfatter skelforretninger. Som det andet yderpunkt gælder bestemmelsen sager om sammenlægning af ejendomme, som først med udstykningsloven, som blev vedtaget i 1990, blev omfattet af landinspektørernes eneret til at udføre matrikulære arbejder. Tidligere kunne alle, også ejendommens ejer, søge ejendomme sammenlagt.

I tilfælde hvor landinspektøren selv eller hans nærtstående ejer den ejendom, som er genstand for et matrikulært arbejde, vil landinspektøren i alle tilfælde, uanset det matrikulære arbejdes art, være inhabil efter stk. 1. Hvis landinspektøren har en fjernere interesse i ejendommen, eller hvis spørgsmålet er, om landinspektøren er interesseret i sagen på en måde, som i øvrigt er egnet til at vække tvivl om landinspektørens upartiskhed, har det matrikulære arbejdes art betydning for spørgsmålet om, hvorvidt landinspektøren er inhabil. Landinspektøren vil for eksempel være inhabil ved en skelforretning vedrørende en ejendom, som tilhører en forening, som han er medlem af, men landinspektøren vil efter omstændighederne kunne udføre en mindre arealoverførsel eller foretage et vejudlæg vedrørende ejendommen.

Den personkreds, hvis interesser i en ejendom medfører, at landinspektøren bliver inhabil, er ikke skarpt afgrænset. Bestemmelsen omfatter udover ægteskab og de former for slægtskab, som er nævnt i bestemmelsen, andre nærtstående. Bestemmelsen blev omformuleret ved lovændringen i 1990 til også at omfatte for eksempel samlevere og plejebørn. Se nærmere note 6.

Bestemmelsen omfatter kun udførelsen af matrikulære arbejder, som landinspektører har eneret til at udføre efter landinspektørlovens § 4, stk. 1. Andre arbejder, som landinspektører har eneret til at udføre efter anden lovgivning, er ikke omfattet af landinspektørlovens bestemmelser om inhabilitet. Sådanne andre arbejder, som eksempelvis kan være attestation af dokumenter om opdeling af ejendomme i ejerlejligheder efter § 31, stk. 4, og § 32 i bekendtgørelse om tinglysning eller attestation af oplysninger om et grundstykkets størrelse eller et byggeris afsætning efter afsnit 1.3.3, stk. 3, nr. 5, i bygningsreglementet 2010 er således ikke omfattet af landinspektørlovens inhabilitetsbestemmelse. Det må imidlertid antages, at landinspektører efter almindelige retsgrundsætninger ikke kan afgive sådanne erklæringer vedrørende deres egne eller deres nærtståendes ejendomme. Sådanne tilfælde vil i modsætning til overtrædelser af landinspektørlovens inhabilitetsbestemmelser ikke kunne sanktioneres efter lovens § 8, stk. 2, men modtagere af erklæringerne vil ikke være forpligtet til at godtage dem.

2. Inhabilitet kan skyldes, at landinspektøren har en væsentlig interesse i ejendommen, eller at landinspektøren er interesseret i sagen på en måde, der i øvrigt kan vække tvivl om landinspektørens upartiskhed.

Med interesse i ejendommen tænkes først og fremmest på økonomisk interesse. En sådan interesse vil være til stede, hvis landinspektøren ejer eller er medejer af en ejendom, som er genstand for et matrikulært arbejde. Også i tilfælde, hvor landinspektøren som medejer kun ejer en ideel andel på ganske få procent – 5 % eller mindre – af ejendommen, vil landinspektøren være inhabil. Dette vil også være tilfældet, når et matrikulært arbejde på en ejendom perifert berører en anden ejendom, som landinspektøren har interesse i, for eksempel i tilfælde hvor der i forbindelse med udstykning af en ejendom overføres et areal af ubetydelig størrelse – enkelte kvadratmeter – til eller fra den ejendom, som landinspektøren har interesse i.

Det forhold, at landinspektøren under udarbejdelsen af en udstykningssag vælger at købe en af de udstykkede parceller, medfører, at landinspektøren bliver inhabil. Landinspektøren må derfor træde ud af sagen og lade en anden landinspektør udføre den.

I tilfælde, hvor landinspektøren lige har solgt en ejendom, og hvor handelen endnu ikke er berigtiget, vil det kunne vise sig, at handelen ikke kan gennemføres. Da landinspektøren i sådanne tilfælde fortsat vil kunne have en interesse i ejendommen, vil landinspektøren være inhabil ved matrikulære arbejder, som vedrører ejendommen.

Ikke alene ejendomsret i en ejendom medfører inhabilitet for landinspektøren. Interessen i en ejendom kan også bestå i, at landinspektøren er panthaver i ejendommen. Også det forhold, at landinspektøren er påtaleberettiget ifølge en servitut, som hviler på en ejendom, kan tænkes at medføre en sådan interesse i ejendomme, at landinspektøren vil være inhabil ved udførelsen af matrikulære arbejder vedrørende ejendommen.

3. Inhabilitet kan også skyldes, at landinspektøren er interesseret i sagen på en måde, der kan vække tvivl om landinspektørens upartiskhed. Denne grund til inhabilitet blev indføjet i loven i 1977, da der var behov for mere vidtgående regler især i forbindelse med landinspektørers afholdelse af skelforretninger efter udstykningslovens § 35-37.

Bestemmelsen er blandt andet tænkt anvendt i tilfælde, hvor landinspektøren efter anmodning af ejeren af den ene ejendom har genafsæt et skel, hvorefter der opstår uenighed med ejeren af den tilstødende ejendom om skellets rette beliggenhed, således at der må afholdes skelforretning. Bestemmelsen medfører i de fleste tilfælde, at landinspektøren ikke vil kunne træffe afgørelse om skellets beliggenhed ved skelforretningen efter at have fastlagt dets beliggenhed.

Ved afsætning af skel skal landinspektøren efter § 4, stk. 1, i bekendtgørelse om matrikulære arbejder undersøge, om ejendomsgrænsen i marken er i overensstemmelse med matriklens oplysninger om skellets beliggenhed. Hvis dette ikke er tilfældet, skal landinspektøren ifølge bekendtgørelsens § 4, stk. 2, give de berørte ejere lejlighed til at udtale sig, før skellet afsættes. Sådanne drøftelser vil normalt føre til, at landinspektøren vil være inhabil under en efterfølgende skelforretning, da landinspektøren vanskeligt vil kunne drøfte skellets beliggenhed med parterne uden selv at tage stilling til spørgsmålet om, hvorvidt den ejendomsgrænse, som er registreret i matriklen, er ændret, hvilket normalt vil skyldes hævde. Landinspektørens deltagelse i forligsforhandlinger med henblik på at afværge en skelforretning vil ligeledes medføre, at landinspektøren vil være inhabil ved en efterfølgende skelforretning. Det forhold, at landinspektøren blot har fremfundet de eksisterende skelmærker eller afmærket skellet foreløbigt på grundlag af tidligere opmålinger uden at tage stilling til spørgsmålet om, hvorvidt skellets beliggenhed er ændret ved hævde, vil derimod normalt ikke medføre, at landinspektøren vil være inhabil ved en skelforretning.

Efter udstykningslovens § 37, stk. 2, kan Geodatastyrelsen nægte at notere en skelforretning på grund af fejl ved forretningen, og der vil herefter skulle afholdes en ny skelforretning. Det er i sådanne tilfælde klart, at landinspektøren, som afholdt den første skelforretning, vil være inhabil under den efterfølgende, da landinspektøren så har taget stilling til spørgsmålet om skellets beliggenhed.

Landinspektøren vil også på anden måde kunne tage stilling til et skels rette beliggenhed, således at landinspektøren vil være inhabil under en efterfølgende skelforretning. Hvis landinspektøren udarbejder kort eller planer over en ejendom på foranledning af ejendommens ejer og herved tager stilling til, hvor ejendommens skel ligger, vil landinspektøren være inhabil ved en efterfølgende skelforretning.

4. Bestemmelsen om, at inhabilitet kan skyldes, at landinspektøren er interesseret i sagen på en måde, der kan vække tvivl om landinspektørens upartiskhed, omfatter også tilfælde, hvor landinspektøren har en særlig tilknytning til eller personlig relation til ejeren af en ejendom. Sådanne relationer fører især i forbindelse med skelforretninger til, at landinspektøren er inhabil.

En særlig forretningsmæssig tilknytning til en part i en skelforretning vil kunne medføre, at landinspektøren er inhabil. Det forhold, at en landinspektør som led i en normal forretningsmæssig forbindelse tidligere har udført matrikulære arbejder for ejeren af en ejendom, medfører normalt ikke, at landinspektøren vil være inhabil ved en skelforretning vedrørende

ejendommen²⁰. Hvis det imidlertid forholder sig således, at ejendommens ejer er en meget betydelig klient for landinspektørens virksomhed, vil forholdet medføre, at landinspektøren vil være inhabil ved skelforretninger, hvor denne klient er den ene part. En landinspektør, som havde en aftale med et typehusfirma om at afsætte alle huse, som firmaet byggede, blev således anset for inhabil ved en skelforretning vedrørende en af typehusfirmaets ejendomme. I et andet tilfælde, hvor et landinspektørfirma og et planlægningsfirma, som også var ejet af landinspektørfirmaets ejere, udførte omfattende arbejder med flere skitseprojekter for byggerier, udstykning af en ejendom, bygningsafsætning og opdeling af en ejendom i ejerlejligheder for et ejendomsselskab, blev en landinspektør i landinspektørfirmaet anset for inhabil ved en skelforretning vedrørende en af selskabets ejendomme.

Også den omstændighed, at en landinspektør tidligere har varetaget en klients interesser på særlig måde, kan medføre en sådan særlig tilknytning til klienten, at landinspektøren er inhabil ved en skelforretning, hvor den pågældende er part. En landinspektør, som bistår en klient med at ansøge den stedlige statsforvaltning om, at omkostningerne ved en skelforretning betales af staten efter udstykningslovens § 40 og herved må argumentere for, at skelforretningen vil få et gunstigt udfald for klienten, vil være inhabil ved skelforretningen. En landinspektør blev ligeledes anset for inhabil ved en skelforretning, da han tidligere havde afholdt en anden skelforretning vedrørende samme ejendom og derefter varetog den ene parts interesser i en sag ved hegnssynet og landvæsenskommissionen om fordeling af omkostningerne ved skelforretningen. Det forhold, at landinspektøren tidligere ensidigt havde varetaget ejerens interesser, vakte således tvivl om landinspektørens upartiskhed.

Spørgsmål om, hvorvidt landinspektøren er inhabil, foreligger også ved matrikulære arbejder vedrørende ejendomme, som tilhører landinspektørens ansatte. Også her vil bestemmelsen om, at landinspektøren ikke må udføre matrikulært arbejde, når landinspektøren er interesseret i sagen på en måde, som kan vække tvivl om landinspektørens upartiskhed, føre til, at landinspektøren er inhabil.

5. Ved ændringen af landinspektørloven i 2005 blev det muligt for andre end landinspektører at eje aktier eller anparter i landinspektørselskaber. Ved lovændringen blev bestemmelsen i stk. 1 anset for tilstrækkelig til at sikre hensynet til landinspektørens upartiskhed, også når ejerkredsen og ledelsen i landinspektørselskaber udvides til at omfatte andre end landinspektører. Bestemmelsen vil således medføre, at en landinspektør ikke kan udføre matrikulært arbejde vedrørende en ejendom, som en anden aktionær i samme virksomhed ejer, uanset at vedkommende ikke er landinspektør. Bestemmelsen vil også medføre, at landinspektøren ikke kan udføre matrikulært arbejde vedrørende en ejendom, som ejes af et selskab, som en anden aktionær i landinspektørselskabet har en væsentlig interesse i som aktionær.

6. Landinspektøren er inhabil ikke alene, når han selv har en væsentlig interesse i den på-

²⁰ En landinspektør var ikke inhabil ved en skelforretning, selvom landinspektøren udførte andre arbejder for den kommune, som rekvirerede skelforretningen. Skelforretningen fandt sted kort tid efter kommunesammenlægningen. 1,4 % af landinspektørfirmaets omsætning i året før sammenlægningen hidrørte fra tre kommuner, som blev sammenlagt til den kommune, som rekvirerede sammenlægningen. For det afdelingskontor, hvor landinspektøren virkede, udgjorde omsætningen med én af kommunerne 22 % af kontorets årlige omsætning. Det forhold, at landinspektørfirmaet drev virksomhed fra flere afdelingskontorer, og at en relativt stor del af ét af kontorenes omsætning hidrørte fra kommunen, kunne ikke tillægges afgørende betydning. Dom afsagt af Retten i Viborg den 4. januar 2010 (BS 1-1908/2008).

gældende ejendom. Også når landinspektørens ægtefælle, beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linje eller sidelinjen så nært som søskendebørn har en væsentlig interesse i ejendommen, vil landinspektøren være inhabil. Det samme gælder, når andre nærtstående personer har en væsentlig interesse i ejendommen.

”Andre nærtstående” kan være personer, som landinspektøren lever i ægteskabslignende forhold med samt disses nære slægtninge afgrænset på samme måde som nævnt ovenfor. Bestemmelsen omfatter endvidere personer, som landinspektøren har adoptiv- eller plejeforhold til eller er værge for. Også andre omstændigheder vil kunne medføre en sådan relation mellem landinspektøren og en anden person, at landinspektøren er inhabil.

7. Landinspektøren er også inhabil, når en person, et selskab, en forening eller en anden privat juridisk person, hvortil landinspektøren er knyttet ved tjenesteforhold, har en væsentlig interesse i ejendommen. Udover egentlige ansættelsesforhold kan bestemmelsen omfatte tilfælde, hvor landinspektøren er knyttet til en forening eller et selskab som medlem eller bestyrelsesmedlem. Om landinspektøren er inhabil beror på foreningens eller selskabets formål og landinspektørens tilknytning til foreningen. En landinspektør, som er medlem af bestyrelsen for et selskab, som har til formål at udstykke og sælge ejendomme, vil være inhabil ved udførelsen af matrikulære arbejder vedrørende selskabets ejendomme. Derimod vil medlemskab af en forening, som har mange medlemmer og et ideelt formål, for eksempel en idrætsforening, ikke uden videre medføre, at landinspektøren vil være inhabil ved udførelsen af matrikulære arbejder vedrørende foreningens ejendom. Hvis landinspektøren er medlem af bestyrelsen af en sådan forening, kan der være tale om inhabilitet, da landinspektørens interesse i sagen herved får en anden karakter.

Uanset at bestemmelsen taler om en privat juridisk person, må den også omfatte tilfælde, hvor landinspektøren er knyttet til en juridisk person af offentligretlig karakter, da de samme hensyn til landinspektørens upartiskhed gør sig gældende i sådanne tilfælde.

Bestemmelsen om, at landinspektøren er inhabil, når en person, hvortil landinspektøren er knyttet ved tjenesteforhold, har en væsentlig interesse i ejendommen, omfatter ikke tilfælde, hvor landinspektørens ansatte har en interesse i ejendommen. Sådanne tilfælde afgøres efter reglen om, at landinspektøren er inhabil på grund af en interesse i sagen på en måde, der kan vække tvivl om landinspektørens upartiskhed, jf. note 4.

8. Samtykke fra parternes side til, at landinspektøren udfører matrikulært arbejde, selvom landinspektøren er inhabil, vil i nogle tilfælde medføre, at landinspektøren lovligt kan udføre arbejdet. Overtrædelse af habilitetsbestemmelsen straffes efter lovens § 8, stk. 2, med bøde. I tilfælde, hvor samtykke fra parterne vil være en straffrihedsgrund, vil landinspektøren lovligt kunne udføre et matrikulært arbejde. Samtykke til en handling kan efter almindelige strafferetlige regler medføre, at den er straffri, hvis beskyttelsesinteressen efter straffbestemmelsen alene ligger hos den, der giver samtykket.

Ved skelforretninger, hvor landinspektøren træffer afgørelse om skels beliggenhed, har alene parterne interesse i, at landinspektøren er inhabil. Der er med andre ord ingen almene hensyn, der taler imod, at en inhabil landinspektør fastlægger skellet, hvis de berørte parter er enige om, at landinspektøren kan udføre arbejdet. Af pkt. 4.2. i vejledning om skelforretninger²¹ fremgår således, at parterne kan give samtykke til, at landinspektøren udfører en

²¹ Vejledning nr. 61 af 12. juni 2003 om skelforretninger.

skelforretning, selvom landinspektøren ellers er inhabil. Det samme gælder ved afsætning og afmærkning af skel, som finder sted uden for reglerne om skelforretninger.

Ved andre matrikulære arbejder vil samtykke fra parter i almindelighed ikke medføre, at landinspektøren kan udføre arbejdet, selvom landinspektøren er inhabil. I disse tilfælde har inhabilitetsbestemmelsen ikke alene til formål at beskytte berørte parter; den er også begrundet i almene hensyn til, at landinspektører ikke udstykker eller udfører andre matrikulære forandringer vedrørende deres egne eller nærtstående ejendomme, da landinspektørerne bidrager til oplysning af sådanne sager, når de behandles af offentlige myndigheder. Ved lovens vedtagelse i 1963, da inhabilitetsbestemmelsen blev indført, blev det også anset for uønskeligt, at landinspektører kunne behandle deres egne sager forud for deres klienters.

9. Overtrædelse af bestemmelsen straffes med bøde efter lovens § 8, stk. 2. Når Geodatastyrelsen i forbindelse med behandlingen af sager om registrering af matrikulære forandringer bliver opmærksom på, at en landinspektør har udarbejdet en sag i strid med bestemmelsen, vil styrelsen normalt afvise at registrere de matrikulære forandringer på grundlag af sagen. Hvis sagen er registreret, vil registreringen ikke uden videre kunne tilbageføres, og der bliver så kun tale om sanktion efter lovens § 8, stk. 2.

Til stk. 2:

1. Når en landinspektør er inhabil efter stk. 1, medfører bestemmelsen i stk. 2, at alle andre landinspektører i samme virksomhed vil være inhabile ved udførelsen af det pågældende matrikulære arbejde.

Bestemmelsens ordlyd blev ikke ændret i forbindelse med, at bestemmelserne om, at landinspektørvirksomhed kan drives i selskabsform, blev indføjet i loven i 1992. Når landinspektørselskaber er forbundet som moder- og datterselskaber, kan der være tale om samme virksomhed i stk. 2's forstand. Hvis forholdet er det, at en landinspektørvirksomhed af regnskabsmæssige eller andre grunde har fordelt sin drift på flere indbyrdes forbundne selskaber, som udadtil fremtræder som én, samlet landinspektørvirksomhed, vil bestemmelsen medføre, at landinspektører i alle selskaberne er inhabile, hvis en landinspektør i et af selskaberne er inhabil ved udførelsen af et matrikulært arbejde. Det samme vil være tilfældet, hvis flere landinspektørselskaber er forbundet som moder- og datterselskaber i en forretningskæde eller lignende. Også i andre tilfælde, hvor landinspektørselskaber er forbundet som moder- og datterselskaber, vil de i relation til stk. 2 kunne anses som samme virksomhed, således at landinspektører i alle selskaber vil være inhabile ved udførelsen af et matrikulært arbejde, hvis en landinspektør i et af selskaberne ikke må udføre arbejdet ifølge stk. 1.

2. Når andre end landinspektører er anpartshavere eller aktionærer i et landinspektørselskab, vil sådanne andres interesse i en ejendom medføre, at landinspektører i selskabet ikke kan udføre matrikulært arbejde vedrørende ejendommen, jf. note 5 til stk. 1.

Til stk. 3:

I tilfælde, hvor landinspektøren er i tvivl om, hvorvidt han eller hun er inhabil, eller hvor der opstår uenighed med parterne i en matrikulær sag herom, træffes afgørelsen af Geo-

datastyrelsen. Ministerens kompetence efter stk. 3 er ved delegationsbekendtgørelsens § 6 henlagt til Geodatastyrelsen, hvis afgørelser ifølge bekendtgørelsens § 11 ikke kan påklages.

Til stk. 4:

1. Bestemmelsen giver mulighed for at dispensere, således at en landinspektør kan udføre et matrikulært arbejde, selvom der foreligger omstændigheder, der medfører, at landinspektøren ellers ikke måtte udføre arbejdet. Bestemmelsen har kun særlige tilfælde for øje, for eksempel matrikulær berigtigelse af ekspropriationer, hvor skel ikke fastlægges af landinspektøren, men af den eksproprierende myndighed. Selvom der er tale om ekspropriation, gives dispensation normalt kun i tilfælde, hvor det matrikulære arbejde omfatter en del andre ejendomme end den, som landinspektøren eller hans nærtstående har interesse i.

2. Bestemmelsen er også tænkt anvendt i tilfælde, hvor en matrikulær sag berører mange ejendomme, hvor landinspektøren eller hans nærtstående har interesser i en enkelt ejendom, da det i sådanne tilfælde kan forekomme mindre rimeligt, at landinspektøren skulle frasige sig arbejdet. Bestemmelsen vil således kunne anvendes i tilfælde, hvor landinspektøren ejer en enkelt blandt et større antal ejendomme, som berøres af en sag om ejendomsberigtigelse, hvorved en vej udskilles. Det er en forudsætning for, at bestemmelsen kan anvendes, at det matrikulære arbejde vedrørende den ejendom, som landinspektøren eller hans nærtstående har interesser i, ikke er særligt omfattende. Der blev for eksempel ikke givet dispensation, således at en landinspektør kunne udføre den matrikulære berigtigelse af en jordfordelings-sag, som omfattede 32 ejendomme, hvoraf landinspektøren ejede den ene.

3. Der gives normalt ikke dispensation til, at landinspektøren kan udføre matrikulært arbejde, når arbejdet ikke vedrører andre ejendomme end den, som landinspektøren eller hans nærtstående har interesse i. Dette gælder også i tilfælde, hvor det matrikulære arbejde er af et ubetydeligt omfang, for eksempel vejudlæg eller udstykning af en parcel på få kvadratmeter.

Dispensation gives dog i nogle tilfælde, hvor det matrikulære arbejde ikke indebærer, at der fastlægges skel. Dispensation er således givet til, at landinspektøren kunne udføre en sag om sammenlægning af sin kompagnons ejendomme. Der er også givet dispensation til, at en landinspektør kunne udføre en sag om arealoverførsel vedrørende nogle særskilt beliggende marklodder fra sin datters samlevers ejendom, da der ikke skulle fastlægges nye skel og foretages opmåling.

Der er givet dispensation i enkelte tilfælde, hvor landinspektøren blev ejer af en parcel, som udstykkes, efter at landinspektøren havde udarbejdet udstykningssagen, men før sagen var indsendt til styrelsen. Det vil normalt være en forudsætning for, at dispensation kan gives i sådanne tilfælde, at der foreligger oplysninger om omstændigheder, som viser, at landinspektørens interesse i ejendommen først opstod, efter sagen blev udarbejdet.

4. Dispensation gives af Geodatastyrelsen, hvortil miljøministeren har delegeret sin kompetence. Styrelsens afgørelser kan ifølge delegationsbekendtgørelsens § 11 ikke påklages til anden administrativ myndighed, men de kan indbringes for domstolene efter stk. 5.

Til stk. 5:

Geodatastyrelsens afgørelser om, hvorvidt inhabilitetsbestemmelsen hindrer en landinspektør i at udføre et matrikulært arbejde, samt afgørelser om dispensation fra bestemmelsen kan indbringes for domstolene inden fire uger efter, at afgørelsen blev meddelt den pågældende. Fristen for at anlægge retssag regnes således fra det tidspunkt, da den pågældende modtog meddelelsen fra styrelsen. Retssag anlægges mod Geodatastyrelsen i den retskreds, hvor ejendommen ligger.

Til stk. 6:

Bestemmelserne om landinspektørens habilitet gælder også for personer, som er etableret i udlandet, og som midlertidigt og lejlighedsvist udfører matrikulære arbejder i Danmark i henhold til § 4, stk. 2. Bestemmelsen følger af anerkendelsesdirektivets artikel 5, stk. 3, om, at personer, der midlertidigt og lejlighedsvist udøver deres erhverv i et andet land, er underlagt de administrative adfærdsregler, der gælder i det pågældende land.

§ 6.

Miljøministeren kan pålægge en praktiserende landinspektør eller et landinspektørselskab at udføre et matrikulært arbejde, såfremt samtlige praktiserende landinspektører eller landinspektørselskaber, inden for hvis naturlige forretningsområde arbejdet falder, har afslået at udføre det. Når ikke særlige forhold taler derimod, bør arbejdets udførelse pålægges en af disse landinspektører eller et af disse selskaber.

Stk. 2. En praktiserende landinspektør og et landinspektørselskab er berettiget til at forlange et beløb deponeret forud for et matrikulært arbejdes udførelse som sikkerhed for betalingen.

Til stk. 1:

1. Efter bestemmelsen kan Geodatastyrelsen pålægge en praktiserende landinspektør eller et landinspektørselskab at udføre et matrikulært arbejde, når den, der ønsker arbejdet udført, ikke selv har kunnet antage en landinspektør. Bestemmelsen, som hænger sammen med landinspektørernes eneret til at udføre matrikulære arbejder, sikrer, at sådanne arbejder altid vil kunne blive udført. Pålæg gives først, når den, der ønsker arbejdet udført, forgæves har søgt at antage flere landinspektører. Af omkostningsmæssige grunde gives pålæg normalt til en landinspektør, hvis forretningssted ligger i nærheden af den ejendom, som arbejdet vedrører. Det forhold, at styrelsen giver et sådant pålæg, medfører ikke, at styrelsen hæfter for landinspektørens krav på vederlag for arbejdet. Landinspektøren kan derimod sikre sig ved at forlange et beløb deponeret efter bestemmelsen i stk. 2.

2. Bestemmelsen vedrører kun matrikulære arbejder. Geodatastyrelsen vil således ikke kunne pålægge en landinspektør at udføre andre arbejder, som landinspektører har eneret til at udføre, selvom der ikke findes tilsvarende bestemmelser om pålæg i den lovgivning, hvor de andre eneretsbestemmelser findes.

Til stk. 2:

Bestemmelsen om, at en landinspektør kan forlange et beløb deponeret til sikkerhed for betalingen for et matrikulært arbejde, vedrører kun arbejder, som udføres efter et pålæg i medfør af stk. 1. I andre tilfælde står det landinspektøren frit for som led i aftalen om at udføre et arbejde at betinge sig, at rekvirenten stiller sikkerhed for betalingen.

§ 7.

Praktiserende landinspektører og deres assistenter med beskikkelse skal udvise en adfærd, der stemmer med god landinspektørskik. De skal herunder udføre deres hverv med omhu og nøjagtighed og i overensstemmelse med, hvad berettigede hensyn til klienternes tarv tilsiger. Sagerne skal fremmes med fornøden hurtighed.

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for landinspektørselskaber samt på personer og selskaber, der er omfattet af § 4, stk. 2.

Til stk. 1:

1. Bestemmelsen fastsætter, at praktiserende landinspektører og landinspektørassistenter med beskikkelse skal overholde god landinspektørskik. Af bestemmelsen ses, at dette blandt andet indebærer, at landinspektører skal udføre deres hverv med omhu og nøjagtighed og i overensstemmelse med, hvad berettigede hensyn til deres klienters tarv tilsiger, samt at sagerne skal fremmes med fornøden hurtighed.

God landinspektørskik er en retlig standard, som blandt andet fastlægges gennem Landinspektørnævnets afgørelser efter lovens § 10, stk. 1-4, i sager, der ikke alene drejer sig om tilsidesættelse af forpligtelser, der følger direkte af lovgivningen. Endvidere kan "Den danske Landinspektørforenings Vedtægt for Landinspektørvirksomhed" give retningslinjer ved fastlæggelsen af god landinspektørskik. Også Den danske Landinspektørforenings Responsudvalgs udtalelser om konkrete sager bidrager til at fastlægge god landinspektørskik. Domme i for eksempel erstatningssager kan også fastlægge god landinspektørskik²².

Bestemmelsen indebærer, at landinspektører i deres hverv i det hele skal udvise en adfærd, som omhyggelige og fagligt velfunderede landinspektører følger. Bestemmelsen om, at landinspektører skal udvise god landinspektørskik, stiller såvel faglige som etiske krav til landinspektøren. De krav, som følger af god landinspektørskik, er ikke statiske, men ændres med samfundets udvikling.

Landinspektører skal udvise god landinspektørskik såvel i forhold til deres klienter som i forhold til andre, som de kommer i forbindelse med under udøvelsen af deres virksomhed. Landinspektører må for eksempel ikke udsætte klienter for risiko for at lide økonomiske tab ved, at de selv påtager sig opgaver, som de ikke har økonomisk eller arbejdsmæssig mulighed for at gennemføre. Det skal være muligt at komme i forbindelse med landinspektører på deres forretningsadresse, og de må ikke udeblive fra aftalte møder uden at oplyse klienten derom²³.

For så vidt angår god landinspektørskik i forhold til andre kan nævnes, at landinspektører skal besvare henvendelser fra andre parter end klienterne i matrikulære sager²⁴. Det er blevet anset for kritisabelt, at en landinspektør ikke sendte sin klients nabo et eksemplar af en opmålingsplan over naboens ejendom, som blev udarbejdet til brug ved klientens klage over et byggeri på naboens ejendom²⁵. Endvidere kan nævnes, at en landinspektør ved en arealoverførsel, som forøgede en ejendom betydeligt, skulle have indhentet godkendelse af den deraf følgende forøgelse af færdslen til ejendommen fra ejeren af den ejendom, hvorover

²² Ugeskrift for Retsvæsen 2004B, side 1, Sten Bønsing: God skik-regler – hvem bestemmer indholdet?

²³ Sag nr. 266 (2004).

²⁴ Sagerne nr. 323 (2009) og 319 (2008).

²⁵ Sag nr. 259 (2004).

vejen førte²⁶. God landinspektørskik indebærer således, at landinspektører tillige skal varetage andre end deres klienters interesser loyalt og objektivt.

I denne forbindelse skal nævnes, at baggrunden for landinspektørlovens disciplinærbestemmelser var, at landinspektørerne blev pålagt større opgaver ved behandlingen af udstykningsager ved ændringen af udstykningsloven i 1963. Landinspektørerne fik større opgaver med oplysning af sagerne til brug ved myndighedernes behandling, og god landinspektørskik indebærer også forpligtelser over for offentlige myndigheder. Eksempelvis kan nævnes, at landinspektøren i en sag om arealoverførsel mellem landbrugsejendomme, hvor spørgsmålet om fortrinsstilling til suppleringsjord forelå, blev ansvarlig for, at sagen ikke blev forelagt jordbrugskommissionen med de præcise og korrekte oplysninger, der var nødvendige for sagens behandling. Det påhvilede også landinspektøren at sikre sig, at de påtænkte dispositioner var i overensstemmelse med den lovgivning, der regulerede området²⁷. Endvidere kan nævnes, at en landinspektør tilsidesatte god landinspektørskik, da han afgav en vildledende redegørelse til en kommunalbestyrelse om de ejendomsretlige forhold i forbindelse med en sag om udskillelse af en vej og berigtigelse af kystlinjen²⁸.

Kravet om, at landinspektører skal udvise god landinspektørskik, gælder ikke alene ved udførelse af matrikulære arbejder. Også ved udførelse af andre arbejder, som landinspektører efter lovgivningen har eneret til at udføre, samt ved arbejder, som sædvanligt og naturligt udføres af landinspektører, skal landinspektører udvise god landinspektørskik. Kravet om, at landinspektører skal udvise god landinspektørskik, gælder på hele det område, som er omfattet af landinspektørnævnets kompetence, jf. note 3 til § 9 a, stk. 1.

Praktiserende landinspektører kan lade sig bistå af medhjælpere, som ikke har beskikkelse som landinspektør. Landinspektøren må imidlertid sikre sig, at sådanne medhjælpere handler i overensstemmelse med god landinspektørskik, og landinspektøren kan være ansvarlig efter landinspektørlovens bestemmelser, når medhjælpere tilsidesætter denne forpligtelse.

2. Ansvar efter lovens § 10, stk. 1-4, for tilsidesættelse af god landinspektørskik forældes ikke, jf. noten til § 9 a, stk. 2, og note 5 til § 10, stk. 1.

Til stk. 2:

Bestemmelsen sikrer, at forpligtelsen til at overholde god landinspektørskik ikke kan forflygtiges i tilfælde, hvor landinspektørvirksomhed drives i form af et landinspektørselskab.

Forpligtelsen til at overholde god landinspektørskik gælder også for personer og selskaber, som er etableret i udlandet, og som midlertidigt og lejlighedsvist udfører matrikulære arbejder i Danmark i henhold til § 4, stk. 2. Bestemmelsen følger af anerkendelsesdirektivets artikel 5, stk. 3, om, at personer, der midlertidigt og lejlighedsvist udøver deres erhverv i et andet land, er underlagt de disciplinærbestemmelser, der gælder i det pågældende land.

²⁶ Sag nr. 258 (2004).

²⁷ Sag nr. 183 (1999).

²⁸ Sag nr. 120 (1989).

§ 8.

Straffelovens §§ 150-152 og §§ 155-157 finder tilsvarende anvendelse på landinspektører med beskikkelse og på personer, der er omfattet af § 4, stk. 2.

Stk. 2. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der overtræder reglerne i § 3, stk. 2, § 4, stk. 1 eller 3, § 4 a, stk. 1, 2, 4 eller 5, § 4 b, stk. 1 eller 2, § 4 c, stk. 1, eller § 5, stk. 1, 2 eller 6.

Stk. 3. I forskrifter, der udstedes i medfør af § 4 a, stk. 7 og 8, § 4 c, stk. 2, samt § 4 e kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.

Stk. 4. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Til stk. 1:

1. Straffelovens §§ 150-152 og §§ 155-157 om misbrug af sin stilling i offentlig tjeneste gælder også for landinspektører med beskikkelse og for personer, som udfører matrikulære arbejder midlertidigt og lejlighedsvist efter § 4, stk. 2. Bestemmelserne omfatter forhold, som ofte også vil kunne sanktioneres disciplinært efter landinspektørlovens § 10, stk. 1-4. Dette gælder især straffelovens § 157 om grov eller oftere gentagen forsømmelse eller skødesløshed i hvervets udførelse eller i overholdelsen af de pligter, som hvervet medfører. Straffelovens bestemmelser vil kun blive anvendt i grove tilfælde. Hvis et forhold forfølges strafferetligt, skal den disciplinære behandling i almindelighed afvente afslutningen af den strafferetlige, jf. § 8, stk. 2, i bekendtgørelse om Landinspektørnævnet. Det samme forhold vil ikke både kunne straffes og sanktioneres disciplinært.

2. Bestemmelsen i stk. 1 er næppe afgrænset snævert til matrikulære arbejder, men må antages at omfatte forhold af samme art, som kan behandles af Landinspektørnævnet, og sanktioneres efter lovens § 10, stk. 1-4, jf. note 3 til § 9 a, stk. 1. De nævnte bestemmelser i straffeloven vil således udover forhold begået i forbindelse med udførelse af matrikulære arbejder kunne anvendes på forhold, som begås ved udførelse af andre arbejder, som landinspektører har eneret til at udføre, samt arbejder, som sædvanligt og naturligt udføres af landinspektører.

3. Bestemmelserne i straffelovens §§ 146 og 148 om misbrug af domsmyndighed og offentlig myndighed til at træffe afgørelse i retsforhold, der vedrører private, er antageligt direkte anvendelige på landinspektører, der udfører skelforretninger efter udstykningslovens § 35.

Til stk. 2:

1. Bestemmelsen giver mulighed for at straffe overtrædelser af en række af lovens bestemmelser. Hidtil har kun overtrædelser af § 5, stk. 1 og 2, ført til straf og kun i få tilfælde²⁹.

2. Efter bestemmelsen straffes overtrædelse af lovens § 4, stk. 1, om landinspektørers eneret til at udføre matrikulære arbejder med bøde. Overtrædelse af andre bestemmelser, som giver landinspektører eneret til at udføre arbejder, kan ikke straffes efter disse bestemmelser, men efter omstændighederne efter straffelovens § 131.

Til stk. 3:

Bestemmelser om straf er fastsat i § 18 i bekendtgørelse om landinspektørselskaber og § 7 i bekendtgørelse om ansvarsforsikring for landinspektørvirksomhed.

Til stk. 4:

Efter bestemmelsen vil landinspektørselskaber kunne straffes efter de samme bestemmelser som praktiserende landinspektører og landinspektørassistenter med beskikkelse. Personer, som udfører matrikulære arbejder i henhold til lovens § 4, stk. 2, eller de selskaber, som de virker i, vil således også kunne straffes for overtrædelser af landinspektørloven og de forskrifter, der er udstedt i medfør af loven.

²⁹ I 2001 vedtog en landinspektør et bødeforlæg på 2000 kr. for at have udarbejdet en sag om arealoverførsel vedrørende en ejendom, hvori han ejede en ideel andel på 4/5.

I 2001 vedtog en landinspektør et bødeforlæg på 2000 kr. for at have udarbejdet en sag om arealoverførsel vedrørende sin fars ejendom.

I 1976 blev en landinspektør idømt en bøde på 200 kr. for at have udført en skelforandring (nu arealoverførsel) og udstykning vedrørende sin svigerfars ejendom.

I 1974 vedtog tre landinspektører hver især bødeforlæg på 500 kr. for at have udarbejdet en sag om udstykning af en række parceller, som skulle afhændes til et aktieselskab, hvori den ene landinspektør var aktioner og bestyrelsesmedlem. Landinspektøren havde selv udarbejdet dokumenterne i sagen sammen med sin landinspektørassistent, og sagen blev indsendt til det daværende Matrikeldirektorat af en tredje landinspektør, som drev sin egen virksomhed.

§ 9.

Miljøministeren nedsætter et landinspektørnævn bestående af en landsdommer som formand samt 2 andre medlemmer, hvoraf det ene skal være en landinspektør, der er ansat i Geodatastyrelsen, og det andet en praktiserende landinspektør.

1. Landinspektørnævnets tre medlemmer udpeges af miljøministeren efter indstilling fra henholdsvis Justitsministeriet, Geodatastyrelsen og Den danske Landinspektørforening. Der udpeges også stedfortrædere for nævnets medlemmer. Nævnets medlemmer og deres stedfortrædere udpeges for otteårige perioder, og medlemmerne kan genudpeges. Et medlem kan søge miljøministeren om at blive fritaget i løbet af en periode. Et medlem, hvis funktionsperiode er udløbet, kan medvirke ved afslutning af sager, som er påbegyndt forinden.

Formanden kan fortsætte sit virke, uanset at vedkommende er fyldt 70 år og er fratrukket som landsdommer, jf. § 10, stk. 1, i lov nr. 484 af 17. juni 2008 om ændring af lov om tjenestemænd og forskellige andre love. For nævnets andre medlemmer gælder heller ingen aldersbegrænsning.

Til nævnet er endvidere knyttet en eller flere sekretærer, som udpeges af Geodatastyrelsen eller i tilfælde af sekretærens forfald af nævnet. De nærmere regler om udpegning af nævnets medlemmer og sekretærer og om medlemmernes funktionsperioder er fastsat i §§ 1-2 i bekendtgørelse om Landinspektørnævnet.

2. Intet af nævnets medlemmer må deltage i behandlingen af en sag, når vedkommende efter retsplejelovens regler ville være inhabil som dommer. Habilitetsspørgsmål skal så vidt muligt rejses, før nævnets behandling af selve sagen. Habilitetsspørgsmål afgøres af nævnet ved kendelse. De nærmere regler om nævnsmedlemmernes inhabilitet, som også gælder nævnets sekretærer, er fastsat i §§ 3-6 i bekendtgørelse om Landinspektørnævnet.

I tilfælde hvor klager over landinspektører er indbragt for Landinspektørnævnet af Geodatastyrelsen, er det medlem af nævnet, som er ansat i og udpeget efter indstilling fra styrelsen, ikke inhabilt, allerede fordi nævnet ville miste sin beslutningsdygtighed, hvis det pågældende medlem ikke deltog i behandlingen af sagen, jf. forvaltningslovens § 4, stk. 2, sammenholdt med § 12, stk. 1, i bekendtgørelse om Landinspektørnævnet.

§ 9 a.

Klager over, at en praktiserende landinspektør eller en landinspektørassistent med beskikkelse ved udøvelsen af sin virksomhed har tilsidesat de pligter, som stillingen medfører, kan indbringes for Landinspektørnævnet. Tilsvarende gælder for klager vedrørende landinspektørselskaber samt for personer og selskaber, der er omfattet af § 4, stk. 2.

Stk. 2. Klage skal indgives senest 1 år efter, at klageren blev bekendt med det forhold, som klagen vedrører. Landinspektørnævnet kan dog behandle en klage, der indgives senere, når omstændighederne taler derfor.

Til stk. 1:

1. Landinspektørnævnet behandler klager over, at praktiserende landinspektører eller landinspektørassistenter med beskikkelse ved udøvelsen af deres virksomhed har tilsidesat de pligter, som stillingen medfører. Når landinspektørvirksomhed drives i form af et landinspektørselskab, kan nævnet også behandle klager over selskabets virksomhed. I sådanne tilfælde kan klage rejses såvel mod den landinspektør, som har udført det arbejde, som giver anledning til klagen, som mod det selskab, i hvilket landinspektøren har virket, se i øvrigt noten til § 10, stk. 3.

Landinspektørnævnet kan endvidere behandle klager vedrørende personer eller selskaber, som er etableret i udlandet, og som midlertidigt og lejlighedsvist har udført arbejder i Danmark i henhold til lovens § 4, stk. 2. Endelig kan nævnet behandle klager over kommunalt ansatte landinspektører eller andre landinspektører, som ikke er praktiserende landinspektører, og som har udført matrikulære arbejder med tilladelse efter lovens § 4, stk. 7 eller 9, jf. lovens § 14 og § 7, stk. 2, i bekendtgørelse om Landinspektørnævnet.

2. Klager kan indgives til Landinspektørnævnet af enhver, der har en retlig interesse i sagen, og klagen skal være skriftlig, jf. § 8, stk. 1, i bekendtgørelse om Landinspektørnævnet. En klagevejledning findes på Landinspektørnævnets hjemmeside³⁰. De fleste klager indgives af landinspektørens rekvirent eller ejere af ejendomme, som grænser til rekvirentens ejendom. Klager er i nogle tilfælde indgivet af offentlige myndigheder. Endvidere kan Landinspektørnævnet ifølge § 8, stk. 1, i bekendtgørelse om Landinspektørnævnet rejse sag på eget initiativ, men nævnet har hidtil ikke anvendt denne mulighed.

3. Det fremgår ikke nærmere af landinspektørloven, i hvilke tilfælde Landinspektørnævnet kan behandle klager over landinspektørers arbejde. I § 9 a, stk. 1, og § 10, stk. 1, tales blot om den, der ved udøvelsen af sin virksomhed har tilsidesat de pligter, som stillingen medfører. I lovens § 7, stk. 1, er fastsat, at praktiserende landinspektører og landinspektørassistenter med beskikkelse skal udvise en adfærd, der stemmer med god landinspektørskik. Her er det endvidere fastsat, at de skal udføre deres erhverv med omhu og nøjagtighed og i overensstemmelse med, hvad berettigede hensyn til klienternes tarv tilsiger. Sagerne skal fremmes med fornøden hurtighed.

Landinspektørnævnet kan givetvis behandle klager over udførelsen af matrikulære arbejder, som landinspektørlovens § 4, stk. 1, giver praktiserende landinspektører og landinspektør-

³⁰ www.landinspektoernaevnet.dk

assistenter med beskikkelse eneret til at udføre. Nævnet kan endvidere behandle klager over udførelsen af andre arbejder, som praktiserende landinspektører efter lovgivningen har eneret til at udføre. Dette gælder eksempelvis udarbejdelse af servituterklæringer og erklæringer til brug ved uskadelighedsattester efter henholdsvis § 22, stk. 1, og § 23, stk. 3, i tinglysningsloven. Dokumenter om opdeling af ejendomme i ejerlejligheder efter § 31, stk. 4, og § 32 i bekendtgørelse om tinglysning i tingbogen (fast ejendom) skal også være attesteret af en landinspektør med beskikkelse, og Landinspektørnævnet kan derfor også behandle klager over udførelsen af arbejder, som er forbundet med opdeling i ejerlejligheder.

I nogle tilfælde vil landinspektørers udførelse af afsætnings- og opmålingsarbejder ligeledes være omfattet af Landinspektørnævnets kompetence. Afsætning af bygninger i forhold til skel, hvis beliggenhed først skal fastlægges, kan alene udføres af landinspektører med beskikkelse, da afsætningen af skellet er matrikulært arbejde, som de har eneret til efter lovens § 4, stk. 1. Efter bygningsreglementet 2010, afsnit 1.3.3, stk. 3, nr. 5, kan kommunalbestyrelsen forlange, at oplysninger om grundens størrelse eller et byggeris afsætning attesteres af en landinspektør. Afsætningen af bygninger i tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen har forlangt en sådan attest, vil også kunne behandles af nævnet, selvom skellet var vist forinden med skelmærker og derfor ikke skulle fastlægges, før bygningen blev afsat. Landinspektørnævnet fandt således, at det kunne behandle en klage over fejl ved et nivellement i forbindelse med et byggeri, da landinspektøren var rekvireret til at afsætte bygningen og til at påse, at byggeriet overholdt højdegrænseplanet i forhold til et niveauplan, som var fastsat i byggetilladelsen. Afsætningen skulle efter byggetilladelsen attesteres af en landinspektør³¹. Landinspektørnævnet fandt tilsvarende, at det lå inden for nævnets beføjelser at behandle et spørgsmål om, hvorvidt en landinspektør i forbindelse med afsætning af en tilbygning havde handlet i overensstemmelse med god landinspektørskik, da afsætningen af tilbygningen ifølge en betingelse i byggetilladelsen skulle foretages af en landinspektør³².

Landinspektørnævnet kan endvidere behandle klager over udførelse af arbejder, som landinspektører ikke efter lovgivningen har eneret til at udføre, men som normalt og naturligt udføres af landinspektører³³, for eksempel anden form for stedfæstelse af servitutter end nævnt i tinglysningslovens § 22, stk. 1, eller afsætning af servitutgrænser eller byggelinjer eller afsætning af bygninger i forhold til sådanne grænser og linjer³⁴.

Uden for Landinspektørnævnets kompetence ligger klager over udførelsen af tekniske og opmålingsmæssige opgaver, som udføres såvel af landinspektører som af andre, for eksempel ingeniører. Der vil her kunne være tale om nivellementer, afsætning af vejlinjer eller afsætning inde i bygninger. Landinspektørnævnet har således afvist at behandle en klage over en fejl i forbindelse med en afsætning af en mellembygning³⁵ og en klage over fejl i beregning af en landbrugsejendoms dyrkningsarealer, som dannede grundlag for beregning af landbrugsstøtte³⁶. Landinspektørnævnet har også afvist at behandle en klage over en landinspektørs bistand ved formuleringen af et skønstema til brug ved en retssag, da klagen lå uden for nævnets beføjelser. Sådant arbejde udføres ikke normalt og naturligt af praktiserende landinspektører. Hertil kom, at udarbejdelsen af skønstemaet krævede en

³¹ Sag nr. 318 (2008).

³² Sag nr. 365 (2012).

³³ Jf. Folketingstidende A 2009-10, Lovforslag L 50, side 20.

³⁴ Sag nr. 61 (1977).

³⁵ Sag nr. 92 (1984).

³⁶ Sag nr. 177 (1997).

viden om brug af digitale terrænmodeller, som formentligt kun få landinspektørvirksomheder er i besiddelse af³⁷.

Klager over landinspektørers salærkrav kan heller ikke behandles af Landinspektørnævnet. Sådanne klager kan derimod behandles af Den danske Landinspektørforening, hvis den pågældende landinspektør er medlem af foreningen. Landinspektørnævnet har også afvist at behandle en klage, som udover honorarets størrelse omfatter andre punkter, som nævnet kunne behandle, da klagen i det væsentligste drejede sig om honoraret³⁸.

Landinspektørnævnet har i enkelte tilfælde afvist at behandle sager med den begrundelse, at nævnet ikke er det rette forum for behandlingen af sagen. Det har været tilfældet, hvor der i sagen indgik klagepunkter, som nævnet ikke kunne behandle, og hvor parterne havde meget modstridende opfattelse af de faktiske forhold, som derfor kun kunne blive klarlagt under en retssag, hvor parterne og vidner afgav forklaring under sandhedsplicht³⁹. Den omstændighed, at en afklaring af de forhold, som sagen angår, kræver en omfattende bevisførelse med parts- og vidneforklaringer, kan medføre, at sagen ikke er egnet til at blive behandlet af Landinspektørnævnet⁴⁰.

4. Landinspektørnævnet kan som nævnt i note 1 også behandle klager over matrikulære arbejder, som i henhold til lovens § 4, stk. 2, er udført i Danmark af personer eller selskaber, som er etableret i andre EU-/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv, og som er berettiget til at udføre tilsvarende arbejder i hjemlandet. Landinspektørnævnet kan også behandle klager over sådanne personers eller selskabers udførelse af andre arbejder, som landinspektører ikke efter lovgivningen har eneret til at udføre, men som normalt og naturligt udføres af landinspektører⁴¹. Landinspektørnævnet vil dog antageligt kun kunne behandle klager over sådanne andre arbejder, hvis personen eller selskabet i øvrigt udfører arbejder, som svarer til matrikulære arbejder eller andre arbejder, som efter lovgivningen skal udføres af landinspektører i Danmark. Landinspektørnævnet vil således næppe kunne behandle klager over selskaber og personer, som er etableret i de nævnte lande, og som dér driver virksomhed, som ikke svarer til landinspektørvirksomhed, hvis de har udført arbejder, som i Danmark også kan udføres af andre end praktiserende landinspektører.

5. Landinspektørnævnets sager forberedes af nævnets sekretariat. Landinspektøren underrettes normalt om sagen i forbindelse med, at nævnet modtager klagen. Dette gælder dog normalt ikke i tilfælde, hvor klagen afvises som åbenbart grundløs efter § 7, stk. 3, i bekendtgørelse om Landinspektørnævnet. Hvis en sag afvises på grund af overskridelse af fristen efter stk. 2, vil landinspektører heller ikke i alle tilfælde blive underrettet om sagen.

Før sagen realitetsbehandles, skal den indklagede landinspektør have mulighed for at udtale sig skriftligt om sagen, og klageren får mulighed for at give sine bemærkninger til den indklagedes udtalelse. Hvis den indklagede landinspektør ikke udtaler sig om sagen, behandles sagen alene på grundlag af klagen. De nærmere regler, som sikrer, at parterne bliver bekendt med oplysningerne i sagen, er fastsat i § 9, stk. 1 og 2, i bekendtgørelse om Landinspektørnævnet.

³⁷ Sag nr. 344 (2011).

³⁸ Sag nr. 339 (2010).

³⁹ Sag nr. 249.

⁴⁰ Sagerne nr. 302 (2007) og 314 (2008).

⁴¹ Jf. Folketingstidende A 2009-10, Lovforslag L 50, side 20.

Landinspektørnævnet indhenter ofte af egen drift oplysninger til sagen, for eksempel oplysninger fra matrikulære sager i Geodatastyrelsens arkiv. Parterne gøres bekendt med sådanne oplysninger, hvis de må antages at kunne få betydning for afgørelsen af sagen.

Klager, som Landinspektørnævnet anser for åbenbart grundløse, afvises under forberedelsen af sagen, jf. § 7, stk. 3, i bekendtgørelse om Landinspektørnævnet. Afgørelser om afvisning træffes ved beslutning, jf. § 11 i bekendtgørelse om Landinspektørnævnet.

6. Klagen realitetsbehandles på et møde i Landinspektørnævnet, hvortil den indklagede indkaldes med mindst 8 dages varsel. Nævnet skal sikre sig bevis for, at indkaldelsen er kommet frem til rette vedkommende, jf. § 9, stk. 3, i bekendtgørelse om Landinspektørnævnet. Indkaldelsen sendes først med anbefalet brev, og hvis det ikke når frem, forkyndes indkaldelsen af en stævningsmand efter retsplejelovens regler.

Den indklagede er ikke forpligtet til at møde frem, men klagen behandles så på det foreliggende grundlag. Den indklagede kan møde for nævnet med en bisidder, eventuelt en advokat. Nævnet skal oplyse den indklagede om disse regler i indkaldelsen, jf. § 9, stk. 1, i bekendtgørelse om Landinspektørnævnet.

Landinspektørnævnet opfordrer klageren til at møde og afgive forklaring, men klageren er ikke forpligtet dertil, og nævnet kan således behandle klagen, uanset om klageren møder frem. Andre, som må antages at kunne bidrage til oplysning af sagen, kan ligeledes opfordres til at møde og afgive forklaring, og de vil kunne ydes godtgørelse efter reglerne om godtgørelse til vidner, som er fastsat i medfør af retsplejelovens § 188.

Landinspektørnævnet kan lade afhøring af parter eller vidner foretage ved byretten på det sted, hvor den pågældende bor, jf. lovens § 13, stk. 2, og § 9, stk. 4, i bekendtgørelse om Landinspektørnævnet. Sådanne afhøringer vil skulle foretages før realitetsbehandlingen af sagen. Nævnet har hidtil ikke anvendt denne mulighed.

Offentligheden har ikke adgang til at overvære møder i Landinspektørnævnet, jf. § 9, stk. 5, i bekendtgørelse om Landinspektørnævnet. Nævnets rådslagninger, som normalt finder sted i forbindelse med mødet med parterne, er hemmelige og kan således ikke overværes af dem, jf. § 12, stk. 3, i bekendtgørelse om Landinspektørnævnet.

Over møderne i Landinspektørnævnet føres en protokol, jf. § 10 i bekendtgørelse om Landinspektørnævnet. Her angives mødets tid og sted, samt hvem der er mødt frem. Endvidere refereres forhandlingerne under mødet. Det protokollerede skal ikke oplæses for parter eller vidner. Når en part ikke er mødt, og når der under mødet fremkommer oplysninger, som kan være væsentlige, og som den udeblevne part ikke er bekendt med, kan en udskrift af protokollen forelægges denne part, som derefter kan give sine bemærkninger dertil.

7. Efter mødet træffer Landinspektørnævnet snarest muligt sin afgørelse i form af en kendelse, som skal indeholde begrundelsen for udfaldet. Nævnet skal være fuldtalligt under rådslagningen og afgørelsen af sagen, og stedfortræderen skal således indtræde, hvis et medlem har forfald, jf. § 12, stk. 1, i bekendtgørelse om Landinspektørnævnet. Nævnet træffer afgørelse ved stemmeflerhed. Hvis mindretallet ønsker det, skal en kendelse, der ikke frifinder den indklagede, indeholde oplysninger om mindretallets indstilling. Navnet på det medlem, som udgør mindretallet, angives ikke i kendelsen, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 2. Kendelserne indføres i nævnets kendelsesbog.

Nævnets kendelser sendes til parterne og til Geodatastyrelsen. Styrelsen kan herved følge

nævnets virksomhed. Hertil kommer, at styrelsen også af hensyn til fuldbyrdelsen af nævnets kendelser skal gøres bekendt med disse, jf. note 6 til § 10, stk. 1, og note 2 til § 10, stk. 2.

Nævnet har ikke som Advokatnævnet hjemmel til at offentliggøre sine kendelser. Meddelelser om frakendelse af beskikkelse og om frakendelsens varighed kundgøres dog i Statstidende. Nævnets kendelser offentliggøres i anonymiseret form på nævnets hjemmeside.

8. Landinspektørnævnet er omfattet af offentlighedsloven og forvaltningsloven⁴².

9. Folketingets Ombudsmand kan ikke behandle klager over Landinspektørnævnets afgørelser eller sagsbehandling, da nævnet i betryggende former træffer afgørelser mellem private, jf. ombudsmandslovens § 7, stk. 3⁴³.

Til stk. 2:

Fristen for at klage til Landinspektørnævnet er ét år, som regnes fra det tidspunkt, da klageren blev bekendt med det forhold, som klagen vedrører. For klage over langsommelig sagsbehandling regnes fristen fra det tidspunkt, da smøleriet må anses for ophørt. Den omstændighed, at smøleriet varer længere end ét år, hindrer således ikke, at Landinspektørnævnet kan behandle en klage over det.

Landinspektørnævnet kan behandle klager, som indgives efter fristens udløb, hvis omstændighederne taler for det. Det fremgår ikke af bestemmelsen eller dens forarbejder, hvilke omstændigheder der kan begrunde, at der ses bort fra fristen. De momenter, der kan indgå i nævnets afgørelse om, hvorvidt en klage kan behandles efter fristens udløb, er navnlig varigheden og karakteren af fristoverskridelsen, den udviste adfærds grovhed og betydning for sagens parter og offentlige interesser⁴⁴.

Ansvar efter lovens § 10, stk. 1-4, for tilsidesættelse af god landinspektørskik forældes ikke, se note 5 til § 10, stk. 1. Landinspektørnævnet kan således behandle klager over forhold, uanset hvornår de opstod, hvis klagefristen efter § 9 a, stk. 2, er overholdt.

⁴² Ugeskrift for Retsvæsen 1990B, side 376, Lars Bo Langsted: Lovregulerede disciplinærnævn og "offentlig forvaltning".

⁴³ Folketingets Ombudsmands skrivelse 2007-1276-120.

⁴⁴ Sag nr. 372 (2012).

§ 10.

En praktiserende landinspektør eller en landinspektørassistent med beskikkelse, der ved udøvelse af sin virksomhed tilsidesætter de pligter, som stillingen medfører, kan af Landinspektørnævnet tildes irettesættelse eller pålægges bøde på indtil 55.000 kr.

Stk. 2. Såfremt den pågældende har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelse i udøvelsen af sin virksomhed og de udviste forhold giver grund til at antage, at landinspektøren ikke fremtidigt vil udøve virksomheden på forsvarlig måde, kan Landinspektørnævnet frakende landinspektøren beskikkelsen på tid fra 1-5 år eller indtil videre.

Stk. 3. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for landinspektørselskaber samt på personer og selskaber, der udfører matrikulære arbejder i henhold til § 4, stk. 2.

Stk. 4. I tilfælde som nævnt i stk. 2 kan Landinspektørnævnet frakende personer eller selskaber, der udfører matrikulære arbejder i henhold til § 4, stk. 2, retten til at udføre sådanne arbejder i Danmark. Retten kan frakendes på tid fra 1-5 år eller indtil videre.

Stk. 5. Nævnets afgørelser efter stk. 1-4 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Afgørelsen kan indbringes for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen blev meddelt den pågældende.

Til stk. 1:

1. Landinspektørnævnets sanktionsmuligheder er fastsat i § 10, stk. 1-4. Efter disse bestemmelser kan nævnet tildele en praktiserende landinspektør eller en landinspektørassistent med beskikkelse, der har tilsidesat sine pligter som landinspektør, irettesættelse eller pålægge vedkommende en bøde på indtil 55.000 kr.

I tilfælde af grov eller oftere gentagen forsømmelse af pligterne som landinspektør, og hvor der er grund til at antage, at landinspektøren ikke fremtidigt vil udøve virksomheden på forsvarlig måde, kan nævnet frakende landinspektøren beskikkelsen i et fastsat tidsrum af 1-5 års varighed eller indtil videre. Personer, der er etableret i andre EU-/EØS-lande eller visse andre lande, og som udfører matrikulære arbejder i Danmark i medfør af lovens § 4, stk. 2, kan tilsvarende frakendes retten til at udføre sådanne arbejder i Danmark.

Sanktionen fastsættes naturligvis efter, hvor alvorligt landinspektøren har tilsidesat sine pligter. Sanktionen skærpes, hvis landinspektøren indenfor en kortere årrække før det seneste tilfælde er blevet tildelt en eller flere sanktioner for lignende tilsidesættelse af sine pligter.

Af Landinspektørnævnets sager er 13% afsluttet ved, at landinspektøren blev tildelt en irettesættelse eller advarsel, som indtil 2012 blev tildelt ved de mindst alvorlige forseelser. I ca. 17% af sagerne blev landinspektøren pålagt en bøde, og hidtil er landinspektører i to tilfælde blevet frakendt beskikkelsen i ét år og i et tilfælde indtil videre. De resterende sager er afsluttet ved, at landinspektøren er blevet frifundet eller ved, at klagen er blevet afvist, trukket tilbage eller henlagt.

Landinspektørnævnets kendelser kan læses på nævnets hjemmeside⁴⁵.

2. Irettesættelse tildes for mindre forseelser. Tidligere kunne Landinspektørnævnet også tildele advarsel, men ved ændringen af landinspektørloven i 2012 ophørte denne sanktionsform. Begrundelsen herfor var, at det var u hensigtsmæssigt at have to sanktionsformer for

⁴⁵ www.landinspektoernaevnet.dk

mindre forseelser, da det navnlig for sanktionsformen advarsel, som var mildere end irettesættelse, kunne give anledning til tvivl om dens betydning. Irettesættelse bliver herefter også anvendt i tilfælde, hvor advarsel tidligere blev anvendt.

Forseelser, som Landinspektørnævnet har sanktioneret med en advarsel, hører således til de mindst alvorlige. Som eksempler herpå kan nævnes:

- 1) Landinspektøren havde fremsat beskyldninger mod en advokat om, at han havde udtalt sig løgnagtigt⁴⁶.
- 2) Landinspektøren havde til brug ved et hegnssyns afgørelse om fordeling af omkostningerne ved en skelforretning ikke blot oplyst den procentvise fordeling af sit arbejde vedrørende de enkelte skelstrækninger. Landinspektøren havde derudover foretaget en procentvis fordeling af omkostningerne mellem de enkelte grundejere, selvom det tilkom hegnssynet at træffe afgørelse om dette spørgsmål⁴⁷.
- 3) Efter at en skelforretning var afsluttet forligsmæssigt, flyttede landinspektøren et skelmærke 9 cm uden forinden at drøfte dette med parterne. Flytningen skete imidlertid på grundlag af en endelig opmåling, som blev foretaget til opfyldelse af forliget. Skellets placering var således i overensstemmelse med forliget⁴⁸.
- 4) Efter at landinspektøren havde afsat et skel, gav han uden hjemmel dertil ejeren en frist på 4 uger til at gøre indsigelser mod afsætningen. Afsætningen af skellet ville derefter ifølge landinspektøren være bindende for ejeren⁴⁹.
- 5) Landinspektøren havde behandlet en sag om arealoverførsel og udstykning af klagerens ejendom langsommeligt. Klageren havde imidlertid selv medvirket til forsinkelsen af sagen⁵⁰.
- 6) Landinspektøren havde ved en ekspeditionsfejl arkiveret en sag om en skelforretning, før forretningen var afsluttet. Da han blev opmærksom på fejlen, søgte han så vidt muligt at afhjælpe de ulemper, som forsinkelsen havde medført for klageren⁵¹.
- 7) Landinspektøren havde undladt at orientere sin rekvirents nabo om, at han havde fastlagt et skels beliggenhed. Selvom skellet var fastlagt ved en mur og derfor ifølge § 27, stk. 6, nr. 1, i bekendtgørelse om matrikulære arbejder ikke skulle afmærkes med skelmærker, skulle landinspektøren efter bekendtgørelsens § 4, stk. 3, have underrettet ejeren om fastlæggelsen. Landinspektøren havde endvidere uden naboens tilladelse foretaget opmåling af bygninger på ejendommen til brug ved rekvirentens indsigelse mod et byggeri. Bestemmelsen i udstykningslovens § 44 om landinspektørers adgangsret gav ikke adgang til at foretage opmåling til et sådant formål. Det var også kritisabelt, at landinspektøren ikke tilsendte naboen et eksemplar af opmålingsplanen⁵².
- 8) Landinspektøren havde forhalet en sag om arealoverførsel og vejudskillelse af klagerens ejendom. Sanktionen fastsattes til en advarsel i betragtning af, at forhalingen kun havde påført klageren mindre ulemper, og at der ikke tidligere var klaget over landinspektøren⁵³.
- 9) Landinspektøren slettede en vej på matrikelkortet og udarbejdede en deklaration om

⁴⁶ Sag nr. 334b (2009).

⁴⁷ Sag nr. 333 (2009).

⁴⁸ Sag nr. 313 (2008).

⁴⁹ Sag nr. 274a (2005).

⁵⁰ Sag nr. 265 (2005).

⁵¹ Sag nr. 262 (2004).

⁵² Sag nr. 259 (2004).

⁵³ Sag nr. 200 (1999).

færdsel ad vejen, som hun foranledigede tinglyst, selvom hun var bekendt med, at der verserede en retssag om retten til færdsel ad vejen⁵⁴.

- 10) Landinspektøren afsatte en ejendoms skel og blev derefter rekvireret af ejeren af den tilgrænsende ejendom til at foretage en skelfastlæggelse på et mere fuldstændigt grundlag. Landinspektøren fremfandt her et skelmærke, som han ikke fandt ved den første afsætning. Landinspektøren orienterede ikke den ejer, som rekvirerede ham først, om det fremfundne skelmærke⁵⁵.

3. Som eksempler på Landinspektørnævnets anvendelse af irettesættelse kan nævnes følgende tilfælde⁵⁶:

- 1) Landinspektøren undlod ved afsætning af et skel at fremfinde den eksisterende afmærkning, hvilket førte til, at skellet blev afsat forkert, og at der måtte afholdes en skelforretning⁵⁷.
- 2) Landinspektøren undlod i strid med § 4, stk. 3, i bekendtgørelsen om matrikulære arbejder at underrette sin rekvirents nabo om afmærkning af et skel i forbindelse med udarbejdelse af en attest om beliggenheden af et parcelhus i forhold til skellet⁵⁸.
- 3) Landinspektøren undlod at besvare anmodninger efter udstykningslovens § 13, stk. 2, fra Geodatastyrelsen om oplysninger om to matrikulære sager og at besvare henvendelser fra ejeren af en ejendom, som var omfattet af en af disse sager. Sagerne angik spørgsmålet om, hvorvidt § 4 i bekendtgørelse om matrikulære arbejder om høring af ejendommens ejere i forbindelse med afsætning af et skel var tilsidesat⁵⁹.
- 4) Landinspektøren undlod i en sag om arealoverførsel at indhente vej ejerens godkendelse af forøgelse af færdslen ad vejen, uanset at han var bekendt med, at vejretten var omstridt, og at arealoverførslen ville medføre en betydelig forøgelse af færdslen ad vejen, som allerede var byrdefuld for ejeren⁶⁰.
- 5) Landinspektøren havde ikke fulgt reglerne i bekendtgørelse om skelforretninger blandt andet ved ikke at fremsende opgørelsen af omkostningerne samtidigt med skelerklæringen og ved ikke at oplyse om reglerne om indbringelse af spørgsmålet om fordeling af omkostningerne for hegnssynet⁶¹.
- 6) Landinspektøren undlod at afmærke skellet ved en ejendomsberigtigelse, hvilket senere medførte uenighed mellem ejerne om skellets beliggenhed⁶².
- 7) Landinspektøren undlod i strid med bestemmelserne i vejledning om udstykningskontrollen at underrette Geodatastyrelsen om, at amtsrådets tilladelse efter planloven til en udstykning blev påklaget til Naturklagenævnet, efter sagen var indsendt til registrering i Geodatastyrelsen⁶³.

⁵⁴ Sag nr. 179 (1997).

⁵⁵ Sag nr. 178 (1997).

⁵⁶ Alle tilfælde vedrører kendelser, som blev afsagt, mens sanktionsformen advarsel også kunne anvendes. Alle tilfælde er således anset for mere alvorlige end de i note 2 nævnte.

⁵⁷ Sag nr. 340 (2010).

⁵⁸ Sag nr. 284 (2006).

⁵⁹ Sag nr. 279 (2005).

⁶⁰ Sag nr. 258 (2004).

⁶¹ Sag nr. 244 (2003).

⁶² Sag nr. 204 (1999).

⁶³ Sag nr. 172 (1996).

4. Den største bøde, som Landinspektørnævnet kan pålægge, er forhøjet flere gange i takt med den almindelige prisudvikling, og forhøjelserne har således ikke tilsigtet at skærpe sanktionerne for tilsidesættelse af pligterne som landinspektør. Ved vurderingen af sanktionen i ældre kendelser må den maksimale bødestørrelse på det pågældende tidspunkt tages i betragtning. Den maksimale bøde, som nu er 55.000 kr., var indtil 2005 40.000 kr. og indtil 1991 20.000 kr. Ved lovens ikrafttræden i 1963 var den maksimale bødestørrelse 5.000 kr.

En række sager, som har ført til sanktioner i form af bøder, drejer sig om tilsidesættelse af bestemmelserne i § 4 i bekendtgørelse om matrikulære arbejder om fremgangsmåden ved afsætning af skel. Efter § 4, stk. 1, skal landinspektøren undersøge, om ejendomsgrænsen på stedet er i overensstemmelse med matriklens oplysninger om skellets beliggenhed. Hvis dette ikke er tilfældet, skal landinspektøren efter § 4, stk. 2, give ejerne af de berørte ejendomme lejlighed til at udtale sig, før skellet afsættes. Landinspektøren må derefter tage stilling til, om skellet kan afsættes i overensstemmelse med matriklens oplysninger, eller om forholdet skal søges ordnet efter reglerne om matrikulære forandringer eller skelforretning. Tilsidesættelse af disse bestemmelser ved, at landinspektøren ikke giver den ene eller begge ejere af ejendommene lejlighed til at udtale sig, før skellet afsættes, sanktioneres efter Landinspektørnævnets nyere praksis som regel med en bøde, hidtil normalt på 3.000 kr.⁶⁴ Bøden forhøjes ofte til 5.000 kr., hvis der også foreligger andre omstændigheder, for eksempel at landinspektøren har undladt at undersøge ejerforholdet til en af ejendommene nærmere, selvom der er grund dertil, eller at det er særligt klart, at ejeren skulle have været hørt, fordi skellet overhovedet ikke fremtrådte i marken⁶⁵. En landinspektør blev pålagt en bøde på 5.000 kr., da han, efter at have konstateret at skellet ikke kunne afsættes efter reglerne i § 4 i bekendtgørelse om matrikulære arbejder, markerede skellet med mærkepinde og til brug ved en byggesag udarbejdede en situationsplan, som på grund af en vildledende tekst kunne give det indtryk, at han havde afsat skellet⁶⁶.

Smøleri sanktioneres normalt også med bøde i hvert fald i gentagelsestilfælde. Som eksempler på dette kan nævnes:

- 1) Bøde på 5.000 kr. for ikke at gøre en arealoverførselssag færdig. Landinspektøren kunne have indsendt sagen til registrering i Geodatastyrelsen 2½ måned tidligere, og landinspektøren vidste, at rekvirenten ønskede sagen gennemført hurtigst muligt. Landinspektøren var tidligere pålagt en bøde på 5.000 kr. og tildelt en advarsel for lignende forhold⁶⁷.
- 2) Bøde på 5.000 kr. for at undlade at ekspedere en sag om arealoverførsel og for at undlade at besvare klientens henvendelser om sagen. Landinspektøren var tidligere tildelt en advarsel for langsommelig behandling af en udstykningssag⁶⁸.
- 3) Bøde på 3.000 kr. for at behandle en udstykningssag langsommeligt og for at undlade at besvare henvendelser fra den ene parts advokat. Landinspektøren var ikke tidligere tildelt sanktioner⁶⁹.
- 4) Bøde på 5.000 kr. for at undlade at tinglyse en samhörighedsdeklaration på to landbrugs-ejendomme. Tinglysning af deklarationen var en betingelse for jordbrugskommissionens godkendelse af en udstykningssag. Deklarationen blev først tinglyst efter ni års forløb⁷⁰.

⁶⁴ Sagerne nr. 355 (2011), 351 (2011), 312 (2008), 307 (2007), 301 (2007), 299 (2007) og 271 (2005).

⁶⁵ Sagerne nr. 298 (2006) og 242 (2003).

⁶⁶ Sag nr. 317 (2008).

⁶⁷ Sag nr. 354 (2011).

⁶⁸ Sag nr. 323 (2009).

⁶⁹ Sag nr. 319 (2008).

⁷⁰ Sag nr. 292 (2006).

- 5) Bøde på 25.000 kr. som en samlet sanktion i tre sager om smøleri. Landinspektøren var tidligere blevet tildelt en bøde på 5.000 kr. for ét tilfælde af smøleri og en bøde på 3.000 kr. som en samlet sanktion for tre tilfælde af smøleri. Nogle af disse sager vedrørte samme matrikulære sag som den sidste klage⁷¹.
- 6) Bøde på 25.000 kr. som en samlet sanktion i to sager om smøleri. Landinspektøren var tidligere blevet tildelt en bøde på 30.000 kr. som en samlet sanktion for tre tilfælde af smøleri samt en bøde på 3.000 kr. og en advarsel for to andre tilfælde af smøleri⁷².

Som eksempler på andre tilfælde, hvor tilsidesættelse af pligterne som landinspektør har ført til sanktion i form af bøde, kan nævnes følgende:

- 1) Bøde på 5.000 kr. for intet at foretage sig efter at have konstateret, at en skelpæl var placeret forkert. Landinspektøren henvendte sig ikke til ejeren af den tilgrænsende ejendom for at få nærmere oplysninger, før han meddelte ejeren, at skelpælen var placeret forkert, og landinspektøren henvendte sig heller ikke til den landinspektør, som havde sat skelpælen, før han henvendte sig til ejeren. Landinspektøren var tidligere blevet tildelt en irettesættelse og pålagt en bøde på 5.000 kr.⁷³
- 2) Bøde på 3.000 kr. for at have indsendt en arealoverførselssag til registrering i Geodatastyrelsen, selvom den ene part både mundtligt og skriftligt havde tilkendegivet, at vedkommende ikke kunne tiltræde arealoverførslerne⁷⁴.
- 3) Bøde på 5.000 kr. for at se bort fra eksisterende skelmærker ved afsætning af et skel og for ikke at tage hensyn til indsigelser herom fra ejeren af den pågældende ejendom⁷⁵.
- 4) Bøde på 2.000 kr. for at have gennemført tre sager på grundlag af sin egen attestation om fradragsarealer, selvom det var tvivlsomt, om sagerne kunne gennemføres uden tilladelse fra jordbrugskommissionen til erhvervelse af ejendommene⁷⁶.
- 5) Bøde på 5.000 kr. for at have gennemført en berigtigelse mod søterritoriet, som ikke var i overensstemmelse med de faktiske og retlige forhold. Landinspektøren sad desuden protester fra lodsejerne overhørig og gav kommunen en vildledende redegørelse⁷⁷.
- 6) Bøde på 8.000 kr. for at omarbejde en sag om udstykning og ejendomsberigtigelse, således at berigtigelsen udgik af sagen, men uden at foretage de tilsvarende ændringer af afmærkningen af skellene i marken. Landinspektøren undlod endvidere at efterkomme Matrikeldirektoratets pålæg om at afhjælpe manglerne⁷⁸.

5. Landinspektørers disciplinære ansvar efter § 10, stk. 1-4, for tilsidesættelse af pligterne som landinspektør forældes ikke. Landinspektørnævnet kan således behandle klager over forhold, uanset hvornår de opstod, hvis klagefristen efter § 9 a, stk. 2, er overholdt. Eksempelvis kan nævnes, at Landinspektørnævnet i 2012 behandlede en klage over en landinspektørs udførelse af sag om omdeling og sammenlægning i 1989⁷⁹ samt en klage over en landinspektørs afsætning af et skel i 2002⁸⁰. Det er naturligvis en betingelse for, at nævnet kan behandle

⁷¹ Sag nr. 252 (2003).

⁷² Sag nr. 209 (2000).

⁷³ Sag nr. 148 (1994).

⁷⁴ Sag nr. 169 (1996).

⁷⁵ Sag nr. 164 (1996).

⁷⁶ Sag nr. 141 (1993).

⁷⁷ Sag nr. 120 (1989).

⁷⁸ Sag nr. 76 (1979).

⁷⁹ Sag nr. 347.

⁸⁰ Sag nr. 353.

klager over forhold, som ligger langt tilbage i tiden, at den landinspektør, som klagen rettes mod, fortsat lever. Hvis landinspektøren har virket i et landinspektørselskab, vil klagen dog kunne rettes mod selskabet efter landinspektørens død. Pensionering er også uden betydning for landinspektørers disciplinære ansvar⁸¹.

6. Bøder, som Landinspektørnævnet pålægger, opkræves af Geodatastyrelsen og inddrives om nødvendigt af restanceinddrivelsesmyndigheden efter reglerne i inddrivelsesloven⁸². Bøderne anses ligesom andre bøder, der er pålagt af administrative nævn, ikke at vedrøre strafbare forhold og er derfor ikke omfattet af straffuldbyrdelseslovens bestemmelser om fuldbyrdelse af bødestraffe, heriblandt bestemmelsen om forvandlingsstraf⁸³.

Til stk. 2:

1. Efter denne bestemmelse kan Landinspektørnævnet frakende beskikkelsen som landinspektør. Det er en betingelse herfor, at landinspektøren enten har gjort sig skyldig i grov forsømmelse i udøvelsen af sin virksomhed, eller at landinspektøren har gjort sig skyldig i oftere gentagen forsømmelse. I begge tilfælde skal der derudover være grund til at antage, at landinspektøren ikke fremtidigt vil udøve virksomheden på forsvarlig måde. Beskikkelsen kan frakendes i et bestemt tidsrum af ét til fem års varighed eller i et ubestemt tidsrum, "indtil videre". I begge tilfælde kan frakendelsen på et senere tidspunkt ophæves af Landinspektørnævnet efter landinspektørens ansøgning om det, jf. § 12.

Landinspektørnævnet har hidtil i ét tilfælde frakendt en landinspektør beskikkelsen på grund af grov forsømmelse, og beskikkelsen blev frakendt indtil videre. Da en arealoverførselssag, som havde verseret i fire år, kunne være færdiggjort og burde have været fremmet mest muligt, var landinspektøren, som da var 78 år, "brændt ud" og havde ikke mere lyst til at beskæftige sig med sagen, hvilket i sig selv blev anset for en grov tilsidesættelse af pligterne som landinspektør. Hertil kom, at landinspektøren ikke under sagens forløb holdt parterne tilstrækkeligt orienteret og heller ikke rådgav dem om konsekvenserne af de ejendomsoverdragelser og belåninger, som fandt sted under forløbet. Otte sanktioner, som Landinspektørnævnet mere end 20 år tidligere havde tildelt landinspektøren, havde kun i ringe grad betydning for fastsættelsen af sanktionen i sagen⁸⁴.

I to tilfælde er landinspektører blevet frakendt beskikkelsen efter oftere gentagen forsømmelse i udøvelsen af deres virksomhed. I det ene tilfælde havde landinspektøren forhalet en arealoverførselssag, hvilke blandt andet skyldtes hans manglende økonomiske formåen til af andre landinspektører at købe ydelser, der var nødvendige for at gennemføre sagen. Landinspektøren var bekendt med, at sagen hastede for klienten på grund af alvorlig sygdom i dennes familie. Det var vanskeligt for klienten at komme i forbindelse med landinspektøren på hans forretningsadresse, og han udeblev også fra aftalte møder med klienten. Landinspektøren var tidligere i løbet af tre år indklaget for Landinspektørnævnet i syv sager af lignende karakter. Landinspektørnævnet fandt, at landinspektøren havde gjort sig skyldig i alvorlig og oftere gentagen forsømmelse i udøvelsen af sin virksomhed, og at der var grund til at antage,

⁸¹ Sag nr. 363.

⁸² Lov nr. 1333 af 19. december 2008 om inddrivelse af gæld til det offentlige.

⁸³ Højesterets dom af 26. februar 2003 angående bøde pålagt af Advokatnævnet.

⁸⁴ Sag nr. 210 (1999).

at han ikke fremtidigt ville udøve sin virksomhed på forsvarlig måde. Landinspektøren blev frakendt beskikkelsen i ét år⁸⁵.

I en lignende sag, som angik den matrikulære berigtigelse af jordomlægninger mellem tre landbrugsejendomme, blev landinspektøren også frakendt beskikkelsen i ét år. Ekspeditionstiden havde været urimeligt lang, og landinspektøren havde kun orienteret sin klient og ikke sagens øvrige parter om sagens gang, selvom de havde henvendt sig til ham talrige gange. I løbet af ni år havde landinspektøren tidligere været indklaget for Landinspektørnævnet i otte lignende sager⁸⁶.

Selvom Landinspektørnævnets praksis i sager om frakendelse af beskikkelse på grund af landinspektørens langsommelige sagsbehandling er meget begrænset, må det antages, at i sådanne sager vil beskikkelsen blive frakendt i et kortere tidsrum, hvis der foreligger et mindre antal alvorlige fortilfælde indenfor en kortere årrække. Er der tale om særligt grove tilfælde, eller foreligger der særlige omstændigheder, vil sanktionen være større.

2. Når en landinspektør frakendes beskikkelsen, påser Geodatastyrelsen, at beskikkelsesdokumentet tilbageleveres som fastsat i lovens § 3, stk. 2. Styrelsen udleverer dokumentet, når frakendelsestiden er udløbet, jf. lovens § 3, stk. 3. Frakendelsen og udleveringen af beskikkelsen kundgøres i Statstidende.

Til stk. 3:

Hvis landinspektørvirksomhed drives i form af et landinspektørselskab, vil også selskabet kunne tildeles sanktioner som nævnt i stk. 1 for tilsidesættelse af de pligter, som stillingen som landinspektør medfører. Bestemmelsen medfører, at såvel den landinspektør, som har begået en forseelse, som det landinspektørselskab, som vedkommende virker i, vil kunne tildeles en sanktion for forseelsen. Det må imidlertid være en betingelse for, at selskabet kan gøres ansvarligt, at en person, som virker i selskabet, har begået en forseelse, eller at det kan bebrejdes selskabet, at forseelsen blev begået, for eksempel fordi arbejdet var tilrettelagt på en forkert måde, eller fordi kontrollen med arbejdets udførelse var mangelfuld. Selskabet kan dog også blive ansvarligt for såkaldte anonyme fejl; det vil sige fejl, som er begået indenfor selskabets virksomhed, mens det er uklart, hvilken af selskabets landinspektører der er ansvarlig for fejlen. Endvidere kan selskabet blive ansvarligt for såkaldte kumulerede fejl; det vil sige fejl, som skyldes flere handlinger eller undladelser, som hver især ikke giver grundlag for at tildele den landinspektør, som er ansvarlig for den enkelte handling eller undladelse, en sanktion.

Spørgsmålet om, hvorvidt en landinspektør eller det selskab, hvori landinspektøren virkede, eller begge var ansvarlige, har foreligget i et tilfælde, hvor der blev rejst klager over landinspektørens smøleri. Klagen mod selskabet blev begrundet med, at selskabet ikke foretog sig tilstrækkeligt for, at landinspektøren fik fremmet sagen. Landinspektøren blev frakendt beskikkelsen, mens selskabet blev frifundet, da smøleriet vedrørte en sag i landinspektørens egen portefølje, som ikke overgik til landinspektørselskabet, da han indtrådte i dette selskab⁸⁷.

I tilfælde, hvor der ikke er tvivl om, hvilken landinspektør der har udført det arbejde, som

⁸⁵ Sag nr. 266 (2004).

⁸⁶ Sag nr. 235a (2002).

⁸⁷ Sag nr. 235b (2002).

giver anledning til klagen, rettes klagen normalt alene mod landinspektøren og ikke tillige mod det selskab, som vedkommende virker i. Bestemmelsen om landinspektørselskabers ansvar for tilsidesættelse af pligterne som landinspektør har især betydning i tilfælde, hvor der er tale om anonyme fejl, for eksempel i tilfælde, hvor det arbejde, der giver anledning til klagen, er udført af en medarbejder i landinspektørselskabet, som ikke har beskikkelse som landinspektør, og hvor det er uklart, under hvilken landinspektørs ansvar medarbejderen udførte arbejdet. Bestemmelsen kan også have betydning i tilfælde, hvor landinspektøren er død, før klagen bliver behandlet af Landinspektørnævnet, da selskabet så kan gøres ansvarlig⁸⁸.

Bestemmelsen i stk. 2 om frakendelse af beskikkelse som landinspektør finder ikke anvendelse på landinspektørselskaber, da selskaber som sådanne ikke kan opnå beskikkelse.

Personer eller selskaber, som er etableret i andre EU-/EØS-lande eller i visse andre lande, og som midlertidigt og lejlighedsvist udfører matrikulære arbejder i henhold til § 4, stk. 2, er også omfattet af bestemmelserne om sanktioner for tilsidesættelse af pligterne som landinspektør. Sådanne personer og selskaber kan derfor også tildeles sanktioner efter stk. 3 for tilsidesættelse af pligterne som landinspektør ligesom praktiserende landinspektører og landinspektørassistenter med beskikkelse.

Til stk. 4:

Personer eller selskaber, som er etableret i andre EU-/EØS-lande eller i visse andre lande, og som midlertidigt og lejlighedsvist udfører matrikulære arbejder i henhold til § 4, stk. 2, har ikke beskikkelse som landinspektør, og vil således ikke kunne frakendes beskikkelsen. Derimod vil de kunne frakendes retten til at udføre matrikulære arbejder i Danmark. Bestemmelsen finder i øvrigt anvendelse i samme tilfælde som bestemmelsen i stk. 2 om frakendelse af beskikkelsen som landinspektør.

Til stk. 5:

Landinspektørnævnets afgørelser efter stk. 1-4 kan ikke påklages til en anden administrativ myndighed, men kan indbringes for domstolene. Fristen herfor er seks måneder, som regnes fra det tidspunkt, da afgørelsen blev meddelt den pågældende. Fristen gælder ikke afgørelser efter andre bestemmelser, for eksempel afvisning af åbenbart grundløse sager efter § 7, stk. 3, i bekendtgørelse om Landinspektørnævnet.

Den, hvis beskikkelse frakendes, kan efter lovens § 11 begære afgørelsen indbragt for domstolene.

⁸⁸ Sag nr. 364 (2012).

§ 11.

En i henhold til § 10, stk. 2 eller 4, truffen afgørelse kan af den, afgørelsen vedrører, forlanges indbragt for domstolene.

Stk. 2. Begæring i henhold til stk. 1 skal fremsættes over for miljøministeren inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Afgørelsen skal indeholde oplysning om adgangen til at begære domstolsprøvelse og om fristen herfor. Miljøministeren anlægger sag mod den pågældende i den borgerlige retsplejes former.

Stk. 3. Begæring om sagsanlæg efter § 10, stk. 2 eller 4, har opsættende virkning, men retten kan ved kendelse bestemme, at den pågældende under sagens behandling ikke må udøve virksomhed som landinspektør. Såfremt nævnets afgørelse findes lovlig ved dommen, kan det i denne dom bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.

Til stk. 1:

Landinspektørnævnets afgørelse om frakendelse af beskikkelsen kan af den pågældende landinspektør forlanges indbragt for domstolene. Geodatastyrelsen skal herefter anlægge retssag mod landinspektøren om frakendelsens lovlighed. Dette medfører en lettelse for landinspektøren, som ellers selv måtte anlægge retssagen. Bestemmelsen omfatter også afgørelser, hvorved personer eller selskaber, som midlertidigt og lejlighedsvist har udført matrikulære arbejder i henhold til § 4, stk. 2, er blevet frakendt retten til at udføre sådanne arbejder i Danmark. Andre afgørelser, som Landinspektørnævnet har truffet, kan kun indbringes for domstolene af parterne i sagen, hvilket normalt vil sige klageren eller den indklagede landinspektør.

Til stk. 2:

Efter udløbet af fristen på fire uger kan Landinspektørnævnets afgørelse fortsat indbringes for domstolene, men den, som afgørelsen vedrører, må så selv anlægge retssagen. En sådan retssag skal anlægges indenfor fristen på seks måneder efter § 10, stk. 5.

Landinspektørnævnets afslag på ansøgninger som nævnt i § 12 om ophævelse af frakendelse af beskikkelsen og ophævelse af frakendelse af retten til midlertidigt og lejlighedsvist at udføre matrikulære arbejder i Danmark kan også af den, som afgørelsen vedrører, forlanges indbragt for domstolene. Fristen på fire uger gælder også i disse tilfælde.

Til stk. 3:

Begæringen om sagsanlæg har således som udgangspunkt opsættende virkning. Bestemmelsen medfører, at Geodatastyrelsen først kan kræve beskikkelsen tilbageleveret efter § 3, stk. 2, når fristen på fire uger efter stk. 2 er udløbet.

§ 12.

Landinspektørnævnet kan til enhver tid efter ansøgning ophæve en frakendelse i henhold til § 10, stk. 2 eller 4. Er frakendelsen sket indtil videre, og afslår nævnet ansøgningen om ophævelse af frakendelsen, kan den pågældende forlange afgørelsen prøvet ved domstolene. Det er en betingelse, at der er forløbet mindst 5 år siden frakendelsen og mindst 2 år siden, at generhvervelsen af beskikkelsen senest er nægtet ved dom. Tilsvarende gælder ved frakendelse af retten til at udføre matrikulære arbejder i henhold til § 4, stk. 2. § 11, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

Bestemmelsen svarer i princippet til bestemmelserne i straffelovens § 79, jf. § 78, stk. 2, om generhvervelse af frakendte rettigheder.

Landinspektørnævnet har hidtil ikke truffet afgørelse efter bestemmelsen.

§ 13.

Miljøministeren fastsætter de nærmere regler for Landinspektørnævnets virksomhed.

Stk. 2. Landinspektørnævnet kan lade afhøring af parter og vidner foretage ved byretten på det sted, hvor parten eller vidnet bor.

Til stk. 1:

Reglerne er fastsat i bekendtgørelse om Landinspektørnævnet.

Til stk. 2:

Landinspektørnævnet har hidtil ikke anvendt bestemmelsen.

§ 14.

Lovens bestemmelser for praktiserende landinspektører og deres assistenter med beskikelse finder tilsvarende anvendelse for landinspektører, der med særlig tilladelse i henhold til § 4, stk. 7 og 9, udfører matrikulært arbejde.

Kommunalt ansatte landinspektører, som med tilladelse efter § 4, stk. 7, udfører matrikulære arbejder for den kommune, hvori de er ansat, er således omfattet af lovens bestemmelser. Det samme gælder andre, som udfører matrikulære arbejder med tilladelse efter § 4, stk. 9.

Bestemmelsen omfatter derimod ikke landinspektører, som er ansat i Geodatastyrelsen, og som udfører matrikulære arbejder efter § 4, stk. 8. For disse vil gælde de regler, der følger af deres ansættelse i styrelsen, for eksempel forvaltningslovens regel om inhabilitet. Deres forsømmelser vil blive behandlet efter de regler for tjenesteforseelser, som gælder for deres ansættelsesforhold.

§ 14 a.

Henlægger ministeren sine beføjelser til at træffe afgørelser efter loven eller efter bestemmelser fastsat efter loven til en institution under ministeriet, kan ministeren fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelserne, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Bortset fra beføjelserne til at nedsætte Landinspektørnævnet har miljøministeren delegeret sine beføjelser efter loven til Geodatastyrelsen, jf. §§ 6 og 10 i delegationsbekendtgørelsen. Ifølge bekendtgørelsens § 11, stk. 1, kan afgørelser, som er truffet af styrelsen i henhold til delegationen, ikke påklages til ministeren. Miljøministeren kan dog efter bekendtgørelsens § 11, stk. 2, bestemme, at beføjelser, der efter bekendtgørelsen er delegeret til Geodatastyrelsen, udøves af ministeren.

§ 15.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Loven gælder ligesom udstykningsloven, som den hænger sammen med, ikke for Færøerne og Grønland.

Forkortelser m.m.:

Anerkendelsesdirektivet:	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer.
Bekendtgørelse om beskikkelse m.m.:	Bekendtgørelse nr. 955 af 11. juli 2013 om beskikkelse som landinspektør, om anmeldelsespligt ved midlertidig udførelse af tjenesteydelser og om landinspektørers oplysningspligter.
Bekendtgørelse om matrikulære arbejder:	Bekendtgørelse nr. 1088 af 17. september 2010 om matrikulære arbejder.
Bekendtgørelse om tinglysning i tingbogen (fast ejendom):	Bekendtgørelse nr. 834 af 3. marts 2009 om tinglysning i tingbogen (fast ejendom).
Bygningsreglement 2010:	Bekendtgørelse nr. 810 af 28. juni 2010 om offentliggørelse af bygningsreglement 2010 (BR 10).
Delegationsbekendtgørelsen:	Bekendtgørelse nr. 890 af 28. august 2012 om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Kort- og Matrikelstyrelsen.
Erstatningsansvarsloven:	Bekendtgørelse nr. 885 af 20. september 2009 af lov om erstatningsansvar.
Lov om tjenesteydelser i det indre marked	Lov nr. 384 af 25. maj 2009 om tjenesteydelser i det indre marked.
Markedsføringsloven:	Bekendtgørelse nr. 58 af 20. januar 2012 af lov om markedsføring.
Sag nr.	Landinspektørnævnets sagsnummer.
Selskabsloven	Bekendtgørelse nr. 322 af 11. april 2011 af lov om aktie- og anpartsselskaber.
Servicedirektivet:	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked.

Tinglysningsloven:

Bekendtgørelse nr. 158 af 9. marts 2006 af lov om tinglysning.

Udstykningsloven:

Bekendtgørelse nr. 1213 af 7. oktober 2013 af lov om udstykning og anden registrering i matriklen.

Bekendtgørelse om beskikkelse som landinspektør, om anmeldelsespligt ved midlertidig udførelse af tjenesteydelser og om landinspektørers oplysningspligter^{*)}

I medfør af § 1, stk. 5, § 4, stk. 3, § 4 e og § 8, stk. 3, i lov om landinspektorvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 680 af 17. juni 2013, fastsættes:

Ansøgning om beskikkelse som landinspektør

§ 1. Ret til at få meddelt beskikkelse som landinspektør har, jf. § 1, stk. 2, i lov om landinspektorvirksomhed, enhver, der

- 1) er myndig og ikke er under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7,
- 2) ikke er under rekonstruktionsbehandling eller konkurs,
- 3) har bestået dansk landinspektørexamen og
- 4) i mindst 3 år efter landinspektørexamen har deltaget i udførelsen af almindeligt forekommende matrikulære arbejder ved ansættelse hos en praktiserende landinspektør, ved Geodatastyrelsens sønderjyske afdeling eller ved matrikelmyndigheden i Københavns Kommune eller Frederiksberg Kommune.

Stk. 2. Ansøgeren bekræfter ved sin underskrift på ansøgningen, at kravene i stk. 1, nr. 1 og 2, er opfyldt. Til dokumentation for, at kravene i stk. 1, nr. 3 og 4, er opfyldt, indsendes kopi af eksamensbevis og erklæring fra ansættelsesstedet om omfanget og indholdet af det matrikulære arbejde, som ansøgeren har udført hos vedkommende. Endvidere indsendes kopi af dåbs-, navne- eller fødselsattest.

§ 2. Ansøgning om beskikkelse sendes til Geodatastyrelsen, eventuelt som e-post til styrelsens e-postkasse: gst@gst.dk, eller til Erhvervsstyrelsens kvikskranke: www.BusinessInDenmark.dk. Dette gælder også ansøgning om beskikkelse på grundlag af udenlandske erhvervmæssige kvalifikationer.

§ 3. Inden én måned efter, at Geodatastyrelsen har modtaget en ansøgning om beskikkelse, sender styrelsen en kvittering til ansøgeren. Styrelsen oplyser samtidigt ansøgeren om eventuelt manglende dokumenter.

Stk. 2. Styrelsen oplyser endvidere ansøgeren om

- 1) fristen for meddelelse af afgørelsen, jf. § 4, stk. 2, og om muligheden for forlængelse af fristen, jf. § 4, stk. 3,
- 2) at ansøgeren ikke kan betragte ansøgningen for imødekommet, hvis afgørelsen ikke er truffet og meddelt, inden fristen udløber, jf. § 4, stk. 4, og
- 3) klagemuligheder, jf. § 4, stk. 5.

§ 4. Geodatastyrelsen behandler ansøgninger om beskikkelse hurtigst muligt.

Stk. 2. Geodatastyrelsen træffer afgørelse inden 3 måneder efter modtagelsen af en fuldt dokumenteret ansøgning. Begrundelsen for afgørelsen meddeles ansøgeren.

Stk. 3. Fristen kan forlænges med én måned, hvis sagens kompleksitet berettiger det. Ansøgeren underrettes om grunden til forlængelsen og dens varighed inden udløbet af fristen efter stk. 2.

Stk. 4. Selvom Geodatastyrelsen ikke har meddelt ansøgeren afgørelsen inden udløbet af fristerne efter stk. 2 eller 3, kan ansøgningen ikke anses for imødekommet.

Stk. 5. Afslag på en ansøgning om beskikkelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, men kan indbringes for domstolene. Dette gælder ligeledes, hvis afgørelsen ikke træffes inden tidsfristens udløb.

Ansøgning på grundlag af udenlandske erhvervmæssige kvalifikationer

§ 5. Bestemmelserne i § 1, stk. 1, nr. 1 og 2, finder ligeledes anvendelse på ansøgninger om beskikkelse fra statsborgere fra andre EU/EØS-lande eller fra lande, som EU har indgået aftale med om adgangen til udøvelse af lovregulerede erhverv, når ansøgeren påberåber sig anerkendelse af sine erhvervmæssige kvalifikationer i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer, jf. dog stk. 2-5.

Stk. 2. Ansøgningen vedlægges dokumentation for ansøgerens identitet og nationalitet samt kopier af relevante

^{*)} Bekendtgørelse nr. 703 af 17. juni 2013.

uddannelsesbeviser fra hjemlandet og dokumentation for ansøgerens erhvervs erfaring.

Stk. 3. Ansøgeren skal være myndig og må ikke være underlagt begrænsninger i retten til at forpligte sig ved retshandler eller i retten til at råde over sin formue efter de regler, som gælder i hjemlandet.

Stk. 4. Ansøgeren må ikke være under rekonstruktionsbehandling eller konkurs efter de regler, som gælder i hjemlandet.

Stk. 5. Hvis det erhverv, som svarer til landinspektørvirksomhed i Danmark, ikke er lovreguleret i ansøgerens hjemland, skal ansøgeren dokumentere, at vedkommende er fuldt kvalificeret til at udøve erhvervet i hjemlandet, og at vedkommende har udøvet erhvervet i hjemlandet mindst 2 år i løbet af de forudgående 10 år.

Stk. 6. Stk. 1-4 finder ligeledes anvendelse på ansøgninger om beskikkelse efter bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 55 af 10. december 1998 om overenskomst af 24. oktober 1990 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om nordisk arbejdsmarked for personer, som har gennemgået en erhvervskompetencegivende, højere uddannelse af mindst tre års varighed.

§ 6. Geodatastyrelsen kan stille krav om, at ansøgeren skal gennemgå en prøvetid, der ikke må overstige 3 år, eller skal bestå en egnethedsprøve, hvis

- 1) varigheden af den uddannelse, som ansøgeren har gennemgået, er mindst ét år kortere end den normerede uddannelsesetid for landinspektører i Danmark,
- 2) den uddannelse, som ansøgeren har gennemgået, omfatter fag eller discipliner, der er væsentligt forskellige fra dem, der indgår i den danske landinspektøruddannelse, eller
- 3) landinspektørvirksomhed i Danmark omfatter en eller flere former for lovreguleret erhvervs mæssig virksomhed, der ikke forekommer i det tilsvarende erhverv i ansøgerens hjemland, og hvis denne virksomhed alene må udføres af landinspektører i Danmark, og hvis landinspektøruddannelsen omfatter fag eller discipliner, der er væsentligt forskellige fra dem, der er omfattet af ansøgerens kursus- eller uddannelsesbevis.

Stk. 2. Ansøgeren kan vælge mellem en prøvetid og en egnethedsprøve.

Stk. 3. Ved ansøgninger som nævnt i § 5, stk. 6, gælder de regler om prøvetid og egnethedsprøve, som er fastsat i artikel 6 i den nævnte overenskomst.

Landinspektørers oplysningspligt overfor klienter

§ 7. Landinspektører skal oplyse deres klienter om

- 1) Geodatastyrelsens adresse, eventuelt e-postadresse, eller adressen på Erhvervsstyrelsens kvikskranke: www.BusinessInDenmark.dk,
- 2) brancheorganisationer eller lignende, som vedkommende er medlem af, og
- 3) deres erhvervs mæssige titel og det EU/EØS-land, hvor tilladelsen til at anvende titlen er givet.

Stk. 2. Hvis en klient anmoder om det, skal landinspektøren oplyse om lovgivningen vedrørende landinspektørers

virksomhed, og om hvordan klienten kan blive bekendt med denne.

Stk. 3. Oplysningerne skal gøres tilgængelige, før kontrakt indgås, eller, hvis der ikke indgås en skriftlig kontrakt, før leveringen af tjenesteydelsen. Vedkommende bestemmer selv, hvordan og i hvilken form oplysningerne gives.

Midlertidig og lejlighedsvis udførelse af matrikulære arbejder m.m.

§ 8. Første gang den, der er etableret i et andet EU/EØS-land eller i et land, som EU har indgået aftale med om adgangen til udøvelse af lovregulerede erhverv, agter midlertidigt og lejlighedsvis at udføre matrikulære arbejder eller andre arbejder, som landinspektører har eneret til at udføre i Danmark, skal den pågældende forinden skriftligt anmelde dette til Geodatastyrelsen, eventuelt som e-post til styrelsens e-postkasse: gst@gst.dk, eller til Erhvervsstyrelsens kvikskranke: www.BusinessInDenmark.dk.

Stk. 2. Med anmeldelsen skal følge

- 1) oplysninger om anmelderens eventuelle erhvervsansvarsforsikring eller lignende,
- 2) dokumentation for anmelderens identitet og nationalitet,
- 3) attest fra hjemlandets kompetente myndighed om, at anmelderen er lovligt etableret i et af de i stk. 1 nævnte lande og udøver virksomhed, som svarer til landinspektørvirksomhed i Danmark, og at det på tidspunktet for udstedelsen af attesten ikke varigt eller midlertidigt er forbudt anmelderen at udøve denne virksomhed,
- 4) dokumentation for anmelderens erhvervs mæssige kvalifikationer og
- 5) dokumentation for, at anmelderen, hvis erhvervet ikke er lovreguleret i anmelderens hjemland, har udøvet virksomhed, som svarer til landinspektørvirksomhed i Danmark, i mindst 2 år i løbet af de forudgående 10 år.

Stk. 3. Anmeldelsen skal fornyes én gang om året, hvis anmelderen i løbet af det pågældende år agter midlertidigt og lejlighedsvis at udføre matrikulære arbejder eller andre arbejder, som landinspektører har eneret til at udføre i Danmark.

§ 9. Anmelderen skal udøve virksomhed i Danmark under den titel, der anvendes i anmelderens hjemland, hvis titlen for erhvervet er fastsat ved lov i dette land. Hvis titlen ikke er fastsat ved lov i hjemlandet, skal anmelderen anføre, hvilken uddannelse vedkommende har. Titlen eller uddannelsen anføres på hjemlandets officielle sprog eller på et af dette lands officielle sprog, således at enhver forveksling med den danske landinspektørtitel undgås.

§ 10. Den, der er etableret i et andet EU/EØS-land eller i et land, som EU har indgået aftale med om adgangen til udøvelse af lovregulerede erhverv, og som midlertidigt og lejlighedsvis udfører matrikulære arbejder i Danmark, skal udover de oplysninger, som er nævnt i § 7, oplyse sine klienter om

- 1) sin erhvervs mæssige titel, jf. § 9,
- 2) navnet og adressen på det offentlige register i hjemlandet, som den pågældende er optaget i, samt den pågæld-

Bilag 1

endes registreringsnummer eller tilsvarende identifikation i dette register,

- 3) navnet og adressen på hjemlandets kompetente myndighed,
- 4) registreringsnummeret, hvis den pågældende driver momspligtig virksomhed i etableringslandet, og
- 5) eventuel erhvervsansvarsforsikringsaftale eller lignende, jf. § 8, stk. 2, nr. 1.

Stk. 2. Er den pågældendes ydelse ikke dækket af en erhvervsansvarsforsikring, skal den pågældende oplyse modtageren af ydelsen herom.

Straf

§ 11. Overtrædelse af §§ 7 og 10 straffes med bøde.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Ikrafttræden

§ 12. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2013.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 891 af 28. august 2012 om beskikkelse som landinspektør, om anmeldelsespligt ved midlertidig udførelse af tjenesteydelser og om landinspektørers oplysningspligter ophæves.

Bekendtgørelse om landinspektørselskaber^{*)}

I medfør af § 4 a, stk. 7 og 8, og § 8, stk. 3, i lov om landinspektørvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 680 af 17. juni 2013, fastsættes følgende:

Regelanvendelse

§ 1. Reglerne i selskabsloven finder med de ændringer og tilføjelser, der følger af denne bekendtgørelse, anvendelse på landinspektørselskaber, herunder landinspektørholdingselskaber.

Stk. 2. I SE-selskaber med et tostrengt ledelsessystem finder bestemmelsen i § 4 a, stk. 5, 1. pkt., i lov om landinspektørvirksomhed anvendelse på selskabets tilsynsorgan, mens lovens § 4 a, stk. 5, 2. pkt., finder anvendelse på selskabets ledelsesorgan.

Oprettelse af landinspektørselskaber

§ 2. Et landinspektørselskab må kun oprettes ved stiftelse af et aktie-, anparts- eller partnerselskab eller ved fusion af bestående landinspektørselskaber. Et landinspektørselskab må dog oprettes ved tilpasning af et aktie-, anparts- eller partnerselskab, der allerede er registreret, hvis dette ikke forud herfor har drevet erhvervs-mæssig virksomhed.

Stk. 2. Landinspektørselskabets bestyrelse skal straks efter, at selskabet er registreret, sende den i § 8 nævnte fortegnelse til Geodatastyrelsen. Hvis det ikke fremgår af fortegnelsen, skal bestyrelsen oplyse selskabsdeltagernes fulde navn, bopæl og eventuelle cvr-numre samt nominelle ejerandel og stemmeandel. Det skal endvidere oplyses, om selskabsdeltagerne er landinspektører med beskikkelse, landinspektørselskaber, landinspektørholdingselskaber eller andet. Selskabets vedtægtsmæssige formål skal også oplyses.

Stk. 3. For landinspektørselskaber, der er partnerselskaber, skal bestyrelsen tillige oplyse den eller de fuldt ansvarlige selskabsdeltageres fulde navn, bopæl og eventuelle cvr-numre.

Stk. 4. Stk. 2 og 3 gælder også ved enhver senere ændring af fortegnelsen eller af de øvrige oplysninger.

Holdingselskaber

§ 3. Et landinspektørholdingselskab er et landinspektørselskab, der alene ejes af praktiserende landinspektører eller af landinspektørselskaber, der alene ejes af praktiserende landinspektører, og hvis eneste formål og aktivitet er at eje aktier eller anpartar i et andet landinspektørselskab eller

landinspektørholdingselskab. Et landinspektørholdingselskab kan uden begrænsning eje aktier eller anpartar og stemmerettigheder i et landinspektørselskab.

Stk. 2. Andre selskaber, hvis eneste formål og aktivitet er at eje aktier eller anpartar i et andet selskab, kan højst eje 15 pct. af aktie- eller anpartskapitalen og stemmerettighederne i et landinspektørselskab, jf. § 4 a, stk. 4, i lov om landinspektørvirksomhed.

Selskabsnavne

§ 4. Det skal af et landinspektørselskabs navn fremgå, at det er et sådant selskab, jf. § 4 a, stk. 2, i lov om landinspektørvirksomhed.

Stk. 2. Et landinspektørselskab må ikke navngives med stednavne, der kan give indtryk af, at det pågældende selskab har eneret eller på anden måde en fortrinsstilling til at udføre matrikulære arbejder inden for et bestemt geografisk område.

Stk. 3. Ændring af et landinspektørselskabs navn skal meddeles Geodatastyrelsen straks efter, at ændringen har fundet sted.

Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 2 finder tilsvarende anvendelse for landinspektørvirksomhed, der drives i anden form end landinspektørselskaber. Navne på sådanne landinspektørvirksomheder, der er taget i brug inden den 13. november 1991, kan dog fortsat benyttes, selvom de ikke er i overensstemmelse med bestemmelsen i stk. 2.

Aktier og anpartar m.v.

§ 5. Aktier i et landinspektørselskab skal udstedes på navn. Hvis der er udstedt aktiebrev, skal dette indeholde en utvetydig og iøjnefaldende angivelse af, at det ikke er et omsætningspapir.

§ 6. Den stemmeret, der er knyttet til en aktie eller anpart, kan alene udøves af ejeren.

Stk. 2. En aktionær eller anpartshaver har ret til at møde på generalforsamlingen ved en fuldmægtig. En fuldmægtig for en landinspektør med beskikkelse eller for et landinspektørselskab skal have beskikkelse som landinspektør og skal aktivt drive landinspektørvirksomhed.

§ 7. Optagelse af lån mod obligationer eller andre gælds-breve, der giver långiveren ret til at konvertere sin fordring til aktier eller anpartar i selskabet, må kun ske, hvis långive-

^{*)} Bekendtgørelse nr. 955 af 11. juli 2013.

ren opfylder betingelserne for at kunne eje aktier eller anpartar i selskabet. Det samme gælder tildeling af tegningsrettigheder, optagelse af lån mod obligationer eller andre gældsbreve med ret til rente, hvis størrelse helt eller delvis er afhængig af det udbytte, som selskabets aktier eller anpartar afkaster, eller af årets overskud.

Stk. 2. Bestemmelserne i §§ 9 og 10 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til de i stk. 1 nævnte gældsbreve.

Stk. 3. Såfremt långiveren ikke længere opfylder betingelserne for at kunne eje aktier eller anpartar i selskabet, forfalder gældsbreve omfattet af stk. 1 til indfrielse efter 6 måneder.

§ 8. Bestyrelsen for et landinspektørselskab skal i den i selskabslovens § 50 nævnte fortegnelse anføre selskabsdeltagerens navn og for landinspektører med beskikkelse, der aktivt driver landinspektorvirksomhed, tillige det landinspektørselskab, hvor vedkommende driver virksomhed som landinspektor. Har en aktie eller anpart skiftet ejer, skal ændringen noteres senest 1 måned efter, at ejerskiftet har fundet sted.

Overdragelse af aktier m.v.

§ 9. Overdragelse til eje af aktier og anpartar i et landinspektørselskab må kun ske til en landinspektor med beskikkelse, et landinspektørselskab eller andre personer eller selskaber, hvis den pågældende selskabsdeltager herefter opfylder betingelserne i § 4 a, stk. 4, i lov om landinspektorvirksomhed for at kunne eje aktier eller anpartar i et landinspektørselskab.

Stk. 2. De til aktier og anpartar knyttede rettigheder må kun overdrages samlet.

§ 10. Overdragelse eller anden overgang til eje af aktier eller anpartar i et landinspektørselskab må kun ske med selskabets forudgående samtykke, jf. dog § 12, stk. 3.

Indløsning af aktier m.v.

§ 11. En selskabsdeltager, der ikke længere opfylder betingelserne i § 4 a, stk. 4, i lov om landinspektorvirksomhed, skal underrette selskabet herom senest inden for 1 måned.

Stk. 2. Medmindre aktierne eller anpartarerne afhændes med samtykke efter § 10, påhviler det selskabets bestyrelse at indkalde til en ekstraordinær generalforsamling, hvor selskabets aktionærer eller anpartshavere er pligtige at vedtage beslutning om selskabets opløsning. Generalforsamlingen kan dog i stedet træffe beslutning om kapitalnedsættelse ved indløsning af aktierne eller anpartarerne eller en del af disse, således at betingelserne i § 4 a, stk. 4, i lov om landinspektorvirksomhed på ny opfyldes, såfremt indløsningen kan ske i overensstemmelse med lovgivningens regler herom. Generalforsamlingen skal afholdes inden 4 måneder efter afgivelsen af den i stk. 1 nævnte meddelelse.

Stk. 3. Såfremt selskabets bestyrelse i øvrigt bliver bekendt med, at en selskabsdeltager ikke længere opfylder betingelserne i § 4 a, stk. 4, i lov om landinspektorvirksomhed, finder stk. 2 tilsvarende anvendelse, således at fristen regnes fra det tidspunkt, da bestyrelsen blev bekendt hermed. Gene-

ralforsamlingen kan dog tidligst afholdes 1 måned efter ændringens indtræden.

Alder, sygdom og dødsfald m.v.

§ 12. En selskabsdeltager, der er landinspektor med beskikkelse og aktivt driver landinspektorvirksomhed i selskabet eller i dets moder- eller datterselskab, og som på grund af sygdom eller alder ophører med erhvervmæssig virksomhed, kan uanset bestemmelserne i § 11 med de øvrige selskabsdeltageres samtykke bevare sine aktie- eller anpartsbesiddelser. Såfremt en sådan selskabsdeltager genoptager erhvervmæssig virksomhed som selvstændig eller ansat, skal aktie- eller anpartsbesiddelsen afvikles eller nedbringes efter reglerne i § 11, medmindre selskabsdeltageren på ny aktivt driver virksomhed som landinspektor i landinspektørselskabet, i dets moderselskab eller i dets datterselskab, jf. § 4 a, stk. 4, i lov om landinspektorvirksomhed.

Stk. 2. En selskabsdeltager med mere end 15 pct. af aktie- eller anpartskapitalen, som har sin hovedbeskæftigelse i selskabet, og som på grund af sygdom eller alder ophører med erhvervmæssig virksomhed, kan uanset § 11 med de øvrige selskabsdeltageres samtykke bevare sine aktie- eller anpartsbesiddelser. Såfremt en sådan selskabsdeltager genoptager erhvervmæssig virksomhed som selvstændig eller ansat, skal aktie- eller anpartsbesiddelsen afvikles eller nedbringes efter reglerne i § 11, medmindre selskabsdeltageren på ny har sin hovedbeskæftigelse i selskabet.

Stk. 3. I tilfælde af en aktionærs eller anpartshavers død kan dennes dødsbo, efterlevende ægtefælle eller arvinger eje afdødes aktier eller anpartar indtil udløbet af det efter dødsfaldet følgende fulde regnskabsår. Herefter kan ægtefællen eller arvingerne eje aktier eller anpartar, såfremt betingelserne i § 4 a, stk. 4, i lov om landinspektorvirksomhed er opfyldt. Såfremt disse betingelser ikke opfyldes efter udløbet af den nævnte periode, finder § 11, stk. 2, tilsvarende anvendelse, således at fristen for afholdelse af generalforsamling regnes fra periodens udløb.

Tvangsrealisation

§ 13. Ved panthaveres eller retsforfølgende kreditørers iværksættelse af tvangssalg af en selskabsdeltagers aktier eller anpartar i et landinspektørselskab finder § 11, stk. 2, tilsvarende anvendelse, idet afhændelse efter § 10 dog tillige kræver pantsætters samtykke.

§ 14. I SE-selskaber med et tostrengt ledelsessystem finder bestemmelserne i § 8, § 11, stk. 2 og 3, § 12, stk. 3, 3. pkt., og § 13, der i landinspektoraktieselskaber gælder for bestyrelsen, anvendelse på SE-selskabets tilsynsorgan.

Fortabelse af rettigheder som aktionær eller anpartshaver

§ 15. En aktionær eller anpartshaver, der ejer aktier eller anpartar i et landinspektørselskab efter reglerne i § 12, kan ikke udøve stemmeret for de pågældende aktier eller anpartar. En sådan selskabsdeltager bevarer i øvrigt de rettigheder, der er forbundet med aktier eller anpartar i det pågældende landinspektørselskab.

Stk. 2. En aktionær eller anpartshaver, der er ophørt med at opfylde betingelserne i § 4 a, stk. 4, i lov om landinspektørvirksomhed, og som ikke er omfattet af § 12, har efter udløbet af den i § 11, stk. 2, anførte frist ikke de rettigheder, der er knyttet til aktie- eller anpartsbesiddelsen, herunder stemmeret og ret til udbytte eller udlodning. Andre aktionærer og anpartshavere, der ikke opfylder betingelserne i § 4 a, stk. 4, i lov om landinspektørvirksomhed, har ikke de rettigheder, der er knyttet til aktie- eller anpartsbesiddelsen.

Stk. 3. Bestemmelserne i selskabslovens § 85, finder tilsvarende anvendelse for aktier eller anparter, hvortil stemmeretten ikke kan udøves efter stk. 1 eller 2.

Stk. 4. Hvis stemmeretten til aktier eller anparter, som er medregnet i de mindst 51 pct. af aktie- eller anpartskapitalen, som skal ejes af landinspektører med beskikkelse, der aktivt driver virksomhed i selskabet eller i dets moder- eller datterselskab, eller af et andet landinspektørselskab, ikke kan udøves efter stk. 1 eller 2, reduceres stemmeretten til de øvrige aktier eller anparter om nødvendigt forholdsmæssigt, således at landinspektører med beskikkelse eller landinspektørselskaber kan udøve 51 pct. af de effektive stemmerettigheder.

Omdannelse

§ 16. Et landinspektørselskab, som ikke længere opfylder betingelserne for sådanne selskaber, skal straks ændre sit navn og formål eller indlede likvidation.

Kontrol

§ 17. Geodatastyrelsen påser, at denne bekendtgørelse overholdes.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen kan efter reglerne i selskabsloven efter anmodning fra Geodatastyrelsen beslutte, at et landinspektørselskab skal opløses, såfremt selskabet trods opfordring hertil ikke opfylder sine forpligtelser efter lov om landinspektørvirksomhed eller denne bekendtgørelse.

Straf

§ 18. Overtrædelse af §§ 2-5 og §§ 7-14 straffes med bøde.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Indberetning af oplysninger

§ 19. Meddelelser om landinspektørselskabers forhold, som efter denne bekendtgørelse skal sendes til Geodatastyrelsen, kan sendes som e-post til styrelsens e-postkasse: gst@gst.dk, eller via Erhvervsstyrelsens kvikskranke: www.BusinessInDenmark.dk.

Ikrafttrædelsesbestemmelser

§ 20. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 2013.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 701 af 17. juni 2013 om landinspektørselskaber ophæves.

Bekendtgørelse om ansvarsforsikring for landinspektørvirksomhed ^{*)}

I medfør af § 4 c, stk. 2, og § 8, stk. 3, i lov om landinspektørvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 680 af 17. juni 2013, fastsættes følgende:

§ 1. Det er en betingelse for udførelse af matrikulære arbejder, jf. § 13, stk. 1, i lov om udstykning og anden registrering i matriklen, og andre arbejder, som efter lovgivningen skal udføres af en landinspektør, at der for landinspektøren er tegnet forsikring for erstatningsansvar som følge af handlinger eller undladelser begået af landinspektøren selv eller af landinspektørens ansatte. Forsikringen skal udover tab som følge af udførelsen af matrikulære arbejder og andre arbejder, som efter lovgivningen skal udføres af en landinspektør, dække tab som følge af anden landinspektørvirksomhed. Forsikringselskabet hæfter umiddelbart overfor skadelidte.

Stk. 2. Når landinspektørvirksomhed drives i selskabsform, skal forsikringen dække såvel selskabets ansvar som ansvaret for de praktiserende landinspektører, der deltager i selskabet, og ansvaret for andre landinspektører med beskikkelse, som er ansat i selskabet.

Stk. 3. Forsikringen skal dække i mindst 5 år efter, at landinspektøren eller landinspektørselskabet varigt er ophørt med at drive landinspektørvirksomhed.

§ 2. I landinspektørselskaber, hvori der virker 4 eller flere landinspektører med beskikkelse, og i interessentskaber eller andre former for samvirker med 4 eller flere landinspektører med beskikkelse, skal ansvarsforsikringen have en samlet dækningssum pr. forsikringsår på mindst 16 mio. kr.

Stk. 2. I andre landinspektørselskaber eller andre interessentskaber eller samvirker skal ansvarsforsikringen have en samlet dækningssum pr. forsikringsår på mindst 4 mio. kr. multipliceret med antallet af landinspektører med beskikkelse i virksomheden.

Stk. 3. Uanset stk. 1 og 2 kan ansvarsforsikring tegnes således, at der for den enkelte landinspektør med beskikkelse er dækning med en dækningssum pr. forsikringsår på mindst

4 mio. kr. Det er dog en betingelse herfor, at forsikringen omfatter dækning for genkraftsættelse af forsikringssummen i tilfælde af, at den måtte blive udtømt som følge af en eller flere skader i et forsikringsår.

§ 3. Før en landinspektør påbegynder at udføre matrikulære arbejder eller andre arbejder, der efter lovgivningen skal udføres af en landinspektør, skal der for Geodatastyrelsen foreligge en erklæring fra et forsikringselskab om, at der er tegnet forsikring for landinspektøren som nævnt i §§ 1 og 2. Erklæringen registreres i Geodatastyrelsen.

Stk. 2. Geodatastyrelsen kan fastsætte erklæringens form.

§ 4. Ophører ansvarsforsikringen, skal forsikringselskabet tilsende Geodatastyrelsen meddelelse herom. Meddelelsen skal fremsendes således, at den modtages af styrelsen mindst 14 dage før forsikringens ophør.

Stk. 2. Geodatastyrelsen kan fastsætte meddelelsens form.

§ 5. Forsikringselskabet skal have hjemsted i et EU/EØS-land.

§ 6. §§ 1 - 5 gælder ikke for personer eller selskaber, som er etableret i andre EU/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv, og som midlertidigt og lejlighedsvis udfører matrikulære arbejder i medfør af § 4, stk. 2, i lov om landinspektørvirksomhed.

§ 7. Overtrædelse af §§ 1-5 straffes med bøde.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

§ 8. Erklæringer og meddelelser efter §§ 3 og 4 kan sendes til Geodatastyrelsen, eventuelt som e-post til styrelsens e-postkasse: gst@gst.dk, eller via Erhvervsstyrelsens kvikskranke: www.BusinessInDenmark.dk

§ 9. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2013.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 412 af 3. maj 2012 om ansvarsforsikring for landinspektørvirksomhed ophæves.

^{*)} Bekendtgørelse nr. 702 af 17. juni 2013.

Bekendtgørelse om Landinspektørnævnet^{*)}

I medfør af § 13, stk. 1, i lov om landinspektørvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 680 af 17. juni 2013, fastsættes:

§ 1. Landinspektørnævnet består af en landsdommer som formand samt 2 andre medlemmer, hvoraf det ene skal være en landinspektør, der er ansat i Geodatastyrelsen, og det andet en praktiserende landinspektør, jf. § 9 i lov om landinspektørvirksomhed.

§ 2. Nævnets 3 medlemmer udpeges af miljøministeren efter indstilling fra henholdsvis Justitsministeriet, Geodatastyrelsen og Den danske Landinspektørforening.

Stk. 2. På samme måde udpeger miljøministeren stedfortrædere for hvert af nævnets medlemmer.

Stk. 3. Nævnets medlemmer og deres stedfortrædere udpeges for 8-årige perioder. Genudpegning kan finde sted. Anmodning om at blive fritaget i løbet af en periode afgøres af miljøministeren.

Stk. 4. Et medlem, hvis funktionsperiode er udløbet, kan medvirke ved afslutning af sager, som er påbegyndt forinden.

Stk. 5. Geodatastyrelsen udpeger en eller flere sekretærer for nævnet. Hvis en sekretær ikke kan medvirke ved behandlingen af en sag, jf. § 6, udpeger nævnet en anden til at virke som sekretær under sagen.

§ 3. Intet af nævnets medlemmer må deltage i behandlingen af en sag, når vedkommende efter retsplejelovens regler ville være inhabil som dommer.

§ 4. Et medlem har pligt til at give nævnet meddelelse om omstændigheder, som vil kunne medføre vedkommendes inhabilitet, jf. § 3, ligesom ethvert af nævnets andre medlemmer, der måtte være bekendt med sådanne omstændigheder, er forpligtet til at rejse spørgsmålet herom.

§ 5. Spørgsmål om, hvorvidt et medlem af nævnet skal give sit sæde, bør så vidt muligt rejses, inden nævnets behandling af selve sagen begynder.

Stk. 2. Afgørelse træffes ved kendelse af nævnet. Det pågældende medlem er ikke udelukket fra at deltage i påkendelse af spørgsmålet.

§ 6. For sekretærerne finder §§ 3 - 5 tilsvarende anvendelse.

§ 7. Nævnet behandler klager over, at en praktiserende landinspektør eller en landinspektørassistent med beskikkelse ved udøvelsen af sin virksomhed har tilsidesat de pligter, som vedkommendes stilling medfører, jf. § 9 a, stk. 1, i lov om landinspektørvirksomhed. Nævnet behandler ligeledes tilsvarende klager over landinspektørselskaber og personer og selskaber, som er etableret i andre EU/EØS-lande eller i lande, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv, og som midlertidigt og lejlighedsvis udfører matrikulære arbejder i medfør af § 4, stk. 2, i lov om landinspektørvirksomhed.

Stk. 2. Nævnet kan endvidere behandle klager over landinspektører, der med tilladelse fra miljøministeren i henhold til § 4, stk. 7 eller 9, i lov om landinspektørvirksomhed udfører matrikulære arbejder, jf. lovens § 14.

Stk. 3. Nævnet kan afvise at realitetsbehandle klager, som anses for åbenbart grundløse.

Stk. 4. Klage skal indgives senest 1 år efter, at klageren blev bekendt med det forhold, som klagen vedrører, jf. § 9 a, stk. 2, i lov om landinspektørvirksomhed. Landinspektørnævnet kan dog behandle en klage, der indgives senere, når omstændighederne taler derfor.

§ 8. Sag kan begæres rejst såvel af offentlige myndigheder som af andre, der har en retlig interesse i sagen. Begæringen skal være skriftlig og skal indeholde en fremstilling af de forhold, der ønskes bedømt af nævnet. Nævnet kan endvidere rejse sag på eget initiativ.

Stk. 2. Hvis sagen bliver genstand for strafferetlig forfølgning, bør nævnets behandling i almindelighed afvente afslutningen af denne.

§ 9. Inden nævnet behandler en sag i realiteten, skal den indklagede have meddelelse om sagen samt lejlighed til at udtale sig skriftligt. Det skal fremgå af meddelelsen, at den pågældende kan møde for nævnet med en bisidder, eventuelt en advokat, og at klagen vil kunne behandles på det foreliggende grundlag, hvis den indklagede ikke svarer i sagen.

Stk. 2. Det påhviler nævnet at sørge for, at parterne, inden sagen realitetsbehandles, modtager kopi af modpartens indlæg, hvis disse må anses af betydning for sagens afgørelse.

Stk. 3. Indklagede indkaldes til møde for nævnet med 8 dages varsel. Nævnet skal sikre sig bevis for, at indkaldelsen er kommet frem til vedkommende. Nævnet kan opfordre klageren og andre til at møde og afgive forklaring for nævn-

*) Bekendtgørelse nr. 704 af 17. juni 2013.

et, men således at det fremgår af opfordringen, at vedkommende ikke har pligt til at møde. Andre end klageren, der efter nævnets opfordring afgiver forklaring, kan ydes godtgørelse i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i medfør af retsplejelovens § 188, stk. 1.

Stk. 4. Nævnet kan lade afhøring af parter og vidner foretage ved byretten på det sted, hvor parten eller vidnet bor, jf. § 13, stk. 2, i lov om landinspektørvirksomhed.

Stk. 5. Til nævnets møder er der ikke adgang for offentligheden.

§ 10. Over nævnets møder føres en protokol, hvor tid og sted for mødet samt navnene på de fremmødte angives. Der optages en kort fremstilling af forhandlingerne, herunder fremførte klagepunkter og indsigelser. Protokollen føres i øvrigt efter formandens nærmere bestemmelse i hver enkelt sag.

§ 11. Nævnet træffer snarest muligt efter sagens endelige behandling afgørelse ved en kendelse, eller, hvor mundtlig forhandling ikke finder sted, ved en beslutning. Begge afgørelser skal indeholde en fremstilling af sagen og de grunde, der har ført til udfaldet.

§ 12. Nævnet skal være fuldtalligt under rådslagning og afgørelse af sagen. Hvis et medlem på grund af sygdom eller andre årsager er forhindret i at deltage i afgørelsen, indtræder vedkommendes stedfortræder.

Stk. 2. Nævnets afgørelser træffes ved stemmeflerhed. Hvis mindretallet ønsker det, skal en kendelse, der ikke frifinder den indklagede, indeholde oplysning om mindretallets stilling uden angivelse af vedkommende medlems navn.

Stk. 3. Nævnets rådslagninger er hemmelige.

§ 13. Nævnet kan i overensstemmelse med reglerne i § 10, stk. 1 og 3, i lov om landinspektørvirksomhed, jf. også lovens § 14, tildele en landinspektør eller et landinspektørselskab en irettesættelse eller pålægge vedkommende landinspektør eller selskabet en bøde på indtil 55.000 kr.

Stk. 2. Under de i samme lovs § 10, stk. 2, angivne betingelser kan nævnet frakende en landinspektør beskikkelsen.

Stk. 3. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse på personer og selskaber, der udfører matrikulære arbejder i henhold til § 4, stk. 2, i lov om landinspektørvirksomhed, jf. lovens § 10, stk. 3.

Stk. 4. Nævnet kan frakende personer og selskaber, som udfører matrikulære arbejder i henhold til § 4, stk. 2, i lov om landinspektørvirksomhed, retten til at udføre sådanne arbejder i Danmark, jf. lovens § 10, stk. 4.

Stk. 5. I tilfælde som nævnt i stk. 2 og 4 kan frakendelsen ske på tid fra 1-5 år eller indtil videre.

Stk. 6. Nævnets afgørelser efter stk. 1-5 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Afgørelsen kan indbringes for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er blevet meddelt den pågældende, jf. § 10, stk. 5, i lov om landinspektørvirksomhed.

§ 14. Nævnet kan til enhver tid efter ansøgning ved kendelse ophæve en i henhold til § 10, stk. 2 eller 4, i lov om landinspektørvirksomhed foretagen frakendelse, jf. lovens § 12.

§ 15. Nævnets kendelser indføres i en kendelsesbog.

Stk. 2. Når en kendelse er underskrevet, sendes udskrifter af den snarest til Geodatastyrelsen og til den indklagede og eventuelle andre parter i sagen. Nævnet skal sikre sig bevis for, at udskriften af kendelsen er kommet frem til parterne i sagen.

§ 16. Udgifterne, der er forbundet med nævnets virksomhed, afholdes af Geodatastyrelsen.

§ 17. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2013.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 413 af 3. maj 2012 om Landinspektørnævnet ophæves.

Stikordsregister

A	
Administrationsorgan	38
Advarsel	67
Aktiebesiddelse	29
andre end landinspektører	34
holdingselskab	32
konvertible obligationer	35
landinspektører	34
landinspektørselskab	34
lovliggørelse	35
Aktier	
overdragelse	34
pantsætning	36
reduktion af stemmeret	37
tvangssalg	37
udøvelse af stemmeret	37
Aktionær	
død	36
pensionering	36
sygdom	36
Anparter	
overdragelse	34
pantsætning	36
reduktion af stemmeret	37
tvangssalg	37
udøvelse af stemmeret	37
Anpartsbesiddelse	29
andre end landinspektører	34
holdingselskab	32
konvertible obligationer	35
landinspektører	34
landinspektørselskab	34
lovliggørelse	35
Anpartshaver	
død	36
pensionering	36
sygdom	36
Ansvarsforsikring	26, 42
dækningssum	42
forsikringselskabets hæftelse	43
B	
Barselsorlov	14

Stikordsregister

Beskikkelse	12
ansøgning	13
barselsorlov	14
bortfald	21
deltidsansættelse	14
erhvervsmæssige erfaringer	12, 13
erhvervsudøvelse i udlandet	18
ferie	14
frakendelse	66, 71, 74
genudlevering	21
kundgørelse	13, 21, 65, 72
nordiske kvalifikationer	18
strafbart forhold	12, 19
tidsmæssige betingelser	15, 16
udenlandske kvalifikationer	12, 16
Bestalling	9, 10
Brevpapir	32
Bygningsafsætning	62
Bøde	66, 69
inddrivelse	71
D	
Delegation	10, 78
Den danske Landinspektørforenings Responsumudvalg	56
E	
Egnethedsprøve	17
Ejerlejligheder	17, 22, 25, 48, 62
Erhvervsansvarsforsikring.	Se Ansvarsforsikring
Erhvervsstyrelsen	17, 46
Erstatningsansvarsloven	33
F	
Ferie	14
Folketingets Ombudsmand	65
Forældelse	
disciplinære ansvar	70
Frederiksberg Kommune	10, 14
G	
Geodatastyrelsen	
ansatte i	27, 77
ansættelse i	12, 15
God landinspektørskik	56

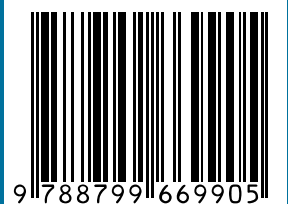
H	
Habilitet Se Inhabilitet
Holdingselskab 29, 32
Honorar	
klager over 63
I	
Inhabilitet 47
aktionærer i samme virksomhed 50
dispensation 53
familieforhold 51
forretningsmæssig tilknytning 49
interesse i ejendommen 48
interesse i sagen 48
landinspektørens ansatte 50
landinspektører i samme virksomhed 52
personlig relation 50
samtykke fra parterne 51
tjenesteforhold 51
Irettesættelse 66, 68
K	
Kommanditaktieselskab 31
Konkurs 12, 13, 18, 21
Kontorsted	
anmeldelse 41
ledelse 41
Konvertible obligationer 35
Københavns Kommune 10, 14
L	
Landinspektørassistent 22, 23
Landinspektøreksamen 12, 13
Landinspektører	
adgangsret 13
ansat i Geodatastyrelsen 22, 27, 60, 77
eneret 22
kommunalt ansatte 22, 27, 77
personlig hæftelse 29, 33
praktiserende 23, 29, 60
udveksling af oplysninger om 12, 22, 26
Landinspektørernes gensidige Erhvervsansvarsforsikring 44
Landinspektørholdingselskab 32, 39
Landinspektørnævnet 60, 61
afhøring af parter og vidner 76

Stikordsregister

domstolsprøvelse af afgørelser	74
domstolsprøvelse af afgørelser, frist	74
klageberettigede	61
klagefrist	61, 65
kompetence	61
medlemmer	60
medlemmers habilitet	60
ophævelse af frakendelse af beskikkelse	75
regler for	76
sagsbehandling	63
sanktionsmuligheder	66
Landinspektørselskab	29, 31
andele af selskabskapitalen	29, 33
bestyrelse	29, 37
direktion	29, 38
disciplinære ansvar	66, 72
formål	31
holdingselskab	32, 39
navn	29, 32, 39
opløsning	36
stiftelse	31
Landinspektørvirksomhed	
interessentskab	29, 30
navn	31, 40
selskabsformer	29
Legitimationskort	13
M	
Matrikeldirektoratet	9
Matrikelkommissionen	9
Matrikulære arbejder	23
anmeldelse	25
forbud mod udførelse	45
frakendelse af retten til	66
landinspektørers eneret	22
lejlighedsvis udførelse	22, 24, 25, 73
pålæg om udførelse	55
selskaber	24
Mødekontor	41
N	
Navn	
landinspektørvirksomhed	29, 32, 39

O	
Oplysninger	
udveksling med udenlandske myndigheder	12, 22, 26
Oplysningspligt overfor klienter	46
P	
Partnerselskab	31
Postindleveringssted	41
Prøvetid	17
R	
Rekonstruktionsbehandling	12, 13, 18, 21
S	
Samværgemål	12, 13, 21
Skelforretninger	22, 24, 47
Stadskonduktøren	11
Stadslandinspektøren	11
Straf	
misbrug af stilling	58
Søgsmålsfrist	
afgørelser om landinspektørers habilitet	47, 54
Landinspektørnævnets kendelser	66, 73
Sønderjylland	10, 14
T	
Tilsynsorgan	38
Tilsynsråd	38
Titel	
udenlandsk	25
U	
Uddannelseskvalifikationer	
udenlandske	12
Udskiftningen	9
V	
Vedtægt for Landinspektørvirksomhed	56
Værgemål	12, 13, 21
Aa	
Aalborg Universitet	13, 15

ISBN: 978-87-996699-0-5

9 788799 669905